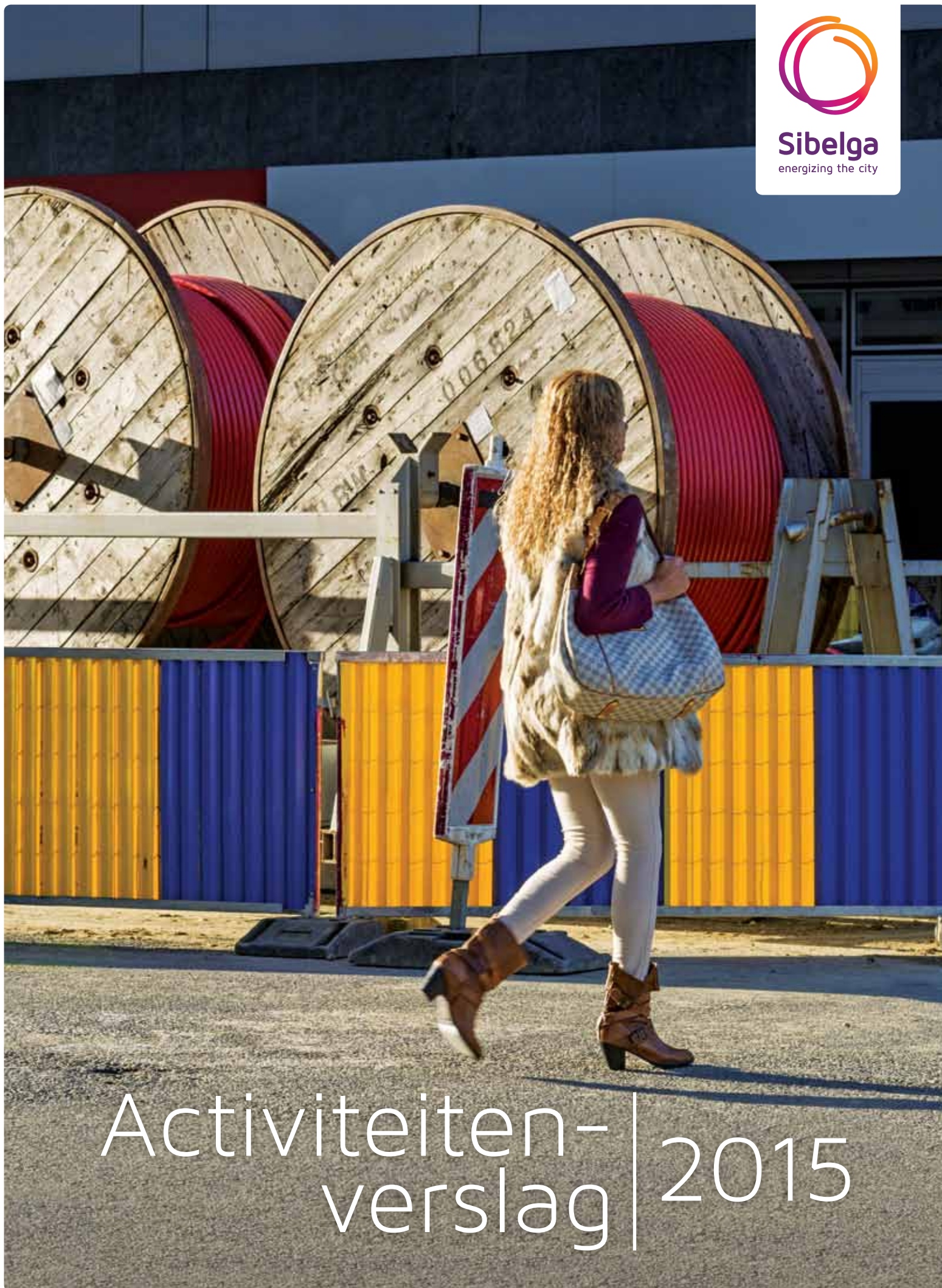

Sibelga
energizing the city

Activiteiten- verslag | 2015

Sibelga

Activiteiten- verslag 2015

Editoriaal	1
Activiteiten & opdrachten	2
Kerncijfers	3
Het jaar 2015 in een notendop	4
In contact met de Brusselaars	6
Onafhankelijk en verantwoordelijk bedrijf	12
De netten, onze corebusiness	20
Op weg naar slimme meters en netten	28
Bijdragen aan duurzame regionale ontwikkeling	34
Sibelga en haar medewerkers	40
Corporate governance	44
Statistieken	50
Lexicon	62

Activiteiten & opdrachten

Als beheerder van de distributienetten voor aardgas en elektriciteit in Brussel mikt Sibelga op een uitstekende dienstverlening aan al haar klanten.

Energie naar overal in de hoofdstad brengen

Sibelga staat in voor de exploitatie, het onderhoud en de uitbouw van haar infrastructuur met de bedoeling zo aan de behoeften van de Brusselse verbruikers en hun energieleveranciers te voldoen.

Bijdragen tot een goede marktwerking

Sibelga waarborgt de verschillende marktspelers de toegang tot haar netten. Een andere activiteit is de meteropneming met aansluitend de verwerking van alle informatie betreffende de meters, de leveringspunten en het verbruik. De onderneming staat in dialoog met verbruikers, regulatoren, leveranciers, gemeenten, ...

Haar expertise ten dienste van de Brusselaars stellen

Sibelga is ook verantwoordelijk voor de openbare verlichting van de gemeentewegen, een activiteit die ontwerp, installatie, onderhoud en energievoorziening omvat. De onderneming levert stroom en aardgas aan verbruikers in moeilijkheden die het statuut van 'beschermde klant' gekregen hebben, en verder ook aan occasionele verbruikers op de openbare weg. Ze draagt bij tot de preventie van de risico's in verband met het gebruik van aardgas.

Kerncijfers 2015

Elektriciteit

6 407 km

hoog- en laagspanningsnetten

704 298

leveringspunten

4 761 305 MWh

vervoerde elektriciteit

Aardgas

2 887 km

midden- en lagedruknetten

506 973

leveringspunten

9 642 405 MWh

vervoerd gas

Openbare verlichting

81 389

verlichtingstoestellen

93,3%

van het park bestaat uit de meest efficiënte lampen

93,5%

van de herstellingen uitgevoerd binnen de termijnen

Personeel

993

medewerkers (Sibelga-groep - voltijdsequivalenten)

103

permanente en tijdelijke aanwervingen

44 uur

gemiddeld aantal uren opleiding per medewerker

Financiële balans

286 miljoen €

omzet

71 miljoen €

investeringen

34 miljoen €

EBIT (earnings before interest and taxes)

2015 in een notendop

JANUARI

Het team voor het openen/sluiten van meters en vermogensbegrenzers neemt een nieuwe IT-tool in gebruik. Voor de technici betekent dit een nieuwe draagbare terminal. Hun administratieve collega's beschikken over één applicatie die alle oude software omvat. Samen wisselen ze continu informatie uit!

> pagina 8

FEBRUARI

Sibelga wordt uitgeroepen tot 'Top Employer', zoals 46 andere toonaangevende Belgische ondernemingen. Ze wordt op die manier beloond voor haar beleid op het vlak van human resources: arbeidsvoorwaarden, loopbaanbegeleiding, opleidingsprogramma's enz.

> pagina 42

MAART

Energids, het huis-aan-huismagazine voor de Brusselaars dat op hun vragen over energie een antwoord geeft, krijgt een facelift. Na een lezersonderzoek wordt het formaat groter, komen er enkele pagina's bij en sluit het magazine nauwer aan bij de visuele identiteit van Sibelga. In juni is het de beurt aan de website www.energids.be.

MEI

De Brusselaars kunnen nu makkelijker storingen van de openbare verlichting melden en ze op een kaart bekijken. Ze worden ook in kennis gesteld als de storingen verholpen zijn. Eén adres: www.sibelga.be, rubriek 'Straatlampen'!

> pagina 11

Een interne preventiecampagne 'Back for Life' gaat van start. Ze staat in het teken van de hantering van materieel in het algemeen en van de belasting van de rug in het bijzonder. Zowel het administratief als technisch personeel wordt erbij betrokken. De medewerkers hebben massaal deelgenomen aan de aangeboden opleidingen en oefeningensessies.

> pagina 43

JUNI

Een nieuwe handige tool verschijnt op de website van Sibelga: via een module kan iedereen nu zijn EAN-code vinden, ook is het de passe-partout bij verhuizing, verandering van leverancier of bij een aanpassing van de meter.

> pagina 10

Leefmilieu Brussel kent opnieuw het label van 'Ecodynamische onderneming' toe aan Sibelga, maar dit keer met 3 sterren! Een erkenning voor haar dynamisme vanuit milieuoogpunt en een aanmoediging om haar inspanningen op het vlak van energieverbruik, afvalbeheer, mobiliteit enz. voort te zetten.

> pagina 38

Sibelga vraagt een stedenbouwkundige vergunning aan bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel voor het project 'Verbinding Zuid'. Het doel van het project is het verbinden van het huidige Brusselse gasdistributienet met een nieuw toevoerpunt dat Fluxys heeft opgetrokken.

> pagina 26

Sibelga rust zich uit met een CRM-tool (Customer Relationship Management). Ontwikkeld in opeenvolgende fasen, komt de tool eerst terecht in de dienst die instaat voor het beheer van de klanten die vallen onder de noemer 'grote rekeningen'.

> pagina 10

JULI-AUGUSTUS

Geen pauze voor de teams die de werken op het net uitvoeren. Ondanks het bouwverlof blijft het aantal werven stijgen op verschillende plaatsen in de hoofdstad.

> pagina 23

SEPTEMBER

De eerste meters glasvezel worden geblazen naar de leveringsposten elektriciteit. Zo wordt de installatietechniek van dit toekomstig telecommunicatienet getest. Daarna zal de techniek worden toegepast voor de geplande aanleg van 180 km glasvezel.

> pagina 33

NOVEMBER

Het meterlabo van Sibelga krijgt het certificaat ISO/CEI 17025 na een maandenlange voorbereiding. Voor het gas is dit een primeur in België.

> pagina 31

HOOFDSTUK 01**ACTIVITEITENVERSLAG**

In contact met de Brusselaars

---

1 211 271

leveringspunten gas en elektriciteit

---

32 521

meteropeningen

---

619 338bezoeken op www.sibelga.be

Het beheer van de distributienetten is een werk dat doorgaans ver buiten de schijnwerpers gebeurt. Toch komen heel wat medewerkers op het terrein met Brusselaars in contact als ze bijvoorbeeld een meter openen of een meterstand opnemen. Andere collega's staan dan weer klaar om hun vragen te beantwoorden. De onderneming ontwikkelt nieuwe tools om die directe dienstverlening te verbeteren en het de klanten gemakkelijker te maken.

IN CONTACT MET DE BRUSSELAARS

Geleidelijk zullen verschillende diensten beschikken over IT-tools met een realtimeverbinding tussen terreinmedewerkers en ondersteunend personeel. Hierdoor kan de planning van taken en verplaatsingen worden geoptimaliseerd en kan de klanteninformatie worden verbeterd.

Meters en aansluitingen

In vergelijking met andere steden van het land is het aantal verhuizingen in Brussel zeer hoog. Naar schatting wisselt elk jaar 20% van de leveringspunten van consument. Sibelga wordt regelmatig benaderd door klanten die intrekken in een gebouw of hun woonplaats verlaten en bijgevolg een meter wensen te laten openen of sluiten. Ook worden onze technici ingeschakeld op verzoek van een leverancier en/of na een rechterlijke uitspraak voor het sluiten van een meter of het plaatsen van een vermogensbegrenzer. In 2015 werden in totaal 32 521 meters geopend, 24 297 meters gesloten en 11 157 vermogensbegrenzers op meters geplaatst.

Twee teams werken nauw samen om deze taken uit te voeren. Een team gaat ter plaatse en het andere verricht het kantoorwerk. Sinds 2015 beschikken zij over nieuwe IT-tools. De draagbare terminals van de technici waren achterhaald. Hun administratieve collega's dienden via verschillende systemen de taken te plannen, de rondes te optimaliseren en de feedback vanop het terrein te verwerken.

Moderner en mobieler

Een nieuwe applicatie omvat al die oude systemen en zorgt ervoor dat er minder codeerwerk is. Alle werkorders gaan nu via de terminals. Dat leidt tot een dynamischer beheer ervan. De nieuwe toestellen zijn gebruiksvriendelijker. De informatie die door de technici wordt ingevoerd, wordt automatisch verzonden. Elke dag langsgaan op kantoor om de gegevens op te halen en het rondblad af te halen, hoeft nu niet meer! Ten slotte zorgen de systemen voor een betere klantenservice omdat de Klantendienst een realtime overzicht heeft van de afspraken en de verzamelde gegevens.

In het kader van het programma 'Mobile' zullen andere diensten binnenkort beschikken over een dergelijke tool met een realtimeverbinding tussen de terreinmedewerkers en het ondersteunend personeel. In 2016 zal dat het geval zijn voor het team dat kleine werken uitvoert op de meetinstallaties. De iets complexere werken aan aansluitingen zouden daarna aan de beurt zijn. Om aan de behoeften van de klanten te voldoen, moet Sibelga immers aftakkingen plaatsen, verwijderen, verplaatsen of versterken, een bijkomende meter of een meter met tweevoudig uurtarief plaatsen, een bestaande meter versterken of verplaatsen enz.

Vernieuwing van de netten tot in de woningen

In functie van haar eigen investeringsprogramma's (zie pagina 14), moderniseert de onderneming eveneens bepaalde uitrustingen bij klanten. De sanering van de oudere elektriciteitsaftakkingen waarmee ze in 2012 in het kader van het programma Switch startte, werd in 2015 afgewerkt. In totaal werden er ongeveer 21 400 gietijzeren kastjes vervangen door exemplaren in plastic. Een uitstekend moment om de meters uit te rusten met een module die de vervanging ervan vergemakkelijkt en, in voorkomend geval, de zekeringen te vervangen door vermogensschakelaars. In lijn met dit programma blijft ze die modules en vermogensschakelaars plaatsen op andere installaties. Ze richt zich met name op de kabels die een hoge dichtheid aan meters met zekeringen hebben.

Nu Switch is afgerond, kan Sibelga aan de slag om andere elektriciteitsinstallaties te saneren, namelijk de stijgleidingen in koper (elektriciteitsleidingen die meters op de verdiepingen van stroom voorzien). Een tiental grote appartementsgebouwen in Anderlecht uit de jaren 70, staan met name op de to-dolijst. In oktober 2015 werd er een werf opgestart om een efficiënte werkmethode te bepalen die zo weinig mogelijk hinder meebrengt voor de bewoners. In een gebouw met dertien verdiepingen was het belangrijk om de lift niet stil te leggen! In 2016 kunnen 27 leidingen van dit type worden aangepakt.

Voor gas lopen er nog twee programma's: de vervanging van de aftakkingen in lood (168 gevallen in 2015) en de gedeeltelijke verwijdering van stijgleidingen (101 gevallen in 2015).

Manuele meteropneming, meteropneming op afstand

Jaarlijks komen onze meteropnemers langs bij de kleine gebruiker (huishoudelijke klanten of kmo's) voor het opnemen van de meterstanden. Samen met de meterstanden die door de klanten zelf werden bezorgd, bedraagt het totale percentage opgenomen meterstanden 92,1%. Sibelga schat het resterende deel op basis van het verbruik dat in het verleden werd opgemeten. Die verbruiksgegevens worden na validering aan de energieleveranciers bezorgd, die dan de verbruikte energie en de vergoeding voor het gebruik van het net kunnen aanrekenen.

Het aantal manueel opgenomen meterstanden ligt, wat het aantal meters betreft, aanzienlijk hoger (ongeveer 1,2 miljoen meters). Vanuit het perspectief van het verbruiksvolume zal de meteropneming vanop afstand binnenkort, na de voltooiing van het project ReMI, de manuele meteropneming overschrijden (zie pagina 32). De communicerende meters zijn inderdaad een realiteit geworden voor heel wat professionele gebruikers.

In oktober heeft Sibelga een elektriciteitsstijgleiding vervangen in een gebouw in de Dokter Zamenhoflaan in Anderlecht. Het ging om een experiment. Het streefdoel van de testwerf was het uitwerken van een efficiënte werkmethode met zo weinig mogelijk hinder voor de bewoners. Tegen eind 2016 moeten er in Anderlecht nog tien andere gebouwen uit dezelfde periode een dergelijke behandeling krijgen.

IN CONTACT MET DE BRUSSELAARS

EAN-code: do it yourself!

Elke maand kreeg de Klantendienst ongeveer 4 000 telefonische oproepen van klanten die hun EAN-code wensten te kennen. Die unieke code is gekoppeld aan een energieleveringspunt en is noodzakelijk bij verhuizing, verandering van leverancier of werken met betrekking tot de meter.

Sinds de maand juni kan de Brusselaar deze informatie de klok rond opvragen via www.sibelga.be. Het volstaat om het adres en het meternummer in te voeren. Deze interface mag dan wel eenvoudig lijken, voorafgaand gebeurt er een lange en zorgvuldige 'filtering' van de gegevens. Niet verwonderlijk als men weet dat er ongeveer 1,2 miljoen EAN-codes in Brussel zijn!

Op het einde van die lange 'filtering' blijft er nog 30% EAN-codes over. Hiervoor moet een extra controle worden uitgevoerd. In dat geval meldt de applicatie aan de klant dat de Klantendienst met hem contact zal opnemen.

Deze datacontrole heeft een dubbel nut gehad: ze heeft ook geholpen om de benamingen die in een gebouw de precieze plaats aanduiden van een woonst of kantoor dat door een meter wordt bevoorrad (verdieping, vooraan/achteraan, links/rechts), duidelijker te omschrijven en te standaardiseren. Hierdoor kan Sibelga duidelijker communiceren met de klant en bijgevolg, althans dit is haar streefdoel, het aantal 'meterwisselingen' doen dalen.

De klant beter informeren

Het goed informeren van de klant draagt ook bij tot een kwalitatieve service. Vorig jaar heeft de Brusselse DNB op dit vlak aanzienlijke inspanningen geleverd. In dat kader stond de implementatie van een IT-tool voor een gepersoniseerd klantenbeheer op het programma (CRM of Customer Relationship Management). De software verzamelt alle gegevens over voorafgaande interacties, zorgt voor een vereenvoudiging van het administratief beheer en voor de formalisering van de verstrekte antwoorden.

De streefdoelen en het grote aantal links met bestaande systemen zorgen ervoor dat de implementatie van de CRM-tool over enkele jaren moet worden gespreid. Eind juni 2015 kon de dienst die de professionele klanten beheert er al over beschikken. Sinds de maand oktober kan ook de Klantendienst, voor de behandeling van bepaalde aanvragen zoals het openen of sluiten van meters, een beroep doen op de software. De werken met betrekking tot meters zullen volgen in de lente van 2016. Om het volledige proces optimaal te laten verlopen, van de eerste oproep van de klant tot en met de uitvoering van de werken, zal Sibelga deze ontwikkeling met haar programma 'Mobile' (zie hoger) combineren.

Op de website www.sibelga.be zijn er ook meerdere nieuwigheden. Zo heeft Sibelga een blog aangemaakt om dichterbij de Brusselaar te staan en haar taken beter toe te lichten. Hierin staan achtergrondartikels en korte berichten over haar realisaties, haar werknemers en wat er zich backstage afspeelt. De rubriek Tarieven is dan weer transparanter gemaakt: voor elk tarief is er nu een tarieffiche met een duidelijke beschrijving van de door Sibelga geleverde prestatie, de voorbereidende werken die de klant dient uit te voeren, welke stappen moeten worden gevolgd voor het indienen van een aanvraag en de verschillende fases van het proces. Daarnaast is er ook nog een lexicon met technische termen en afkortingen.

Ook beschikken de klanten van Sibelga nu over twee handige 'webtools'. Via de eerste kunnen de Brusselaars online hun EAN-code opvragen (zie hiernaast). De tweede brengt alle vastgestelde storingen van de openbare verlichting in kaart en geeft de status van behandeling weer. Bij het invoeren van een storing die al gekend is, stelt het systeem automatisch voor om de storing te 'volgen'. Er wordt dan een e-mail verstuurd als ze is verholpen.

ZOOM

STORINGEN AAN DE OPENBARE VERLICHTING IN KAART GEBRACHT

Een defect aan de openbare verlichting op een gemeenteweg?

De juiste reflex, is surfen naar de website van Sibelga. Er werd een nieuwe interface ontwikkeld om een transparant beeld te krijgen van de incidenten. Een storing aan de openbare verlichting opvolgen ...

- 1.** Op de website www.sibelga.be kan u in de rubriek Straatlampen een kaart vinden met alle storingen die telefonisch, elektronisch, online of via Fix My Street reeds gemeld werden door de burgers, de gemeenten, de brandweer of de politie. Om een nieuwe storing te melden, voert u enkele basisgegevens in en geeft u aan dat u op de hoogte gehouden wil worden van de vooruitgang ervan.
- 2.** De storing wordt automatisch aan de dienst Openbare verlichting gemeld. Die dienst onderzoekt de storing en deelt die in een categorie in op basis van bepaalde criteria: gaat het om een afzonderlijke storing of is er een deel van de straat getroffen, is het lichtpunt gedoofd of knippert het, is de infrastructuur beschadigd? enz.
- 3.** Gaat het om één uitgedoofde of knipperende lamp, dan doet Sibelga een beroep op een onderaannemer. Binnen de vijf werkdagen moet de storing verholpen zijn. De technici van Sibelga nemen alle andere storingen voor hun rekening. Voor een uitgedoofde reeks hebben zij twee werkdagen de tijd, en in de andere gevallen vijf.
- 4.** Als hij ter plaatse is, geeft de technicus prioriteit aan het opnieuw in werking stellen van de installatie. Als dat technisch gezien niet mogelijk is, moet hij de installatie beveiligen. Is de bevoorradingskast vernield of de paal beschadigd? In dat geval moeten we in de voorraad op zoek gaan naar de nodige onderdelen. Alle onderdelen in voorraad houden is onmogelijk, want er zijn 4 000 verschillende verlichtingstoestellen in Brussel!
- 5.** De administratieve medewerkers werken geleidelijk de fases van herstelling van de storing bij in het systeem: of de storing aan een technicus of een aannemer is toegewezen, verholpen, voorlopig hersteld ... De informatie wordt dagelijks bijgewerkt op de website en via e-mail doorgestuurd naar de klanten die daarvoor hebben ingetekend.

HOOFDSTUK 02

ACTIVITEITENVERSLAG

Onafhankelijk en verantwoordelijk bedrijf

43,7 miljoen €
investerings in het elektriciteitsnet

19,6 miljoen €
investerings in het gasnet

95 miljoen €
aan inkomsten voor de gemeenten

Binnen de energiemarkt neemt Sibelga een aparte plaats in. Ze is volledig onafhankelijk van de andere spelers, en in het bijzonder van de energieleveranciers. Ze stelt zich in de eerste plaats ten dienste van de gemeenschap. Daarom waakt ze er bij het vastleggen van de investeringen in haar infrastructuur, over dat ze de financiële middelen waarover ze beschikt, optimaal benut. Zo kan ze haar uitgaven zo objectief mogelijk rechtvaardigen bij de regulator.

ONAFHANKELIJK EN VERANTWOORDELIJK BEDRIJF

Aan het moderniseren van haar netten voor gas en elektriciteit besteedt Sibelga elk jaar tussen 60 en 65 miljoen euro, terwijl ze ook zorgt voor een verhoging van de capaciteit, de bedrijfszekerheid en de veiligheid ervan. Regelmatige vernieuwing van de infrastructuur is de basis van haar beleid inzake netbeheer.

Voortdurend investeren

De investeringen in haar gas- en elektriciteitsnetten leveren Sibelga een derde plaats op in de rangorde van recurrente investeerders in Brussel.

Een deel van deze investeringen dekken de klantenaanvragen waarop de DNB moet ingaan. Die aanvragen omvatten onder meer het realiseren van nieuwe aansluitingen en het installeren van meters (bv. de werf Chirec), het aanpassen van bestaande aansluitingen of het verplaatsen van leidingen en kabels (bv. de werf Docks Brussel). De raming van de vereiste bedragen maakt Sibelga op basis van de realisaties van de voorgaande jaren.

Ook zijn er onvermijdelijke uitgaven gepland voor het vervangen van netcomponenten die het zouden begeven in de loop van het jaar. Ook hier worden de hoeveelheden geraamd op basis van de historische gegevens.

Vijf strategische doelstellingen

Last but not least, maakt Sibelga keuzes om haar strategische doelstellingen te bereiken en de risico's te beheersen. Zo streeft ze ernaar om de bedrijfskosten onder controle te houden, een kwalitatieve energielevering te garanderen, te blijven sleutelen aan de veiligheid, zich te schikken naar de wettelijke voorschriften en een positief imago in stand te houden. Hiervoor analyseert ze elke situatie die zich voordoet op de netten en treft maatregelen per type uitrusting. In het kader van die maatregelen worden er onder meer vervangings- en ontwikkelingsprogramma's uitgewerkt.

Op dit ogenblik zijn er een vijftigtal programma's die over verschillende jaren lopen. Voor elektriciteit gaat het onder meer om de vernieuwing van hoogspanningskabels en de motorisatie van de elektriciteitscabines in het kader van de verbetering van de bedrijfszekerheid van het net en de vermindering van de onbeschikbaarheidsduur. Het gasnet werd onlangs in orde gezet dankzij het omvangrijke programma voor het verwijderen van leidingen in gietijzer en vezelcement dat eind 2014 werd afgerond. De vervanging van de verouderde gasleidingen wordt echter voortgezet.

Openbare verlichting

Elk jaar beheert Sibelga bovendien ongeveer 220 projecten voor meer dan tien miljoen euro op haar openbareverlichtingsnet. Rekening houdend met de levensduur van een verlichtingstoestel, op dit moment ongeveer 25 jaar, streeft Sibelga ernaar elk jaar ongeveer 4% van de bestaande toestellen te vervangen om een goed werkend verlichtingspark te behouden. Bij het opstellen van haar budgetten, baseert Sibelga zich op het aantal bestaande lichtpunten om het aantal vervangingen vast te leggen (in de wetenschap dat het park elk jaar zo'n 2% uitbreidt en omstreeks 2029 zijn maximum zou moeten bereiken). Daarnaast houdt ze ook rekening met de prijsoploeffertes die door haar studiebureau zijn opgesteld. Ook de begeleiding van de gemeenten bij de uitwerking van hun lichtplannen en het testen van nieuwe technologieën moeten naast de vervangingen in aanmerking worden genomen.

De uitgaven zijn in de eerste plaats gericht op het wegnemen van energieverblindende lampen, conform de Europese richtlijn Ecodesign, en meer in het bijzonder de hogedrukkwikdamplampen (wetende dat de verlichting met kwiklampen eind 2015 minder dan 3,5% van het totale park vertegenwoordigde). Daarnaast zijn de uitgaven ook gericht op de elektriciteitskabels van het 'gemengde' type. Die worden zowel voor de bevoorrading van de inwoners als voor de openbare verlichting gebruikt. Ze zijn aangelegd in de jaren 80 en er treden vaak defecten op deze kabels op. In functie van het aantal vastgestelde defecten op de installaties en van de leeftijd en de geraamde energieprestaties ervan, wordt er beslist over de verdere werken. Op basis daarvan wordt een planning opgesteld en vervolgens aangepast indien nodig. Daarbij wordt rekening gehouden met de prioriteiten van de gemeenten en de coördinaties die georganiseerd moeten worden met de andere concessiehouders.

Als de gelegenheid zich voordoet, moeten er ook specifieke programma's in opgenomen worden (bijvoorbeeld in het kader van de heraanleg van de Europese wijk of om de verwijdering van het kwik te versnellen).

De kenmerken van het Brusselse net

Sibelga functioneert met de voor- en nadelen van een uitsluitend stedelijk energienet.

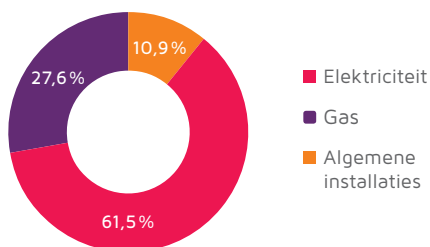
Het Brusselse net kan door zijn omvang en de grote mazen aan de vraag tegemoetkomen en noodoplossingen bieden in het geval van geïsoleerde problemen.

Nochtans bestaat dit net voor 99% uit ondergrondse leidingen en kabels. Dit betekent dat de kostprijs van de werven vaak hoger ligt en dat de uitvoering van installaties complexer is dan bij luchtlijnen. Bovendien is de ondergrond het gemeenschappelijk werkterrein van een groot aantal actoren (zoals Vivaqua, Proximus of de MIVB). Dit verhoogt het risico op beschadiging van kabels en leidingen. Om die reden zijn er bijzonder strenge regels voor het openleggen van het wegennet (in de eerste drie jaar na een werf is elke openlegging verboden, de coördinatie tussen concessiehouders is verplicht enz.).

Ten slotte kan elk technisch defect dat de energielevering of de veiligheid in het gedrang kan brengen de dichtbevolkte hoofdstad met haar vele regionale, nationale en internationale instellingen treffen. Sibelga moet dus voldoende 'failover-mechanismen' in haar installaties voorzien om een continue energiebevoorrading te kunnen garanderen en bij deze installaties bijzondere aandacht besteden aan de veiligheid.

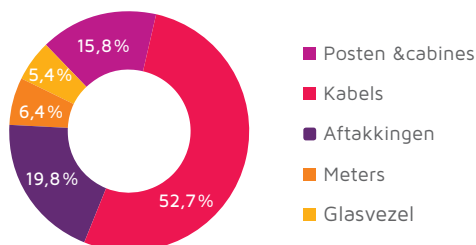
DE INVESTERINGEN VAN 2015

In 2015 bedroegen de investeringen van Sibelga in haar infrastructuur meer dan 71 miljoen euro. Het gaat daarbij zowel om investeringen op eigen initiatief, als investeringen naar aanleiding van verzoeken van klanten (die bedragen minder dan 15% van het totaal). Dat bedrag is voornamelijk bestemd voor de gas- en elektriciteitsnetten (zie details hieronder). De constructiewerken op het openbareverlichtingsnet zijn hier niet in opgenomen.

ELEKTRICITEIT - DETAILS

De investeringen bedragen 43,8 miljoen euro. Deze zijn als volgt onder te verdelen:

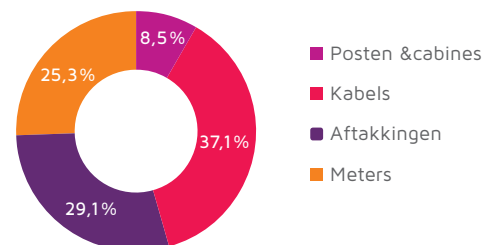

Enkele voorbeelden uit die verschillende domeinen:

- de plaatsing of vervanging van 71 'net'-cabines
- de plaatsing van 80 km laagspannings- en 42 km hoogspanningskabels als uitbreiding of vervanging van het bestaande net
- de plaatsing of vervanging van 1 250 aftakkingen
- de plaatsing of vervanging van 14 552 meters laagspanning en 185 meters hoogspanning.

GAS - DETAILS

De investeringen bedragen 19,6 miljoen euro. Deze zijn als volgt onder te verdelen:

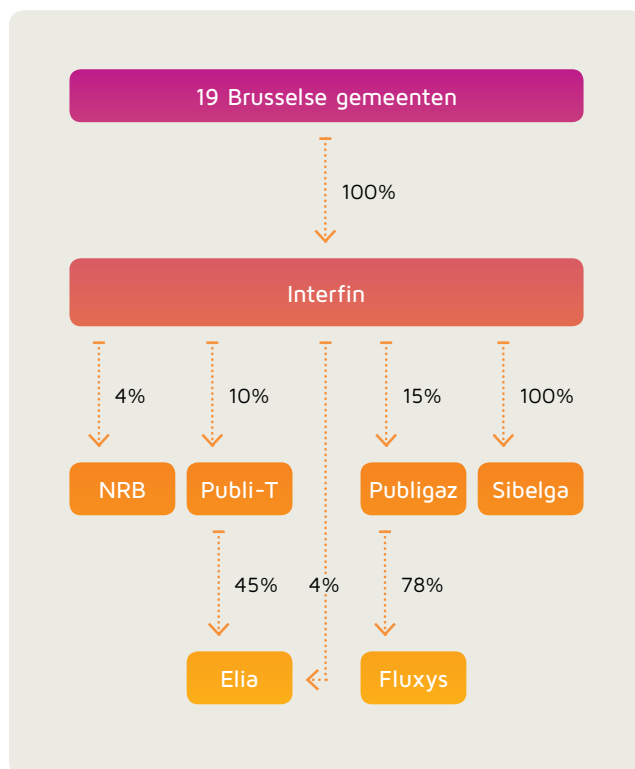
Enkele voorbeelden uit die verschillende domeinen:

- de plaatsing of vervanging van 15 'net'-drukreducerposten
- de plaatsing van 7 km lagedruk- en 6 km middendrukleidingen als uitbreiding of vervanging van het bestaande net.
- de plaatsing of vervanging van 2 654 laag- en middendrukftakkingen
- de plaatsing of vervanging van 12 485 meters.

Een specifiek financieel model

Sibelga is een schakel in de lange geschiedenis van de energiesector. Een verhaal van publieke en privépartners en opeenvolgende fusies. Vandaag is ze de unieke intercommunale die instaat voor het beheer van distributienetten in het Gewest. Ze heeft als enige aandeelhouder de 19 Brusselse gemeenten – zelfs al is krachtens haar statuten de instap van één of meer privéaandeelhouders mogelijk tot een maximumparticipatie van 30%.

In werkelijkheid is het de de financieringsintercommunale Interfin die het merendeel van de belangen van de gemeenten in Sibelga groepeerd. Interfin vertegenwoordigt de gemeenten ook, rechtstreeks of onrechtstreeks, in andere ondernemingen zoals Elia (nationale transmissie van elektriciteit), Fluxys (nationale transmissie van gas) en NRB (informaticadienstverlening).

Regelmatische inkomstenstroom voor de gemeenten

Sibelga en Interfin verzekeren hun aandeelhouders een regelmatige inkomstenstroom. Een waardevolle bijdrage aan de gemeentelijke begrotingen dus. In eerste instantie betaalt Sibelga een jaarlijkse wegenisretributie aan elke gemeente om gebruik te mogen maken van de openbare ruimte voor haar gasleidingen en elektriciteitskabels. Voor 2015 bedraagt het resultaat van deze inkomsten 34 miljoen euro.

Ook stort Interfin elk jaar een dividend dat bekostigd wordt met de inkomsten die Interfin haalt uit zijn participatie in Sibelga en andere maatschappijen. Voor 2015 bedraagt dat dividend 61 miljoen euro.

In beide gevallen wordt het aandeel van elke gemeente bepaald in functie van de energievolumes verdeeld op haar grondgebied (Grid Fee) over de drie voorgaande jaren.

Merk ook op dat Sibelga de volledige kosten draagt van de openbare verlichting van de gemeentewegen (onderhoud, exploitatie, verbruik ...). Deze zijn dus niet voor rekening van de gemeenten. Voor 2015 bedraagt het resultaat van deze dienst 20 miljoen euro. Het financiële model dat daartoe is uitgewerkt, is uniek in België. De andere Belgische gemeenten betalen immers voor het elektriciteitsverbruik en voor de vervanging van de installaties.

De billijke vergoeding

Als Interfin inkomsten verkrijgt uit zijn participatie in Sibelga, is dat omdat Sibelga, in tegenstelling tot de openbare entiteiten die door dotatie gefinancierd worden, gefinancierd wordt als een onderneming, met name door leningen en eigen vermogen. Dit laatste wordt bezoldigd volgens voorwaarden die door de regulator vastgelegd worden.

Volgens de door Brugel goedgekeurde methodologie, dekken de distributietarieven immers niet alleen de geraamde kosten voor vijf jaar (exploitatiekosten, kosten verbonden aan investeringen en financiële kosten), maar ook een 'billijke vergoeding' voor de in de netten geïnvesteerde kapitalen. Deze wordt berekend aan de hand van een complexe formule waarin de waarde van de netten, de OLO-rente op tien jaar (rente van de obligaties uitgegeven door de Staat) en andere door de regulator opgelegde parameters meespelen.

ONAFHANKELIJK EN VERANTWOORDELIJK BEDRIJF

De tarieven 2015 in dalende lijn

Sinds 2015 is Sibelga als intercommunale onderworpen aan de vennootschapsbelasting in plaats van aan de rechtspersonenbelasting. Een maatregel van de federale regering die niet zonder gevolgen is voor de distributietarieven.

De inspanningen die Sibelga leverde bij het maken van haar recentste tariefbegroting (het totaal van de voorziene kosten, dat de basis vormt voor de bepaling van de tarieven) zorgden er gelukkig voor dat de invloed hiervan kon worden beperkt. Beter zelfs: voor 2015 ziet de gemiddelde huishoudelijke klant zijn distributiekosten dalen in vergelijking met 2014: -1,7% voor elektriciteit en -4% voor gas. Een mooi resultaat rekening houdend met het feit dat de tarieven 2014 eigenlijk de 'bevoren' tarieven van 2012 waren.

De situatie is beter dan in Vlaanderen en Wallonië. Daar hebben de stijging van de budgetten van de netbeheerders en de taks op de zonnepanelen, in combinatie met de daling van de verbruikte hoeveelheden energie en de toepassing van de vennootschapsbelasting aanzienlijke gevolgen.

Dialogoog met Brugel

Sinds de zesde staatshervorming is Sibelga nog enkel onderworpen aan de gewestelijke regulator Brugel. Brugel controleert zowel haar prestaties (investeringen, openbardienstverplichtingen, net-exploitatie enz.) als de bijhorende kosten (distributietarieven). De tarieven voor de periode 2015-2019 werden eind 2014 vastgelegd. Vorig jaar hadden de gesprekken tussen de Brusselse DNB en de regulator daarom betrekking op vele andere onderwerpen.

In de recentste ordonnanties voor de organisatie van de energiemarkt was namelijk voorzien dat er een sociaal tariefmechanisme voor elektriciteit moest komen. De bedoeling was progressieve tarieven in te voeren. Nu zijn ze meestal van degressieve aard (hoe meer men verbruikt, hoe lager de kosten per kilowattuur). In dat kader hebben de Brusselse autoriteiten de regulator Brugel verzocht te onderzoeken of de verwachte voordelen op milieu- en sociaal-economisch vlak konden worden ingevuld. Sibelga heeft, net zoals andere spelers, bijgedragen aan deze studie en de verschillende operationele problemen (met inbegrip van het verkrijgen van de gezinssamenstelling) en de hoge kosten in verband met deze maatregel doorgegeven.

Sibelga werkte mee aan de studie van Brugel over de progressieve tarieven en wees op de verschillende operationele problemen en de hoge kosten in verband met deze maatregel.

Welke vorm van solidariteit met de zwaksten?

Sibelga was om de hiervoor genoemde redenen altijd sceptisch over dit project, maar ook omdat het indruist tegen de ontwikkelingen van de sector: de hoeveelheid energie die via haar netten getransporteerd wordt, daalt, terwijl de kosten voor het beheer van haar netten grotendeels vastliggen. Een progressieve tarifiering weerspiegelt, volgens haar, daarom niet hoe de kosten moeten worden gestructureerd en gedragen door de verbruikers.

Naar aanleiding van deze oefening heeft Brugel geconcludeerd dat de verwachte voordelen niet kunnen worden ingevuld. In november 2015 heeft de Brusselse regering daarom het principebesluit genomen om de maatregel in deze vorm niet aan te nemen. De ordonantie 'elektriciteit' moet in die zin worden aangepast vóór 2018. Ondertussen hebben de autoriteiten de regulator verzocht om te onderzoeken of er geen andere wijze bestaat om een solidair tarief toe te passen.

Dit thema is ook onderdeel van de reflectie over de toekomst van de 'beschermden' in Brussel. Hun aantal daalt immers voortdurend sinds vijf jaar, terwijl de energiearmoede duidelijk niet daalt. In dit kader organiseerde Brugel in november een colloquium in het Brussels Parlement en nodigde de betrokken spelers uit om een stand van zaken van het huidige systeem op te maken. De bevinding is verdeeld: het mechanisme van sociale bescherming werkt niet goed, waarschijnlijk omdat het systeem te complex is en financieel minder interessant is voor de begunstigde. Resultaat: de OCMW's maken er steeds minder gebruik van.

Bij die gelegenheid stelde Sibelga voor te beraadslagen over het behoud van twee maatregelen: de systematische plaatsing van een vermogensbegrenzer bij de beschermde klanten en de mogelijkheid om de vermogensbegrenzing tijdelijk van 2300 W op 4 600 W te brengen. Dit kost de gemeenschap veel, maar zet er niet noodzakelijk toe aan om minder energie te verbruiken ... Zij heeft verder ook de OCMW's gestimuleerd om samenwerkingsovereenkomsten met haar af te sluiten voor de aanzuivering van de schulden. Hoewel Sibelga openstaat voor elk voorstel tot verbetering, heeft zij toch in herinnering gebracht dat haar taak als noodleverancier beperkt moet blijven tot de klanten die zich op sociaal vlak in een moeilijke situatie bevinden en dat zij niet de plaats wenst in te nemen van de OCMW's als het gaat over hun sociaal ondersteunend werk.

Omkadering van de plaatsing van 'DEE'-meters

De gesprekken met Brugel gingen ook over een ander centraal thema: dat van de elektronische meters die weldra in Brussel zullen worden geïnstalleerd, in het kader van de Europese richtlijn van 2012 betreffende de energie-efficiëntie, ook 'DEE' genaamd (zie pagina's 30-31). Om hieraan te voldoen zal Sibelga immers, tussen 2017 en 2020, ongeveer 3 300 elektronische meters per jaar installeren in nieuwe gebouwen of gebouwen die grondig worden gerenoveerd.

Aangezien deze meters vervolgens kunnen dienstdoen als 'slimme' meters (dat wil zeggen hun data kunnen verzenden en bediend kunnen worden vanop afstand), wilde Brugel weten hoe ze zouden worden geïnstalleerd en gebruikt en hoe de betrokken klanten hierover zouden worden geïnformeerd.

HOOFDSTUK 03
ACTIVITEITENVERSLAG

De netten, onze corebusiness

12 minuten

gemiddelde interventieduur
in hoogspanning

342

werven plaatsen net

93,5%

storingen verlichting verholpen binnen
de termijnen

De netten voor gas, elektriciteit en openbare verlichting zijn voortdurend in evolutie om zich te kunnen aanpassen aan de behoeften van alle gebruikers. Elke dag opnieuw zijn de technische teams van Sibelga in de weer met het onderhoud, de ontwikkeling en de modernisering van die netten om de Brusselaars een bedrijfszekere energietoevoer en een kwalitatieve openbare verlichting te garanderen.

DE NETTEN, ONZE COREBUSINESS

De bouw van de netten

Om een kwalitatieve energiebevoorrading te garanderen, onderhoudt en vernieuwt Sibelga voortdurend haar netten, met name 6 400 km stroomkabels en 2 900 km gasleidingen. Vergeet niet, in 2014 voltooide ze een belangrijke modernisering van het gasnet. In een tijdspanne van vijftien jaar werd 500 km gasleidingen in gietijzer of vezelcement vervangen. Zo kon in 2015 het ritme van andere programma's worden opgedreven. Dit was onder andere het geval voor de vernieuwing van bepaalde soorten hoogspanningskabel. Het is de bedoeling om de onbeschikbaarheidsduur te verlagen, maar ook om de laatste zones van het net van 5 000 of 6 000 volt (5 of 6 kV) om te bouwen naar de standaardnorm van 11 000 volt (11 kV).

Naast de geplande acties in verband met het onderhoud en de modernisering, dient de DNB ook de tracés van zijn leidingen te wijzigen of grote extra vermogens ter beschikking te stellen in het kader van vastgoedprojecten of de herinrichtingen van het wegennet. Vorig jaar heeft een werf van dit type, de werf 'Docks', door de technische complexiteit en de resources die nodig waren, bijzondere indruk gemaakt op de mensen van Sibelga.

De werkaanvragen van een bepaalde grootte gaan via het studie bureau, dat de klant vervolgens een prijs offerte bezorgt. Sinds begin 2015 worden klanten voor wie er werken werden uitgevoerd, verzocht om deel te nemen aan een tevredenheidsenquête. Dat gebeurt om de drie maanden. Het is de bedoeling dat ze hun mening geven over drie punten: de interactie met het personeel, de duidelijkheid van de prijs offerte en de planning en de uitvoering van de werken. Hoewel het responspercentage nog niet echt bevredigend is, zijn de antwoorden nogal bemoedigend. Bijna 82% van de klanten is algemeen gesproken tevreden of zeer tevreden.

Werven en mobiliteit

Op het vlak van werfbeheer valt er een trend op: steeds vaker leggen de autoriteiten Sibelga op om alle werken die een invloed hebben op de mobiliteit te laten plaatsvinden tijdens de grote vakantie of de weekends (bijvoorbeeld de werven 'Belliard' of 'Chirec', hierna toegelicht). De maand juli, die normaal tot de kalme maanden behoort als gevolg van het bouwverlof, wordt zo plots een zeer drukke periode waarin er extra hard moet worden gewerkt om de scherpe deadlines te halen. Dit verloopt niet zonder organisatorische problemen op het vlak van de teams en de onderaannemers.

Een andere opvallende ontwikkeling betreft de 'coördinatie'. De Brusselse regelgeving verplicht de concessiehouders die van plan zijn in een bepaalde zone werken uit te voeren, om aan de andere partijen te vragen of zij er in de nabije toekomst ook werken hebben gepland (wetende dat het wegennet in de drie volgende jaren niet meer mag worden opengelegd). In voorkomend geval moet er een werfcoördinatie zijn. In de afgelopen jaren is, met de verstrenging van de wetgeving en de ingebruikname van het informaticaplatform Osiris, het aantal coördinatieaanvragen sterk gestegen: 1 337 in 2014 en 1 295 in 2015, tegenover 997 in 2013. Hoewel Sibelga niet op alle verzoeken ingaat, zorgt dit toch voor aanzienlijk extra administratief werk.

DE GROOTSTE WERVEN VAN 2015 OP EEN RIJ

ANSPACHLAAN

Nu er in het centrum een voetgangerszone is, legt Beliris nieuwe voetpaden aan tussen De Brouckère en Fontainas. De nutsbedrijven werd gevraagd om hun infrastructuur te heroverwegen.

Doel van de werken

Het aanleggen van 8,4 km laagspannings- en 2,7 km hoogspanningskabels, de renovatie van een tiental hoogspanningscabines, de realisatie van bijna 275 nieuwe aansluitingen laagspanning.

Duur van de werken

Fase 1: 4 augustus 2015 tot april 2016

Bijzonderheden

Sibelga was technisch verantwoordelijke van het project voor de aanlegwerken van de verschillende concessiehouders.

BELLIARDSTRAAT

Zeer belangrijke weg, loopt parallel met Wetstraat, leidt het verkeer buiten Brussel.

Doel van de werken

Vervangen van een middendruk gasleiding over ongeveer vier gebouwencomplexen.

Duur van de werken

1 juli tot 31 augustus 2015

Bijzonderheden

Door de invloed op de mobiliteit heeft de werf plaatsgevonden tijdens de zomervakantie. Aldus werd de straat versmald tot drie rijstroken, of zelfs tot twee rijstroken tijdens het weekend omwille van een werf voor de renovatie van een gebouw die gelijktijdig plaatsvond.

DOCKS BRUXSEL

Eind 2016 komen in dit nieuwe winkelcentrum vlakbij de Van Praetbrug winkels, horecazaken, recreatiemogelijkheden en ruimtes voor evenementen.

Doel van de werken

De ingang vrijmaken door het buiten bedrijf stellen van een gascollector, de constructie van een nieuwe gascollector en de verplaatsing van een MD-leiding, het complex aansluiten op het HS-net.

Duur van de werken door Sibelga

In stappen, tussen juni 2015 en januari 2016.

Bijzonderheden

Sleuven van vier meter diep, de verplaatsing van stalen leidingen met een diameter van een halve meter, zware laswerken, een hoogspanningsaansluiting van 1,5 km ...

CHIREC

In Delta (Oudergem) bouwt de groep Chirec tegen 2017 een nieuw ziekenhuis, dat haar Brusselse sites groepeerd, volgens de huidige normen en de behoeften van de patiënten.

Doel van de werken

Het gebouw op het gasdistributienet aansluiten.

Duur van de werken

28 november - 13 december 2015, enkel tijdens de weekends.

Bijzonderheden

Een intensief werk dat drie weekends in beslag nam, aan een tempo van 16 uur per dag, de kruising van een voetgangerstunnel van de MIVB en hoogspanningskabels van Elia.

DE NETTEN, ONZE COREBUSINESS

De exploitatie van het elektriciteitsnet

Om de elektriciteit aan de gewenste spanning tot bij de verbruikers te brengen, is er voor de omschakeling heel wat verschillende apparatuur vereist: leveringsposten, verdeel- en dispersieposten, 'net'- of 'klanten'-cabines hoogspanning, laagspanningskasten ... Brussel telt er meerdere duizenden.

Sibelga voert jaarlijks een volledige renovatie uit van verschillende leverings- en verdeelposten, de toegangspoorten tot het hoogspanningsnet van Elia. Daarmee wil ze zich voegen naar de veiligheidsnormen en de bedrijfszekerheid van die installaties verhogen. Sinds 2015 is dit gebeurd voor de posten 'Zuidpaleis' (Brussel), 'Terhulpesteenweg' (Ukkel), 'Konigin Astrid' (Jette), 'Verhaeren' (Elsene, zie hieronder), 'Vijvers' (Etterbeek) en 'Loutrier' (Watermaal-Bosvoorde). Ook voor de post 'Buda' (Brussel) werd de renovatie aangevat.

Op een boogschuit van het ziekenhuis van Elsene is een groot art-decogebouw opgetrokken. Daar bevindt zich de verdeelpost elektriciteit 'Verhaeren'. Die post werd volledig gerenoveerd in 2015 en is sindsdien uitgerust met een hoogtechnologisch verdeelbord. Niet enkel het materieel werd gemoderniseerd, maar ook het hoogspanningsnet werd geherstructureerd. Dat gebeurde met het oog op de omschakeling van de zone naar de standaard 11 kV.

Voor de hoogspanningscabines zijn er dan weer verschillende programma's. Zo is er een programma om die cabines om te zetten naar een spanning van 11 000 volt, een programma om ze te motoriseren en een programma voor de renovatie van de meest verouderde cabines of cabines waar er zich incidenten hebben voorgedaan. In dat kader werden 64 netcabines gemoderniseerd. Voor de klantencabines zijn de cijfers als volgt: er werden 49 nieuwe klantencabines aangesloten, 16 gewijzigd en 49 verwijderd. Als we het hebben over de nieuwe klanten die op het hoogspanningsnet werden aangesloten, dan kunnen we onder meer de nieuwe NAVO-zetel in Evere en het Europa-gebouw in Etterbeek toevoegen aan de lijst met complexe installaties.

Minstens één keer om de drie jaar controleert Sibelga al haar aardgasleidingen. Het gaat om zo'n 2 900 km leidingen in het totaal. De meeste bevinden zich onder het voetpad. Daarom gebeurt dit werk te voet.

Minder storingen

Op het elektriciteitsnet deden er zich 171 hoogspanningsincidenten voor (toe te schrijven aan Sibelga of Elia) met onderbrekingen voor de klanten van gemiddeld 12 minuten. Voor laagspanning werd de toevoer 3 454 keer onderbroken. De meeste van die onderbrekingen waren binnen enkele minuten verholpen, maar 6,2% ervan waren van lange duur (meer dan 6 uur). Dat komt neer op een gemiddelde onderbrekingsduur van 2.25 uur.

Die resultaten zijn beter dan die van de voorbije jaren. Voor hoogspanning kunnen we dat met name verklaren doordat er zich geen volledige uitschakeling van een post heeft voorgedaan, noch bij Elia, noch bij Sibelga. In laagspanning is er, nu alle gasleidingen in gietijzer en vezelcement zijn weggenomen, waarbij we preventief ook bepaalde types kabels vernieuwden, tijd vrijgekomen om te focussen op de kabels die meer defecten vertonen.

We willen hier ook nog even de reorganisatie van de wachtdienst laagspanning aanhalen. Daarbij werden meer in het bijzonder de overdracht en de herbevoorrading van de voertuigen van de wachtdienst aangepakt. Daartoe kwam er een 'buffer-magazijn' in de garage, en de uitrusting van de camionettes werd geharmoniseerd en verlicht (wat het brandstofverbruik doet afnemen). De overdracht van de wachtrol gebeurt nu dubbel zo snel. De tijdswinst wordt besteed aan het onderhoud van laagspanningskasten.

En dat is nog maar een eerste concreet voorbeeld van hoe de dienst Exploitatie elektriciteit efficiënter probeert te werken. Het team is hier onlangs mee van start gegaan voor verschillende domeinen, namelijk de planning van de activiteiten van de dienst, de taakverdeling en de administratieve vereenvoudiging.

De exploitatie van het gasnet

Voor het gasnet werden de gebruikelijke moderniserings- en onderhoudsprojecten verdergezet. Zo renoveerde de exploitatiedienst acht netposten voor het reduceren van de druk. Aangezien er veel dergelijke posten op het net aanwezig zijn (ongeveer 450) en omdat er resources vrijkomen na het afronden van het project ReMI (zie pagina 32), zal de dienst het tempo opdrijven tot twaalf renovaties van posten per jaar.

Geleidelijk zal een vijftigtal van die drukreducerposten uitgerust kunnen worden met een systeem voor monitoring en sturing vanop afstand. Dat is nu reeds het geval voor drie van die posten, aangezien het systeem in 2015 ook in een nieuwe post ('Roi' in Sint-Gillis) werd geïnstalleerd. Waar de opportuniteit zich voordoet, zullen we ook de andere posten aanpassen.

Stroomopwaarts bevinden er zich zeven ontvangststations die fungeren als interface met het Fluxys-net. In het station 'Bever' voerde Sibelga in 2015 werken uit om de scheiding af te ronden van haar net met dat van Eandis, in het Vlaams gewest. Daar vlakbij bevindt zich parking C van de Heizel. Daar komt het nieuw nationaal stadion. Er moet dus een leiding verplaatst worden die dat terrein doorkruist. Die leiding is met het station 'Bever' verbonden. Daarbij moeten we rekening houden met het tracé van de nieuwe tramlijn 9 tussen de Heizelvlakte en het station Simonis, die momenteel wordt aangelegd. Een mooi voorbeeld om aan te tonen hoeveel flexibiliteit Sibelga soms aan de dag moet leggen in een compacte omgeving die voortdurend evolueert.

DE NETTEN, ONZE COREBUSINESS

Veiligheid

De urgentiedienst rukte 4 273 keer uit na een oproep voor gasreuk. Dat cijfer is gestabiliseerd na de grote daling van 2014. Het aantal interventies is immers afgenomen sinds alle leidingen in gietijzer en vezelcement zijn weggenomen. Er waren gelukkig geen grote beschadigingen aan leidingen als gevolg van werven uitgevoerd door derden.

Er is evenwel geen structurele vermindering van het aantal aantastingen van gasinstallaties. Sibelga werkte nochtans verschillende preventiemaatregelen uit en de aannemers kunnen een beroep op Sibelga doen voor meerdere diensten op dat vlak (risicoanalyse, begeleiding bij de opstart van de werf, opleiding over het lezen van plannen enz.). In 2015 ging Sibelga nog een stap verder. Op de grond worden bepaalde leidingen aangeduid die zich op geringe diepte bevinden. Het gaat om leidingen waar Sibelga weet van heeft of waar er zich recentelijk incidenten hebben voorgedaan. Opeenvolgende aanlegwerken kunnen immers het profiel van de openbare weg veranderen en ervoor zorgen dat de leidingen zich niet meer op de oorspronkelijke diepte bevinden.

Van arm naar rijk gas

In 2015 werd heel wat voorbereidingswerk verricht voor een ingrijpende verandering die op stapel staat voor het gasnet: de omschakeling van 'arm' naar 'rijk' gas. Nederland, de historische gasleverancier van België, kondigde namelijk aan die bevoorradings willen stopzetten. Sinds het einde van de jaren 70 wordt een deel van het land al via andere bronnen bevoorrad. Dat was niet het geval voor onder meer het Brussels gewest.

Gas dat van andere exportlanden afkomstig is, zoals Noorwegen of Qatar, heeft echter een andere samenstelling dan het Nederlandse gas. We spreken van 'rijk' gas omdat de calorische waarde hoger ligt. Daarom zal bepaalde transmissie- (Fluxys) en distributie-infrastructuur (onder andere Sibelga) aangepast moeten worden. Verder zullen we ook moeten nagaan of de toestellen van de gebruikers compatibel zijn. In Brussel zal die omschakeling gespreid worden over een periode van vier jaar: van 2020 tot en met 2023. Het project Verbinding Zuid (zie hieronder) kadert met name in deze omschakeling.

Gas: een nieuwe verbinding in het zuidoosten van Brussel

Na twee jaar voorbereiding en overleg krijgt een grootschalig project voor de gasbevoorrading van de hoofdstad concreet vorm. Het zogenoemde 'Verbinding Zuid'-project bestaat erin een extra verbinding tot stand te brengen tussen het transmissie- en het distributienet in het zuidoosten van Brussel. Sibelga zal bijna 12 km middendrukleidingen aanleggen en twee nieuwe drukreducerstations bouwen om haar net te verbinden met een toevoerpunt dat door Fluxys is gebouwd in Vlaams-Brabant.

Met die nieuwe infrastructuur zal de gasvoorziening in het zuiden van Brussel worden veiliggesteld en kan de omschakeling van het Brusselse net van arm naar rijk gas worden voorbereid. Dankzij nieuwe toevoerpunten op strategische plaatsen zullen de werken in fasen kunnen worden uitgevoerd, door delen van het net te isoleren.

Het tracé werd gekozen na overleg met de gewestelijke overheid, verschillende openbare instellingen (Directie Monumenten en Landschappen, Brussel Mobiliteit, Leefmilieu Brussel ...) en de betrokken gemeenten (Oudergem, Watermaal-Bosvoorde, Ukkel en Brussel-Stad). Het tracé werd zo uitgewerkt dat het zo weinig mogelijk door het Zoniënwoud loopt (voor 80% onder bestaande openbare wegen en dreven), de impact op de mobiliteit zoveel mogelijk beperkt wordt en dat het afgestemd is op andere projecten van overheden of concessiehouders.

Sibelga hoopt in juli 2016 van start te kunnen gaan met de werken. Die zouden iets meer dan een jaar in beslag nemen, zodat de installaties in bedrijf kunnen worden gesteld tegen de winter 2017.

De verlichting van de gemeentewegen

Het Sibelga-net voor de openbare verlichting telt tegenwoordig meer dan 80 000 verlichtingstoestellen. De lichte maar voortdurende stijging van dat aantal sinds 2005 gaat hand in hand met een lichte daling van het totale verbruik van het park. Het aandeel lampen van de meest efficiënte types blijft namelijk toenemen en bedraagt nu 93,3%.

Binnenkort een volledig 'wit' park

Het vernieuwingsprogramma richt zich in de eerste plaats op de minst performante lampen, in het bijzonder op de hogedruk kwikdamlampen. Sibelga heeft zich voorgenomen deze tegen eind 2017 weg te halen van haar net, behalve voor Ukkel, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Lambrechts-Woluwe, waar de situatie complexer is. De streefdatum voor deze drie gemeenten is eind 2018. Gelet op het tempo van de vernieuwing de afgelopen jaren (elk jaar iets meer dan 1 000 lampen weggenomen), is Sibelga op de goede weg om die doelstelling te halen.

Steeds meer gemeenten verzoeken om tijdens het systematisch onderhoud, gele lampen te vervangen door iets duurder witte. Visueel is verlichting met witte lampen namelijk efficiënter en velen vinden het licht ook aangenamer. Aangezien er bij elk project voor nieuwe installaties eveneens voorkeur wordt gegeven aan witte lampen, kunnen we ervan uitgaan dat het totale park in 2018 vrij zal zijn van gele lampen.

Constructie en herstelling

De vernieuwing van verlichtingstoestellen is wat gestegen: er werden iets meer dan 3 200 nieuwe exemplaren geïnstalleerd. Daar komen nog de 760 verlichtingstoestellen bij, geplaatst tijdens onderhoudsactiviteiten. Het studiebureau heeft bovendien prijsoffertes opgesteld voor projecten voor een totaalbedrag van bijna 14,8 miljoen euro. Een zeer bevredigend resultaat na de zwakkere periode van 2012 tot 2014.

De technische teams voerden 8 758 herstellingen uit. Dat aantal ligt aanzienlijk hoger dan vorig jaar. Vooral voor lampen stellen we die stijging vast. Dat neemt niet weg dat Sibelga en haar onderaannemers 93,5% van de herstellingen konden uitvoeren binnen de termijnen die met de gemeenten werden afgesproken.

Een technologische omwenteling

De voorbije jaren deden tal van technische nieuwigheden hun intrede in het domein van de openbare verlichting (en vaak kwam daar verregaand lobbywerk bij kijken van de fabrikanten ervan): ledverlichtingstoestellen, dimmingsystemen, een systeem voor de sturing vanop afstand ... Sibelga heeft die verschillende elementen bestudeerd om met kennis van zaken haar investeringen voor de openbare verlichting vast te leggen. Dat deed ze door middel van technologische bewaking, testen en opportuniteitsstudies.

Zo heeft Sibelga in grote lijnen bepaald welke richting ze de komende tien jaar uit wil met de volgende doelstellingen voor ogen: beperken van het energieverbruik, de dienstverlening aan de gebruikers en de gemeenten verbeteren, de kosten optimaliseren en tegemoetkomen aan bepaalde externe verplichtingen op legaal, technisch en commercieel vlak.

In dat kader schakelt Sibelga over op elektronische ballasten voor alle nieuwe investeringen vanaf 2016. Voor dimming zijn die ballasten immers essentieel. De nieuwe installaties zullen met voorprogrammeerde dimming worden uitgerust. Dat zal compatibel zijn met het toekomstige 'Intelligent Street Lighting'-systeem dat Sibelga vanaf 2018 wil implementeren. Dat systeem zal het mogelijk maken om de lampen met elektronische ballast vanop afstand aan te sturen, storingen op te sporen en het elektriciteitsverbruik exacter te meten.

 HOOFDSTUK 04

ACTIVITEITENVERSLAG

Op weg naar slimme meters en netten

3 630

nieuwe klanten bij wie de meter vanop afstand wordt opgenomen

---

1ste

meterlaboratorium met ISO/CEI 17025-certificering voor gas

20

eerste meter glasvezel geblazen

Naast het dagelijks beheer van haar netten, moet Sibelga zich ook voorbereiden om vele nieuwe technologieën op elektronica- en IT-vlak in de netten te integreren. Het ziet er immers naar uit dat de slimme meters en netten het beeld van de energie, en dus ook het metier van de DNB, drastisch zullen veranderen. Sibelga gaat weldoordacht te werk en overlegt met de overheid en de marktspelers.

Meters: generale repetitie

Met de richtlijn 2012/27/UE betreffende de energie-efficiëntie, heeft de Europese Unie bepaald dat de verbruikers moeten beschikken over meters die meer informatie geven over hun verbruik in realtime bij nieuwe constructies of grondige renovaties. Daarom zal Sibelga vanaf 2017 slimme elektriciteitsmeters installeren bij de klanten die aan deze voorwaarden voldoen. Dat komt neer op 3 000 à 3 500 meters per jaar, waarvoor de GPRS-communicatie gebruikt zal worden.

Zijn die meters geïnstalleerd, dan kunnen klanten die hiervoor belangstelling voor hebben, een kastje aanschaffen om op aan te sluiten. Zo kunnen klanten zelf hun verbruik opvolgen per kwartuur. Sibelga zal op haar beurt de meter vanop afstand opnemen zodra de overheid de exacte modaliteiten heeft vastgelegd voor het gebruik van slimme meters en zodra het nieuwe Atrias-platform voor uitwisseling op de energiemarkt operationeel is (zie verder).

Sibelga is tezelfdertijd bezig met de voorbereiding van een proefproject over slimme meters. Met dit project wil ze ervaring opdoen met het proces voor de implementatie, en de metersystemen en -technologieën. In 2018 zal ze daartoe 5 000 elektriciteits- en 500 gasmeters installeren in Brusselse zones met verschillende technische configuraties. Voor dit project werd gekozen voor telecommunicatie van het type PLC (Power Line Communication).

Sibelga bereidt zich sinds enkele jaren ook al op een andere manier voor op een eventuele grootschalige implementatie van slimme meters. Dat doet ze met het project ReMI (Remote Metering for Industry). De 'migratie' van bijna twee derde van de betrokken meters (zie pagina 32) in 2015 betekende een mijlpaal voor dit project.

Een kader en gemeenschappelijk platform voor de Belgische markt

De invoering van slimme meters maakt, net als de ontwikkeling van gedecentraliseerde productie of de komst van ESCo's, een herziening noodzakelijk van het marktmodel voor energie in België en de modaliteiten voor het uitwisselen van informatie tussen de netbeheerders en de andere marktspelers. In dat verband werd Atrias uitgedacht, het toekomstig 'clearinghouse' dat gemeenschappelijk is voor de hele Belgische markt. In 2011 werd daartoe besloten door Sibelga en haar sectorgenoten Eandis, Infrac, Ores en Tecteo.

Tot nog toe maakten zij elk gebruik van hun eigen clearinghouse dat met een specifieke IT-technologie werkt. Het nieuwe gecentraliseerde platform, dat gebaseerd is op het communicatieprotocol MIG 6, zal de samenwerking tussen de DNB's vereenvoudigen en het leven gemakkelijker maken voor de energieleveranciers en hun klanten. In principe zal het platform in 2018 operationeel zijn.

Eind 2016 zal het totale aantal vanop afstand opgenomen meters overeenstemmen met ongeveer de helft van het verbruikte volume voor elektriciteit en een derde voor gas.

In september behaalde het meterlaboratorium van Sibelga de ISO/CEI 17025 -certificering voor al zijn activiteiten m.b.t. het ijken van elektriciteits- en gasmeters op de ijkingsbanken. Die vormt een bijkomende erkenning en komt ook de geloofwaardigheid van het labo ten goede bij leveranciers, klanten en andere DNB's die een beroep doen op zijn diensten. Om die certificering te verkrijgen, heeft Sibelga al haar processen en installaties herzien en verhuisde ook haar labo naar moderne lokalen, uitgerust met hoogtechnologisch materiaal.

De verschillende metersegmenten

<p>Zeer grote verbruikers ± 3 500 meters</p>	<p>Teleopneming</p>	<p>Communicerende meters ›vanop afstand opgenomen, maar niet aangestuurd*</p>
<p>Grote commerciële en industriële verbruikers ± 6 500 meters</p>	<p>Teleopneming (omschakeling aan de gang, 2015-2016)</p>	
<p>Middelgrote huishoudelijke en professionele verbruikers ± 13 000 meters</p>	<p>Teleopneming (oplossing uit te werken)</p>	
<p>Kleine huishoudelijke en professionele verbruikers ± 700 000 elektriciteitsmeters ± 500 000 gasmeters</p>	<p>Slimme meters voor nieuwe aftakkingen en grote renovaties (vanaf 2017) ± 3 300 meters/jaar</p> <p>Proefproject (2018) voor de eventuele implementatie van slimme meters op grote schaal ± 5 500 meters (waarvan 500 gasmeters)</p>	<p>Slimme elektriciteitsmeters ›op termijn vanop afstand opgenomen en aangestuurd*</p>

* Dat kan gaan om een opening, sluiting, versterking of vermindering van het vermogen enz.

FOCUS

SL7000

ACTARIS

SMART Commercial & Industrial Meter

ReMI KOMT TOT WASDOM

Tot voor kort kregen grote winkels, musea, scholen, middelgrote ondernemingen enz. nog maandelijks een meteropnemer over de vloer. Maar nu is er ReMI (Remote Metering for Industry). Dankzij dat systeem worden de meterstanden van die grote verbruikers maandelijks vanop afstand opgenomen. Zo verloopt de meteropneming efficiënter waardoor er minder schattingen van het verbruik en daarna ook minder correcties van facturen nodig zijn. In 2015 werden zo'n 3 600 gas- en elektriciteitsmeters aan het systeem toegevoegd. Dat is 60% van het totale aantal meters dat wordt beoogd. De overige 40% komt in 2016 aan de beurt.

Om in dat opzet te slagen, combineert Sibelga sinds 2012 interventies op het terrein met ontwikkelingen op telecom- en IT-vlak. Voor de meeste meters was er immers een interventie nodig om de communicatie van de gegevens mogelijk te maken. De elektriciteitsmeters werden vervangen door nieuwe communicerende modellen. De modernste gasmeters werden meteen uitgerust met 'dataloggers'. De oudste meters moesten eerst vervangen worden. Een hele klus, want meters van dit type klanten wegen soms honderden kilo's ... Daarnaast werd ook het IT-systeem ontwikkeld om die gegevens te verzamelen. Uiteindelijk konden we van start gaan met de migratie van de meters, d.w.z. met de effectieve omschakeling van manuele naar teleopneming.

Sibelga ziet permanent toe op de slaagcijfers van de overdracht van de meterstanden. Die cijfers liggen systematisch boven 99,5%. Zo staat Sibelga in voor het opsporen en verhelpen van eventuele communicatieproblemen. Ervaring die van grote waarde zal zijn als de meteropneming vanop afstand veralgemeend wordt.

Met de 3 500 meters van de zeer grote verbruikers die nu reeds vanop afstand opgenomen worden, zal eind 2016 het totale aantal vanop afstand opgenomen meters 10 000 bedragen. Dat komt neer op ongeveer de helft van het verbruikte volume voor elektriciteit en een derde voor gas.

Nieuwe tools voor het aansturen van de netten

Door haar elektriciteitsnet 'slim' te maken, zal Sibelga dat net in realtime kunnen beheren en configureren en tezelfdertijd rekening kunnen houden met de gedecentraliseerde energieproductie. Daartoe moet ze sensoren en elektronische uitrusting installeren op een zeer groot aantal punten op de netten. In dat kader bereidt ze de transformatie voor, over een periode van 10 jaar, van 500 à 1 000 netcabines naar 'smart'-cabines. In 2015 werd een business-case voor dit project uitgewerkt en meteen vastgelegd welke cabines als eerste met zo'n uitrusting zullen worden voorzien.

Dankzij die cabines van de nieuwe generatie kunnen meer gegevens verzameld worden over de toestand van het net. Het gaat met name over storingen laagspanning, waarvoor Sibelga op dit moment nog afhankelijk is van oproepen van klanten. Een alarm zal het doorsmelten van zekeringen melden en men zal kunnen bepalen om welke kabel het gaat. Ook zullen we onmiddellijk te weten komen welke gebouwen en welke klanten getroffen zijn. Zo krijgt Sibelga ook een beter overzicht van de belastingsprofielen van kabels en transformatoren. Sibelga zal dus niet alleen gericht kunnen bepalen welke investeringen nodig zijn, maar ook de impact kunnen nagaan van nieuwe gebruikstypes, zoals flexibel verbruik en elektrische voertuigen.

Die slimme cabines moeten de verzamelde gegevens bovendien naar het bedrijfsvoeringscentrum sturen, dat zo de situatie op de netten kent en de uitrusting vanop afstand kan bedienen. Daarvoor is een telecommunicatienetwerk met een hoog debiet nodig. Daar zijn verschillende technologieën voor geschikt die ook gecombineerd kunnen worden. We hebben het over 'BPL' (techniek die gebruikmaakt van hoogspanningskabels als support voor de communicatie), radio, of ook 3G, 4G en ADSL die aangeleverd worden door de telecomoperatoren. We werken aan een studie om uit te maken in welke gevallen deze verschillende technieken gebruikt zullen worden.

Tot slot zal ook het bedrijfsvoeringscentrum zelf moeten beschikken over performante tools, uitgerust met nieuwe functies zoals het verwerken van laagspanningsgegevens. Daarom zal het IT-systeem van het centrum helemaal vernieuwd worden. In december 2015 werd de opdracht voor de levering van dat systeem gegund, waardoor we in 2016 met de eerste fase van het project kunnen beginnen. We zullen de functies van het huidige systeem overnemen en nieuwe randapplicaties integreren. Die fase zal twee jaar in beslag nemen.

Levensgrote test voor het glasvezelnetwerk

In 2013 besloot Sibelga haar eigen glasvezelnetwerk voor telecom aan te leggen. Zo wou ze zich ervan verzekeren dat ze de leverings- en verdeelposten (elektriciteit) en de ontvangststations (gas) vanop afstand kan controleren als er zich een grote stroomstoring of een black-out voordoet. Een eigen glasvezelnetwerk biedt meer bedrijfszekerheid en is veiliger en goedkoper dan de klassieke telecomoplossingen.

Er werden al bijna 50 km wachtbuizen geplaatst sinds eind 2014. In 2015 konden de eerste tweehonderd meter glasvezel worden 'geblazen' bij wijze van experiment. De methode bleek succesvol en zal dus ook gebruikt worden om 25 posten aan te sluiten in 2016. Die posten zullen meteen ook voorzien worden van de elektrische uitrusting waarmee de gegevens verzameld en naar het controlecentrum doorgestuurd kunnen worden.

Het is de bedoeling om tegen 2018 180 km glasvezel aan te leggen en een honderdtal posten met het bedrijfsvoeringscentrum te verbinden.

HOOFDSTUK 05

ACTIVITEITENVERSLAG

Bijdragen aan duurzame regionale ontwikkeling

5 634 t

CO₂ vermeden dankzij warmte-krachtkoppeling

1 300

gemeentebouwen waarvan het verbruik wordt opgevolgd via NRClick

3

sterren voor het ecodynamisch label

In het kader van de energietransitie stellen Sibelga en haar financieringsintercommunale Interfin hun expertise ten dienste van de Brusselse gemeenten, hun aandeelhouders, om hen te helpen hun energieaankopen en -verbruik efficiënter te beheren. Sibelga zet bovendien haar activiteit verder voor warmte-krachtkoppeling in partnership. Zo slagen grote gasverbruikers erin besparing en ecologie te combineren.

BIJDRAGEN AAN DUURZAME REGIONALE ONTWIKKELING

Warmte-krachtkoppeling, een beproefde en doeltreffende technologie

Sibelga is al bijna 20 jaar een deskundige als het over warmte-krachtkoppeling gaat. Ze biedt partnerships voor warmte-krachtkoppeling aan klanten met een grote warmtebehoefte. Dat partnership houdt in dat Sibelga de studie, de constructie, de aansluiting en de exploitatie van de installatie voor haar rekening neemt. In ruil injecteert ze de geproduceerde elektriciteit in haar net en ontvangt ze de groenestroomcertificaten die voor de installatie worden toegekend voor de CO₂-vermindering. De klant kan rekenen op warmte tegen een interessante prijs. Daarenboven is de impact op het milieu kleiner dan bij gescheiden productie van elektriciteit en warmte. Win-win-win dus!

Elk partnership wordt gesloten voor een periode van tien jaar (de geldigheidsduur van de certificering van de installatie). Na die periode kan de klant ervoor kiezen het partnership verder te zetten – waarbij Sibelga de installatie moet vernieuwen – of alleen verder te gaan met het avontuur. Daarom dus dat het door Sibelga geëxploiteerde park voortdurend evolueert. Eind 2015 telde het park 10 eenheden voor een geïnstalleerd vermogen van bijna 12 MWe.

Opnieuw uitstekende rendementen

Twee van deze eenheden, die voor de Jetse Haard zijn geïnstalleerd, werden volledig gerenoveerd in 2015. Ze werden uitgerust met gloednieuwe, nog performantere motoren. Warmte-krachtkoppeling is immers een beproefde technologie die de kinderziekten al is ontgroeid, en die met steeds efficiëntere en meer bedrijfszekere motoren werkt.

Om het rendement van die installaties te maximaliseren, volgt het team 'Warmte-krachtkoppeling' dagelijks de prestaties op. Het team analyseert daarnaast ook de resultaten en voert de nodige correcties door. Dit zorgde opnieuw voor uitstekende gemiddelde rendementen qua elektriciteit en warmte, die stabiel zijn gebleven ten opzichte van 2014. De recentste geïnstalleerde eenheden onderscheiden zich in dat verband door hun zeer goede werking. Het gaat om Les Mouettes en Parc Forum in Jette en het Jubelpark in Brussel-Stad.

Geassocieerde energieproducties hangen sterk af van de weersomstandigheden. De installaties werken namelijk enkel als de klanten-partners behoefte hebben aan warmte. In 2015 draaiden de installaties iets meer dan 46 865 uren en leverden ze 39,7 miljoen kWh aan het elektriciteitsnet en 32,9 miljoen kWh in de vorm van warmte aan de betrokken partners. Dankzij de installaties kon bovendien de uitstoot van bijna 5 634 ton CO₂ vermeden worden, wat 20 654 groenestroomcertificaten opleverde.

Engineering en exploitatie

Sibelga biedt nog twee andere warmte-krachtkoppelingdiensten aan: engineering en exploitatie. Engineering houdt in dat Sibelga studies uitvoert over dimensionering en rentabiliteit, bestekken opstelt en de integratiewerven opvolgt voor nieuwe eenheden tot de oplevering ervan. Zo voerde ze in 2015 een rentabiliteitsstudie uit voor het gebouw Central Gate van Befimmo en volgde ze de werken op voor het ziekenhuis van Elsene, waar in de herfst een nieuwe installatie in bedrijf werd gesteld. Wordt er gekozen voor de tweede dienst 'Exploitatie', dan exploiteert Sibelga de installaties voor rekening van derden om de optimale werking ervan te garanderen. Op dit moment maken drie klanten gebruik van die dienst.

Na één stookseizoen overtreft de balans voor de warmte-krachtkoppelinginstallatie 'Jubelpark' zelfs de oorspronkelijke verwachtingen. De installatie produceerde genoeg warmte om te voldoen aan 69% van de behoeften van de site (tegenover 50% zoals was vooropgesteld). Hierdoor kon de Regie der gebouwen 78 800 euro besparen en kon de uitstoot van 944 ton CO₂ vermeden worden (tegenover 682 ton zoals was vooropgesteld).

NRClick, een waardevolle tool voor energieboekhouding

Samen met een externe IT-partner ontwikkelde Sibelga NRClick, een tool voor het opvolgen van het energieverbruik van gebouwen (elektriciteit en gas, maar ook water, warmte, brandstof ...) via 'dataloggers'. NRClick werd ter beschikking gesteld van de Brusselse gemeenten, die er sinds 2010 allemaal gebruik van maken voor hun scholen, kantoren, bibliotheken enz. Eind 2015 waren er 1 300 gebouwen in het systeem geregistreerd en telden we zo'n 200 sites die nauwkeuriger gecontroleerd werden aan de hand van de geïnstalleerde dataloggers.

De energieverantwoordelijken kunnen de resultaten vergelijken met die van gelijkaardige gebouwen in andere gemeenten en inspiratie putten uit de 'best practices'. Zij kunnen ook gealarmeerd worden als het verbruik afwijkt van de geregistreerde verbruiksprofielen (waterlek, abnormale overgang van een dag/nacht-modus naar een modus 24/24 ...). Een speciaal Sibelga-team staat hen bij met 'diagnoses' op het terrein en gegevensanalyses.

Nog aanzienlijke besparingen mogelijk

In 2014 voerde het NRClick-team audits uit en deed het aanbevelingen voor acties, die sommige gemeenten vorig jaar ondernamen. Bijvoorbeeld de herstelling van een afregelsysteem (een paar honderd euro aan arbeidskosten, een besparing van 25% in gasverbruik), het aansluiten van de lokalen van de administratieve dienst van een school op de verwarmingsketel van de conciërgewoning (waardoor de verwarming van de school niet moet draaien tijdens de vakanties) ...

Er zijn nog heel wat besparingen mogelijk, vaak zonder dat daar grote investeringen aan te pas komen. Sinds 2015 bezorgt Sibelga de energieverantwoordelijken automatische rapporten gebaseerd op de verzamelde gegevens. Misschien zullen die de verantwoordelijken ertoe aanzetten om nog andere initiatieven te nemen.

Concreet geeft het rapport elke maand een overzicht van het gas-, elektriciteits-, en waterverbruik van het gebouw in kwestie. In het rapport wordt dat verbruik ook vergeleken met dat van het vorige jaar en van andere sites met dezelfde bestemming. Naast dit technische rapport, werkt het NRClick-team ook aan een visuelere en meer didactische versie. Dat rapport kan uitgehangen worden in het gebouw zelf zodat de gebruikers van het gebouw het kunnen raadplegen.

De lagere school Émile Bockstael in Laken is volledig passief. De stad Brussel maakt gebruik van NRClick om het verbruik op te volgen.

Binnenkort nieuwe NRClick-gebruikers?

In 2015 werd er een enquête gehouden onder de huidige gebruikers van de applicatie. We noteerden een tevredenheidspercentage van 80,7%. Maar er doken ook nieuwe potentiële gebruikers op. Ook andere Brusselse instellingen (OCMW's, lokale politiezones, vzw's ...) dienden een aanvraag in voor toegang tot NRClick. Sibelga zou een gunstig gevolg aan die aanvragen van openbare en semiopenbare instellingen moeten geven.

Dat zou de hoeveelheid energie waarop NRClick op jaarbasis betrekking heeft, doen stijgen tot zo'n 120 GWh voor elektriciteit en 420 GWh voor gas (dat is respectievelijk bijna 2,5 en 4,4% van het totale verbruik van elektriciteit en gas in Brussel in 2015).

Energieaankopen: een service ten dienste van de gemeenten

Sinds 1 januari 2015 biedt Sibelga de plaatselijke besturen een bijkomende service (door tussenkomst van haar financieringsintercommunale Interfin). Het gaat om een opdrachtcentrale voor de aankoop van groene elektriciteit en van gas. Zo neemt Sibelga hen de individuele organisatie van overheidsopdrachten uit handen en legt zij in hun plaats de energieprijzen vast op een professionele en dynamische wijze. Bovendien controleert Sibelga ook hun facturen via NRClick (zie pagina 37) en treedt zij als enig contactpunt met de energieleveranciers op.

De opdrachtcentrale is er voor de gemeenten, maar ook voor de geassocieerde vzw's, de OCMW's en de politiezones. Zij zullen geleidelijk tot de opdrachtcentrale toetreden, afhankelijk van wanneer de contracten eindigen die zij reeds zelf hadden afgesloten. Voor de eerste opdracht, die betrekking heeft op de energielevering voor de periode van 2015 tot 2017, waren er 70 deelnemers. Voor het jaar 2018 zijn al de spelers tot de centrale toegetreden. Dat zijn 80 verschillende instellingen.

Een 'op te bouwen' prijs

De verschillende percelen van de opdrachten werden niet gegund aan de commercieel leverancier die de beste prijs kon voorleggen, maar aan de leverancier die het best scoorde op een aantal vaste parameters volgens een referentietarief formule. Die formule werkt volgens een marktindex die dagelijks evolueert op de beurs (Endex voor elektriciteit, TTF voor gas). Zodra het perceel gegund is, wordt de eindprijs die de verbruikers betalen, geleidelijk opgebouwd, op basis van verschillende opeenvolgende prijszettingen die Sibelga uitvoert (12 'clicks' per leveringsjaar).

Het spreekt voor zich dat we ernaar streven een gemiddelde prijszetting te bereiken die lager ligt dan het marktgemiddelde. Voor het jaar 2015 had Sibelga slechts twee maanden om de prijs vast te leggen. De doelstelling werd enkel bereikt voor gas. Het gemiddelde van haar 'clicks' voor het jaar 2016 liggen daarentegen lager dan het marktgemiddelde: respectievelijk 2,6% voor elektriciteit en 9,8% voor gas.

Sibelga reikt naar de sterren

Sibelga onderneemt al sinds 2008 tal van acties om de milieu-impact te beperken van de activiteiten op haar site en haar verplaatsingen. Voor die inspanningen kreeg zij in 2009 een eerste label van 'Ecodynamische onderneming' met twee sterren van Leefmilieu Brussel. Dat label werd hernieuwd in 2012. Vorig jaar bereikte Sibelga een nieuwe mijlpaal: de onderneming sleepte een derde ster in de wacht!

Als DNB levert Sibelga een bijzondere inspanning om bewuster om te springen met energie. Tussen 2009 en 2015 is het gas- en elektriciteitsverbruik van Sibelga met bijna de helft afgenomen. Dat werd mogelijk gemaakt door de vervanging van de verwarmingsketels en koelgroepen, de installatie van een nieuwe warmte-krachtkoppelingseenheid en het verbeteren van het afregelsysteem. Ook het waterverbruik is voor de helft verminderd.

Sinds de hernieuwing van het label in 2012 werden tal van nieuwigheden ingevoerd. Zo legden we onder meer een stormbekken aan, werd de site vergroend, kwamen er drie bijenkorven op de daken en investeerden we in een Villo!-station.

Maar daar houdt het niet bij op. Sibelga wil nog vooruitgang boeken op het vlak van water- en papierverbruik en van de mobiliteit (het gebruik van zachte vervoerswijzen stimuleren, laadpalen voor elektrische voertuigen plaatsen, haar wagenpark met bedrijfsvoertuigen verbeteren ...).

ELEKTRISCHE VOERTUIGEN OPLADEN IN BRUSSEL

Begin 2016 was 1,7% van de verkochte voertuigen in België elektrisch*. De gewestelijke overheid, die bevoegd is voor het mobiliteitsbeleid en de rol van de elektrische voertuigen, voorziet daar tot nog toe geen functie in voor de distributienetbeheerder. Toch dient Sibelga waakzaam te zijn wat de ontwikkeling van dit type voertuig in Brussel betreft want er kan een weerslag zijn op het verbruik en de opslag van energie.

Daarom voerde Sibelga in 2015 een studie over dit onderwerp uit. Die was meer bepaald gericht op de beperkingen die daaraan verbonden waren voor het elektriciteitsnet en de bestaande marktmodellen. De studie is geruststellend als we kijken naar de capaciteit van het Brusselse net om in te spelen op een wijdverspreid gebruik van elektrische voertuigen. Toch kwamen ook twee belangrijke aandachtspunten aan het licht.

Een eerste aandachtspunt is dat het 'halfsnel opladen' meer en meer de norm wordt voor de laadpalen op de openbare weg. Over het algemeen impliceert dit dat de laadpaal verbonden moet zijn met een net van 400 volt. Het Brusselse net wordt voor 90% geëxploiteerd op 230 volt. Dat is historisch zo gegroeid. Er bestaan technische ingrepen maar die brengen kosten met zich en kunnen niet systematisch toegepast worden. Het volledige net converteren naar 400 volt zou honderden miljoenen euro kosten. Het is dus van essentieel belang dat Sibelga geraadpleegd wordt wanneer de lokalisatie van de laadpalen bepaald wordt.

Uit de studie is bovendien gebleken dat interoperabiliteit een essentiële vereiste is voor het openstellen en ontwikkelen van de markt voor het opladen van elektrische voertuigen. Alleen zo kunnen we garanderen dat de laaddiensten op termijn voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk zijn en dat ze voor de leveranciers van die diensten rendabel zijn.

Als het Gewest dat opportuun acht, zou Sibelga kunnen meewerken aan een marktmodel dat de introductie van elektrische voertuigen in Brussel gemakkelijker maakt. Bijvoorbeeld door te investeren in basisinfrastructuur voor het opladen van die voertuigen, geplaatst op strategische punten, zoals woonzones. Zo kunnen we vermijden dat een niet-gecoördineerde implementatie leidt tot een groot aantal niet-interoperabele oplossingen of dat er bij de lokalisatie van de laadpalen geen rekening wordt gehouden met de beperkingen van het net. Is de markt ontwikkeld, dan kunnen andere spelers het beheer en de uitbreiding van die infrastructuur overnemen.

* Het gaat hier om hybride voertuigen die op te laden zijn via een stopcontact en om voertuigen met een 100% elektrische motor.

HOOFDSTUK 06

ACTIVITEITENVERSLAG

Sibelga en haar medewerkers

993

medewerkers (voltijdsequivalenten)

6,10

frequentiegraad van de ongevallen

0,09

ernstgraad van de ongevallen

In het bijzonder op het vlak van human resources, staat Sibelga voor uitdagingen die gigantisch zijn voor een onderneming van haar grootte. Het is dan cruciaal de professionele en reactieve teams te versterken en continu op te leiden. Toch is de onderneming in geen geval van plan te verzaken aan haar basisopdrachten en blijft ze voorrang geven aan veiligheid op het werk.

SIBELGA EN HAAR MEDEWERKERS

Talent aantrekken en ontwikkelen

Sibelga sleepte dit jaar het label van 'Top Employer 2015' in de wacht. Daarmee erkende het onafhankelijke Top Employer Institute het HR-beleid van Sibelga voor het vijfde jaar op rij.

Uiteraard was het opleidingsaanbod één van de aspecten die werden doorgelicht. Gemiddeld bedroeg het aantal uur technische en niet-technische opleidingen per medewerker bijna 44 uur in 2015. Sibelga heeft een eigen centrum voor technische opleidingen. Zowel de eigen technische medewerkers als de onderaannemers komen er opleidingen volgen. Sinds 2015 kunnen de onderaannemers trouwens ook gebruikmaken van een nieuwe IT-portal om de opleidingen van hun personeel bij Sibelga te beheren. Via de portal kunnen ze hun medewerkers inschrijven voor verschillende sessies en tests, verslagen raadplegen en het te volgen parcours bekijken. Ze vinden er ook de attesten die ze nodig hebben om hun werkvergunning te verkrijgen.

Dit nieuwe systeem, waarvan ook een variant bestaat voor het intern personeel, vloeit concreet voort uit een project waar Sibelga al enkele jaren aan werkt. Dat is erop gericht om het competentie- en opleidingenbeheer digitaal te integreren (zie kaderstuk). Die integratie biedt ons krachtige tools om opvolgingen te organiseren, kritieke competenties te identificeren, de medewerkers proactief op te leiden, de interne mobiliteit te stimuleren, opleidingen aan te bieden die op de noden van de onderneming zijn afgestemd enz.

De technische beroepen opwaarderen en de werkgelegenheid stimuleren

Sibelga moet regelmatig nieuwe medewerkers aantrekken om het voortbestaan van haar activiteiten te verzekeren. De totale behoefte aan nieuwe medewerkers mag dan wel wat afgenomen zijn, we merken dat er een evolutie is in de gezochte profieltypes. Soms zijn die heel specifiek. Zo moet Sibelga heel wat initiatieven nemen om zich bekend te maken bij informatici. Bovendien wordt de onderneming ook steeds geconfronteerd met een tekort aan gekwalificeerde technische krachten.

Daarom onderhoudt Sibelga de verschillende partnerships die ze de voorbije jaren is aangegaan met de technische scholen uit het secundair en hoger onderwijs. In het kader daarvan biedt ze studenten uit die scholen stages aan. Vrij vaak levert dat de student een baan bij Sibelga op.

Sibelga werkt ook samen met de openbare instellingen die beroepsopleidingen geven. Als onderneming zijn we mee verantwoordelijk voor het bevorderen van de tewerkstelling. Daarom bieden we Brusselaars stages aan voor technische en administratieve functies, maar ook instapstages en contracten voor aandachtsgroepen behoren tot de mogelijkheden. Het recruitmentteam neemt ook regelmatig deel aan jobbeurzen. Een voorbeeld daarvan is de Job Lente, waarvoor verschillende Brusselse gemeenten de handen in elkaar sloegen in maart 2015.

2015 was een zeer goed jaar als we het hebben over veiligheid op het werk. Maar een 'fluïdumongeval' in december maakte iedereen nog eens duidelijk dat de strijd nooit helemaal gestreden is.

Veiligheid: waakzaamheid blijft geboden

Het risico op arbeidsongevallen met de fluïda elektriciteit en gas is inherent aan de metiers van Sibelga. In 2014 trok de directie aan de alarmbel naar aanleiding van de toename van het aantal 'bijna-ongevallen' met fluïda. Wat dat betreft zijn de resultaten voor 2015 een heel stuk beter. Met een frequentie- en ernstgraad van respectievelijk 6,10 en 0,09 deden we het beter dan ooit tevoren. Maar aan het einde van het jaar werd één van onze medewerkers helaas het slachtoffer van een zware accidentele elektrisering.

De onderneming levert alle mogelijke inspanningen om de uitrusting, methodes en het overleg te bieden om dit soort ongevallen te vermijden. Toch komt het er ook op aan dat elke werknemer zich bewust blijft van de risico's. Daarom blijven sensibilisatie en preventie van cruciaal belang. Elk jaar onderneemt de interne dienst voor preventie en bescherming (IDPB) een communicatieactie rond het thema veiligheid.

In 2015 stond daarbij het manueel hanteren van materieel, de tweede meest voorkomende oorzaak van arbeidsongevallen, centraal. De IDPB organiseerde informatie- en oefeningensessies voor iedereen. Tijdens die sessies werd uitgelegd hoe de medewerkers zorg kunnen dragen voor hun rug. De technische medewerkers waren zeer lovend over de specifiekere opleidingen die zij daarna kregen. Een ergonomist was voordien al nagegaan welke technische handelingen problemen kunnen opleveren. Het zette Sibelga ertoe aan bijna 450 nieuwe werkmiddelen voor hantering te bestellen.

De preventieadviseur van Sibelga ging dit jaar bovendien langs bij de verschillende onderaannemers van de onderneming. Samen met de verantwoordelijke van de technische dienst maakte hij hen bewust van de risico's van 'fluïdumongevallen'.

Opleiding, werk, evaluatie (en omgekeerd)

De kwaliteit van de service die Sibelga levert, is grotendeels toe te schrijven aan de competenties en de performantie van haar medewerkers. Om de efficiëntie nog te verbeteren, heeft de onderneming de laatste jaren volop ingezet op de digitale integratie van de competenties en de opleidingen. Het was de bedoeling de behoeften en de oplossingen beter op elkaar af te stemmen. Begin 2015 werd dit al mogelijk gemaakt voor de technici en hun teamleiders.

Het departement Human resources en de dienst voor technische opleidingen hebben heel wat werk verricht om dit alles te beschrijven en te harmoniseren. Ze definieerden de verschillende functies in de onderneming en de competenties die daarvoor nodig zijn. Daarbij ging het zowel om 'metier', als om functionele en gedragscompetenties.

Als een verantwoordelijke een medewerker evalueert, kan hij nagaan in hoeverre de vereiste en de reeds verworven competenties op elkaar aansluiten. Op basis daarvan kan hij de meest adequate opleidingen voorstellen om de vereiste competenties te verwerven. Dat is heel wat eenvoudiger gemaakt nu de prestaties, de competenties en de opleidingen in één enkel IT-platform zijn geïntegreerd. Via dat platform kunnen alle personeelsleden trouwens het opleidingsaanbod terugvinden, evenals een overzicht van alle opleidingen die ze doorheen hun loopbaan hebben gevolgd.

Enkele diensten, waaronder het Labo, hebben het systeem al gebruikt. Dat was een essentiële voorwaarde voor het behalen van de ISO/CEI 17025-certificering (zie pagina 31). Op termijn zal het systeem beschikbaar zijn voor alle technische en niet-technische medewerkers.

Corporate Governance

Raad van Bestuur op 01/01/2016

Voorzitter

Guy WILMART
Anderlecht

Ondervoorzitter

Steve HUYGE
Koekelberg

Bestuurders

Mustafa AMRANI
Brussel

Rachid BARGHOUTI
Vorst

Clémentine BARZIN
Brussel

Jonathan BIERMANN
Ukkel

Mohammed BOUKANTAR
Brussel

Abdallah BOUSTANI
Anderlecht

Suzanne COOPMANS*
Oudergem

Guillebert DE FAUCONVAL
Watermaal-Bosvoorde

Lorraine DE FIERLANT
Schaarbeek

Bernard DE MARCKEN
DE MERKEN
Etterbeek

Patrick DEBOUVERIE
Sint-Gillis

Peter DECABOOTER*
Sint-Agatha-Berchem

Anne-Rosine DELBART
Elsene

Burim DEMIRI
Schaarbeek

Quentin DEVILLE
Sint-Lambrechts-Woluwe

Boris DILLIÈS

Ukkel

Steve HENDRICK
Jette

Dorah ILUNGA KABULU
Sint-Joost-ten-Node

Pierre LARDOT
Elsene

Shazia MANZOOR
Sint-Jans-Molenbeek

Didier MOLDERS**
Oudergem

Pierre MUYLLE
Evere

Frédéric NIMAL
Schaarbeek

Khadija TAMDITI**
Sint-Jans-Molenbeek

Éric TOMAS
Anderlecht

Sarah TURINE*
Sint-Jans-Molenbeek

Jean-Paul VAN LAETHEM
Ganshoren

Agnès VANDEN BREM**
Sint-Agatha-Berchem

Michel VANDERCAM
Sint-Pieters-Woluwe

Algemeen directeur

Luc HUJOEL

Secretaris

Raphaël LEFERE

* Mevrouw Suzanne Coopmans, de heer Peter Decabooter en mevrouw Sarah Turine namen ontslag, respectievelijk op 7 maart 2016, 24 maart 2016 en 17 februari 2016.

** De benoeming van de betrokkenen wordt voorgelegd op de algemene vergadering van 20 juni 2016.

Bestuurscomité op 01/01/2016

Voorzitter	Patrick DEBOUVERIE
Guy WILMART	Pierre MUYLLE
Ondervoorzitter	Frédéric NIMAL
Steve HUYGE	Algemeen directeur
Leden	Luc HUJOEL
Rachid BARGHOUTI	Secretaris
Bernard DE MARCKEN	Raphaël LEFERE
DE MERKEN	

Auditcomité op 01/01/2016

Voorzitter
Steve HUYGE
Leden
Rachid BARGHOUTI
Frédéric NIMAL

Directiecomité

Algemeen directeur	Directeur Communicatie & Relaties met de gemeenten
Luc HUJOEL	Philippe MASSART
Directeur Asset Management, IT & Business Transformation	Directeur Netbeheer
David CARLIEZ	Jean PERBAL
Directeur Beheer toegang tot de netten	Directeur Human resources
Patrick CLAESSENS	Katelijne VAN OVERWALLE
Algemeen secretaris	Directeur Financiën
Raphaël LEFERE	Luc ZABEAU

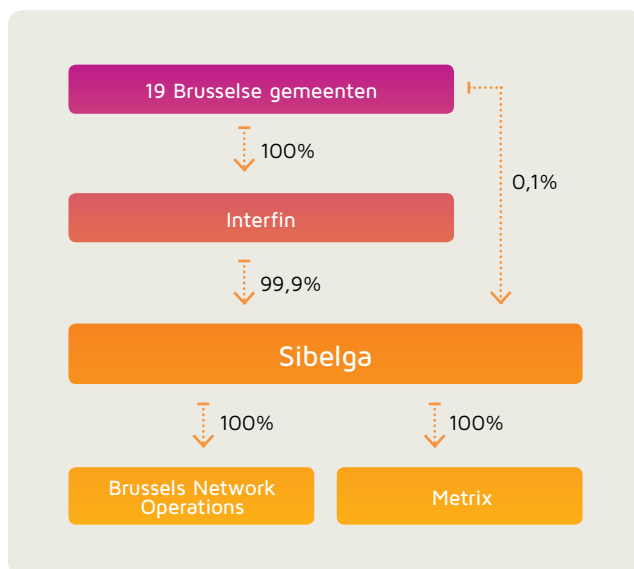

CORPORATE GOVERNANCE

Sibelga staat in voor een uniform beheer van de distributienetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Haar hoofdaandeelhouder is de financieringsintercommunale Interfin, naast de 19 Brusselse gemeenten. We herinneren eraan dat Interfin het patrimonium hergroepeert van de Brusselse gemeenten van de energiesector in België (Publigas, Publi-T, Elia, Fluxys ...). Met Interfin vormt Sibelga een sterke en coherente groep.

Aandeelhouderschap

Het kapitaal van Sibelga wordt vertegenwoordigd door maatschappelijke aandelen A en aandelen E, met dezelfde waarde (100 euro).

De aandelen A zijn voor 99,9% in het bezit van Interfin en de Brusselse gemeenten (2 aandelen per gemeente).

Eind 2014 hebben de beheersorganen besloten het eigen vermogen te herstructureren om de optimale structuur voor te bereiden rekening houdend met het nieuwe regelgevende kader. Op die manier vormen de materiële aandelen A, vervolledigd met ander eigen vermogen (uitgezonderd aandelen E), de niet-compressibele basis, terwijl de aandelen E, recent gecreëerd eind 2014, vandaag dat eigen vermogen vervolledigen en het overtollige kapitaal vormen.

De winst van Sibelga wordt, na uitkering van de dividenden van de aandelen E, verdeeld naar evenredigheid van het aantal aandelen A die zij bezitten.

Situatie van het kapitaal op 31/12/2015

	Aantal aandelen A	Aantal aandelen E
Gemeenten	38	-
Interfin	2 169 962	3 630 000
Totaal	2 170 000	3 630 000

Algemene vergaderingen

De gewone algemene vergadering komt elk jaar samen op de tweede of derde maandag van juni op het tijdstip en de plaats vermeld in de convocatie.

De Raad van bestuur en de Commissaris-revisor zijn bevoegd om te allen tijde een buitengewone algemene vergadering samen te roepen.

Samenstelling

De algemene vergadering is samengesteld uit de houders van de aandelen A. Iedere vertegenwoordiger van deze houders is drager van een mandaat.

De vertegenwoordigers van de gemeenten dienen door de Gemeenteraad aangeduid te worden onder de gemeenteraadsleden, de burgemeester en de schepenen van de gemeente.

Convocaties

De oproepingen voor de algemene vergaderingen vinden uitsluitend plaats per aangetekende brief gericht aan de vennoten, dit minstens dertig dagen vóór de vergadering.

Een oproeping omvat de agenda alsook de documenten die nodig zijn om de punten op de agenda te kunnen onderzoeken. Tot uiterlijk vijftien dagen vóór de vergadering kan elke vennoot vragen om bijkomende punten op de agenda te plaatsen.

Stemrechten en quorum

Ieder aandeel, met uitzondering van de winstbewijzen E, geeft recht op één stem, zonder dat de houders van aandelen andere dan de gemeenten over de helft van het totaal der stemrechten kunnen beschikken. In voorkomend geval worden deze stemrechten tot het passende beloop verminderd.

De stemrechten die toekomen aan Interfin worden onder de gemeenten verdeeld naar rata van het aantal inwoners.

De algemene vergadering kan enkel beraadslagen als de helft van de aandelen in het bezit van de gemeenten en van Interfin, vertegenwoordigd is. Dat gedeelte is gelijk aan twee derde indien over een statutenwijziging gestemd moet worden.

De vereiste meerderheden worden toegelicht in artikel 40 van de statuten.

Governance-structuur

Sinds haar oprichting in 2003 heeft Sibelga een structuur aangenomen op drie niveaus, gebaseerd op een Raad van Bestuur, waarvan de samenstelling een weerspiegeling is van het aandeelhouderschap, een Bestuurscomité met uitgebreide bevoegdheden, dat is samengesteld uit een beperkt aantal bestuurders, evenals een Algemeen directeur, bijgestaan door een Directiecomité, die instaat voor het dagelijkse beheer.

Raad van Bestuur

Bevoegdheden

Naast de taken die bij wet voorbehouden zijn aan de Raad van bestuur, is deze bevoegd voor de goedkeuring van de tarieven, de reglementen, de investeringsplannen (netten en meters) en voor het programma tot uitvoering van de openbardienstverplichtingen. De Raad beslist over de toetreding van nieuwe vennoten.

Samenstelling

Elke gemeente die vennoot is, heeft minstens één vertegenwoordiger. Gemeenten met meer dan 70 000 en 100 000 inwoners hebben recht op respectievelijk één en twee bijkomende bestuurders.

Als de onderneming nog andere vennoten heeft dan de gemeenten en de financieringsintercommunale Interfin, zouden die vennoten beschikken over een aantal bestuurders dat gelijk is aan maximum een derde van het aantal bestuurders van de gemeenten en lager ligt dan een vijfde van het totale aantal bestuursmandaten.

Aantal vergaderingen en participatie in 2015

De Raad van bestuur is 7 keer bijeen geweest, met een gemiddelde aanwezigheid van de bestuurders van 79,6%.

CORPORATE GOVERNANCE

Bestuurscomité

Bevoegdheden

Onverminderd de bevoegdheden die aan de algemene vergadering en de Raad van bestuur zijn voorbehouden, neemt het Bestuurscomité met name besluiten op het vlak van:

- overheidsopdrachten;
- marktwerking en reguleringsbeleid, met uitzondering van de tarief- en reglementgerelateerde materies;
- beheer en controle van de dochterondernemingen en de vennootschappen waarin geparticipeerd wordt;
- benoeming van de leden van het Directiecomité.

Het Bestuurscomité bereidt de punten voor die op de agenda van de Raad van Bestuur ingeschreven worden.

Samenstelling

Het Bestuurscomité bestaat uit 7 bestuurders ter vertegenwoordiging van de gemeenten en hoogstens 3 bestuurders ter vertegenwoordiging van de eventuele andere vennoten.

Aantal vergaderingen en participatie in 2015

Het Bestuurscomité is 11 keer bijeen geweest, met een gemiddelde aanwezigheid van 97,5%.

Auditcomité

Bevoegdheden

Het Auditcomité is een raadgevend orgaan van het Bestuurscomité. Het Auditcomité staat het Bestuurscomité bij in het uitvoeren van haar taken inzake toezicht en controle op het vlak van:

- financiële reporting;
- interne controle en risicobeheer;
- interne en externe audits.

Samenstelling

Het Comité bestaat uit 3 bestuurders die lid zijn van het Bestuurscomité.

Directiecomité

Bevoegdheden

De Algemeen directeur en de leden van het Directiecomité staan in voor het dagelijkse beheer.

De Algemeen directeur ziet toe op de voorbereiding van de voorstellen tot besluiten die worden voorgelegd aan de Raad van bestuur en het Bestuurscomité. Hij bestuurt het Directiecomité en beslist over de toewijzing van verantwoordelijkheden onder zijn leden.

Het Directiecomité, onder leiding van de Algemeen directeur, is belast met het ontwikkelen van een globale strategie van de groep en het voorleggen van die strategie aan het Bestuurscomité. Het Directiecomité is eveneens verantwoordelijk voor het operationele beheer van de groep. Het Directiecomité zorgt voor het invoeren van de noodzakelijke systemen voor risicobeheer en interne controle. Het neemt alle besluiten betreffende de organisatorische structuur en keurt alle procedures van de groep goed.

Samenstelling

Het Directiecomité bestaat uit de Algemeen directeur en zes departementsdirecteurs, bijgestaan door de Algemeen secretaris.

Aantal vergaderingen

Het Directiecomité komt in principe elke week bijeen of op verzoek van de Algemeen directeur.

Financiële kalender

20/05/2016: publicatie van de jaarresultaten
 20/06/2016: gewone algemene vergadering
 30/06/2016: betaalbaarstelling van de dividenden
 17/10/2016: publicatie van de halfjaarresultaten

Vertegenwoordiging

Krachtens de artikels 23 en 24 van de statuten is Sibelga geldig vertegenwoordigd:

- hetzij door de Raad van Bestuur;
- hetzij door het Bestuurscomité;
- hetzij door twee samen handelende bestuurders;
- hetzij, binnen de grenzen van de bevoegdheden op het vlak van dagelijks beheer, door de Algemeen directeur en de andere leden van het Directiecomité, door elke persoon die behoorlijk gemandateerd is.

Speciale verplichtingen betreffende de intercommunale vennootschappen

Door haar statuut als intercommunale vennootschap gelden voor Sibelga en haar mandatarissen specifieke aangifteverplichtingen zowel op het federale als het gewestelijke vlak.

Op federaal vlak zijn er de bijzondere en gewone wet van 2 mei 1995 die alle openbare gezagsdragers verplichten om elk jaar, bij het Rekenhof een lijst in te dienen van hun mandaten, ambten en beroepen, alsook een vermogensaangifte.

Elk jaar maakt Sibelga in februari aan het Rekenhof de lijst over met alle houders van een mandaat binnen de bestuurs- en controleorganen voor het voorgaande kalenderjaar. Sibelga wijst de mandatarissen ook op hun individuele verplichtingen.

Op gewestelijk niveau betreft het de ordonnantie van 12 januari 2006 inzake de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de openbare mandatarissen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Raad van Bestuur van Sibelga dient binnen drie maanden na het einde van ieder kalenderjaar, een jaarlijks verslag in te dienen bij het Algemeen secretariaat van de gewestelijke administratie met een overzicht van de bezoldigingen, de voordelen van alle aard en de representatiekosten die aan hun openbare mandatarissen toegekend zijn, een lijst met alle reizen en bezoeken waaraan die mandatarissen in het kader van de uitoefening van hun functies deelgenomen hebben alsook een inventaris van alle gunningsdossiers van overheidsopdrachten die Sibelga heeft afgesloten.

HOOFDSTUK 07

ACTIVITEITENVERSLAG

Statistieken

214 122

elektriciteitsaansluitingen

189 631

gasaansluitingen

51 171 MWh

verbruik van de openbare verlichting

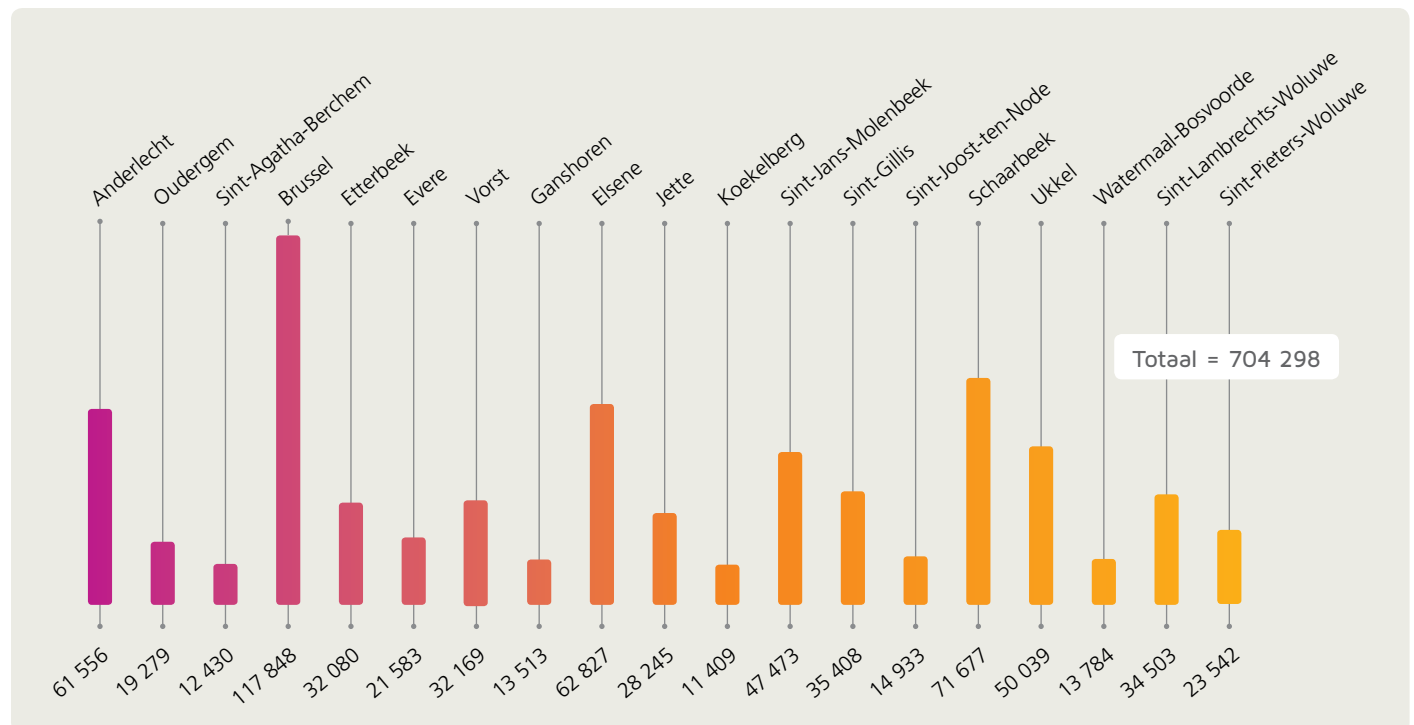

Elektriciteit

Leveringspunten

	2015	2014	2013
Aantal leveringspunten	704 298	699 282	694 540
Niet-actieve leveringspunten	63 301	63 076	63 582
Actieve leveringspunten	640 997	636 206	630 958
Hoogspanning	2 951	2 928	2 913
Laagspanning	638 046	633 278	628 045

Aantal leveringspunten per gemeente

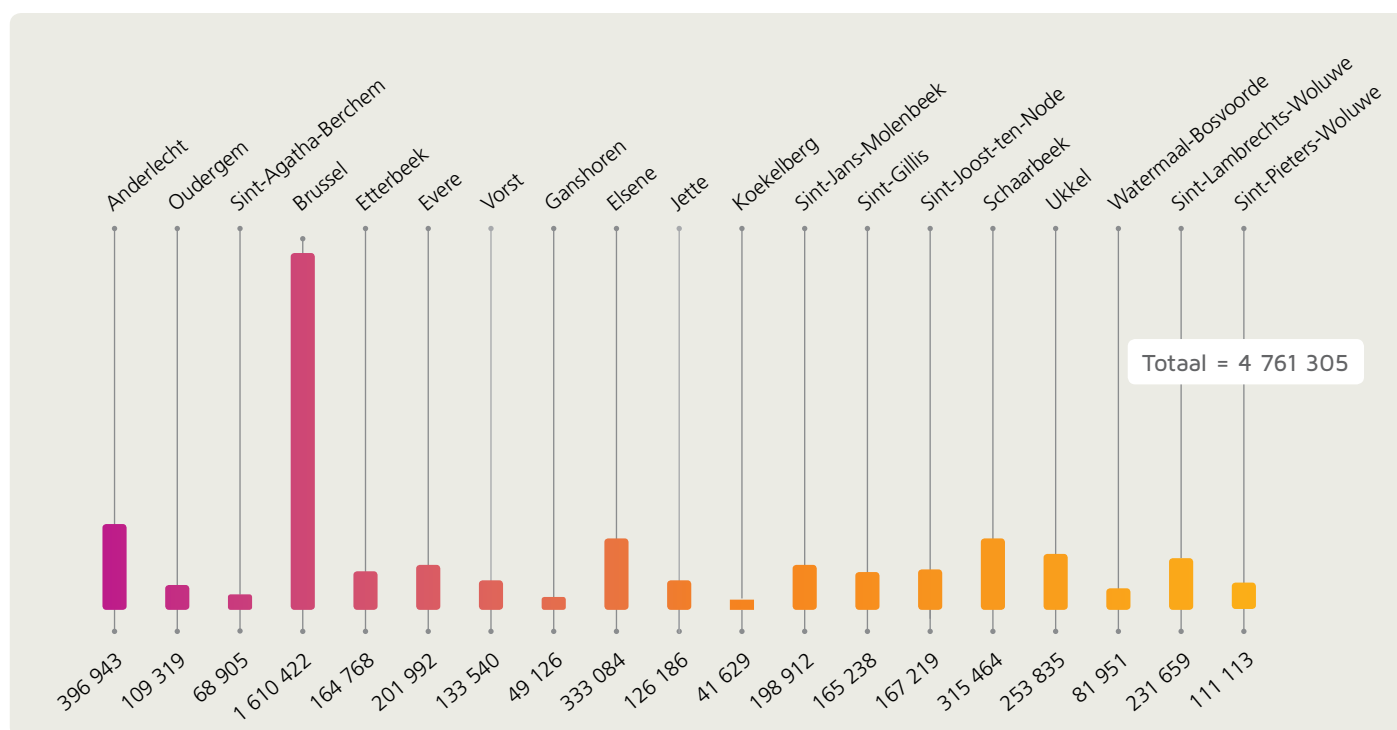
Vervoer

	2015	2014	2013
Vervoerde elektriciteit * (MWh)	4 761 305	4 806 316	5 019 618
Hoogspanning	2 394 090	2 432 361	2 552 308
Laagspanning	2 367 215	2 373 955	2 467 310
Geïnjekteerde elektriciteit ** (MWh)	4 896 268	4 930 705	5 137 944
Verliespercentage (%)	3,03%	3,03%	3,03%

* Hoeveelheid vervoerde elektriciteit op de distributienetten en gefactureerd aan de leveranciers.

** Hoeveelheid elektriciteit gemeten aan de ingang van het net en geproduceerde energie geïnjecteerd in het net.

Vervoerde elektriciteit per gemeente (MWh)

Facturatie aan de energieleveranciers

	2015	2014	2013
Grid Fee* (euro)	205 449 801,64	210 792 492,88	217 655 132,07

* Van de leveranciers ontvangen vergoeding voor het gebruik van de elektriciteitsdistributienetten.

Infrastructuur van de netten

	2015	2014	2013
Aantal meters	701 826	698 017	694 738
Hoogspanning	6 929	7 186	7 211
Laagspanning	694 897	690 831	687 527
Aantal laagspanningaansluitingen (met en zonder meter)	214 122	213 845	213 369
Aantal laagspanningkasten en ondergrondse dozen	5 650	5 609	5 552
Aantal hoogspanningcabines 'net'	3 074	3 083	3 088
Aantal hoogspanningcabines 'klanten'	2 843	2 851	2 852
Aantal verspreidings- en verdeelposten (hoogspanning)	91	89	90
Aantal leveringsposten (interface met Elia)	48	48	48

Lengte van de netten

	2015	2014	2013
Lengte van de netten (km)	6 406,7	6 366,3	6 366,1
Hoogspanning (100% ondergronds)	2 260,7	2 256,6	2 280,1
Laagspanning	4 146,0	4 109,7	4 086,0
Ondergronds	4 127,5	4 091,1	4 066,9
Bovengronds	18,5	18,6	19,1

Betrouwbaarheid van de netten

	2015	2014	2013
Jaarlijkse piek (maximaal opgevraagd vermogen)	859,6 MW Donderdag 22 januari	851,1 MW Woensdag 3 december	909,9 MW Donderdag 17 februari
Hoogspanning			
Defectenfrequentie per 100 km kabel	6,8	7,6	7,7
Aantal incidenten* met onderbreking klant	171	198	219
Gemiddelde duur onbeschikbaarheid**	0:12:13	0:13:47	0:24:23
Als gevolg van de incidenten op het distributienet (Sibelga)	0:11:37	0:13:47	0:18:13
Als gevolg van de incidenten op het transportnet (Elia)	0:00:36	0:00:00	0:06:10
Gemiddelde duur herstelling***	0:37:45	0:38:01	0:45:55
Laagspanning			
Aantal onderbrekingen in de bevoorrading (incidenten op meters niet meegerekend)	3 454	3 229	3 223
Gemiddelde duur van de onbeschikbaarheid**	0:19:31	0:20:27	0:19:20
Gemiddelde duur herstelling***	2:25:38	2:37:28	2:32:34

* Onderbreking van meer dan 3 minuten die het net geheel of gedeeltelijk treft.

** Gemiddelde jaarlijkse onderbrekingsduur per netgebruiker.

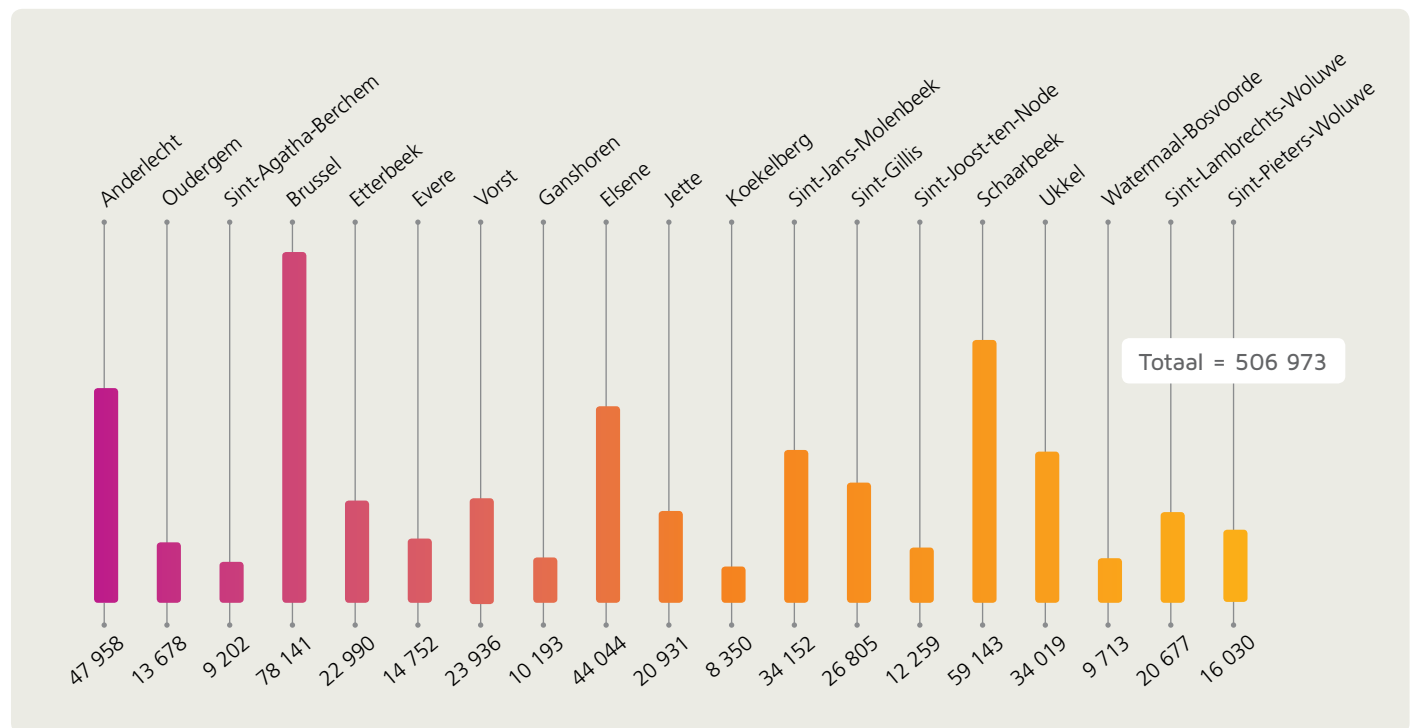
*** Gemiddelde jaarlijkse onderbrekingsduur per cabine waar een incident is geweest.

Gaz

Leveringspunten

	2015	2014	2013
Aantal leveringspunten	506 973	504 616	502 213
Niet-actieve leveringspunten	80 038	78 890	78 538
Actieve leveringspunten	426 935	425 726	423 675
Middendruk	2 095	1 987	1 932
Lage druk	424 840	423 739	421 743

Aantal leveringspunten per gemeente

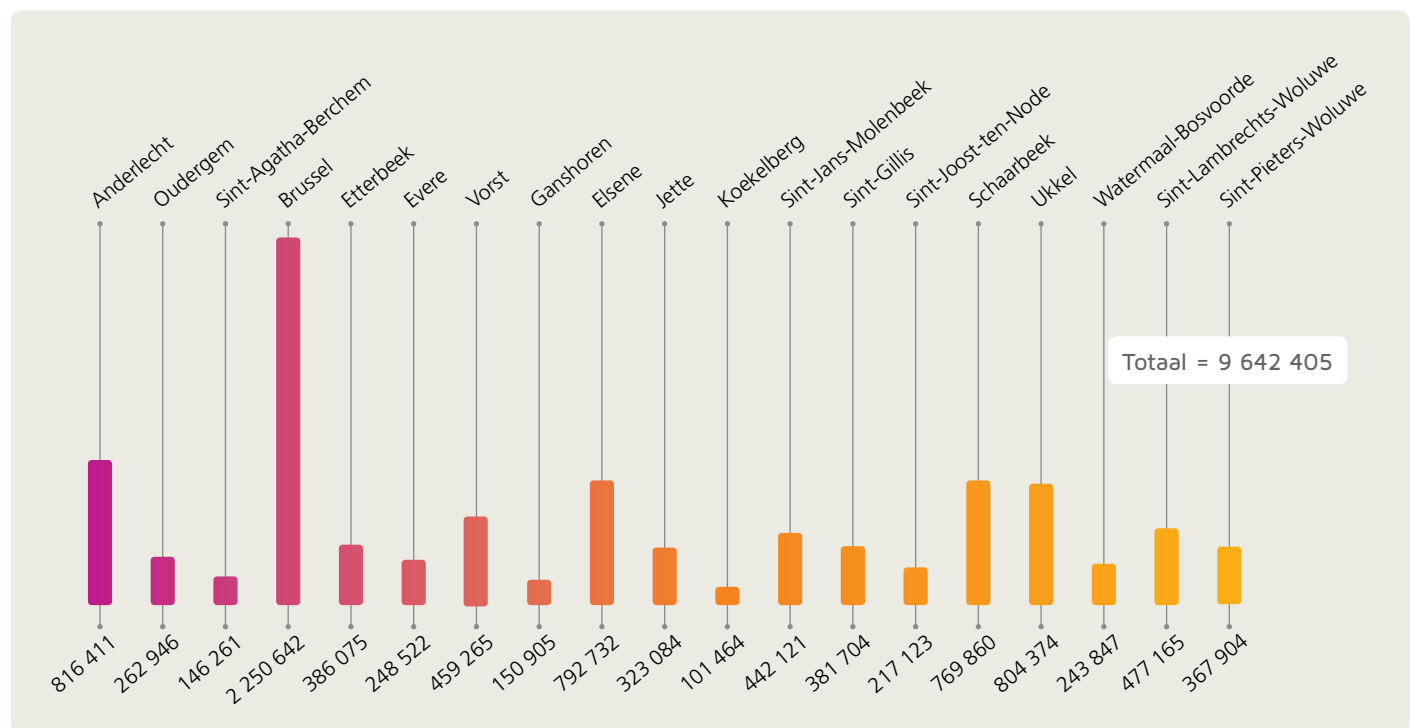
Vervoer

	2015	2014	2013
Vervoerd gas* (MWh)	9 642 405	9 226 636	11 327 850
Middendruk	2 418 260	2 054 833	2 594 472
Lage druk	7 224 145	7 171 803	8 733 378
Geïnjecteerd gas** (MWh)	9 576 222	8 543 615	11 037 397

* Hoeveelheid vervoerd gas op de distributienetten en gefactureerd aan de leveranciers.

** Hoeveelheid gas gemeten aan de ingang van het net.

Vervoerd gas per gemeente (MWh)

Facturatie aan de energieleveranciers

	2015	2014	2013
Grid Fee* (euro)	111 895 503,46	113 784 731,05	131 245 302,19

* Van de leveranciers ontvangen vergoeding voor het gebruik van de gasdistributienetten.

Infrastructuur van de netten

	2015	2014	2013
Aantal meters	502 267	500 116	498 314
Aantal aansluitingen	189 631	189 397	188 229
Middendrukleidingen	2 834	2 824	2 783
Aansluitingen 'net'	453	453	450
Aansluitingen 'klanten'	2 381	2 371	2 333
Lagedrukleidingen	186 797	186 573	185 446
Aantal cabines 'net'	453	453	450
Aantal ontspanningslijnen 'klanten'	1 937	1 942	1 721
Aantal ontvangstations (interface met Fluxys)	7	7	7
Aantal drukbeperkers	7	7	7

Lengte van de netten

	2015	2014	2013
Lengte van de leidingen (km)	2 886,6	2 894,1	2 896,8
Middendrukleidingen	606,6	611,2	611,3
Staal	546,0	551,6	553,5
PE (polyethyleen)	60,6	59,6	57,8
Lagedrukleidingen	2 280,0	2 282,9	2 285,5
Staal	1 054,9	1 060,2	1 064,9
PE (polyethyleen)	1 196,0	1 193,6	1 168,5
Grijs gietijzer	0	0	15,3
Nodulair gietijzer	29,1	29,1	29,1
Vezelcement (Eternit)	0	0	7,7

Betrouwbaarheid van de netten

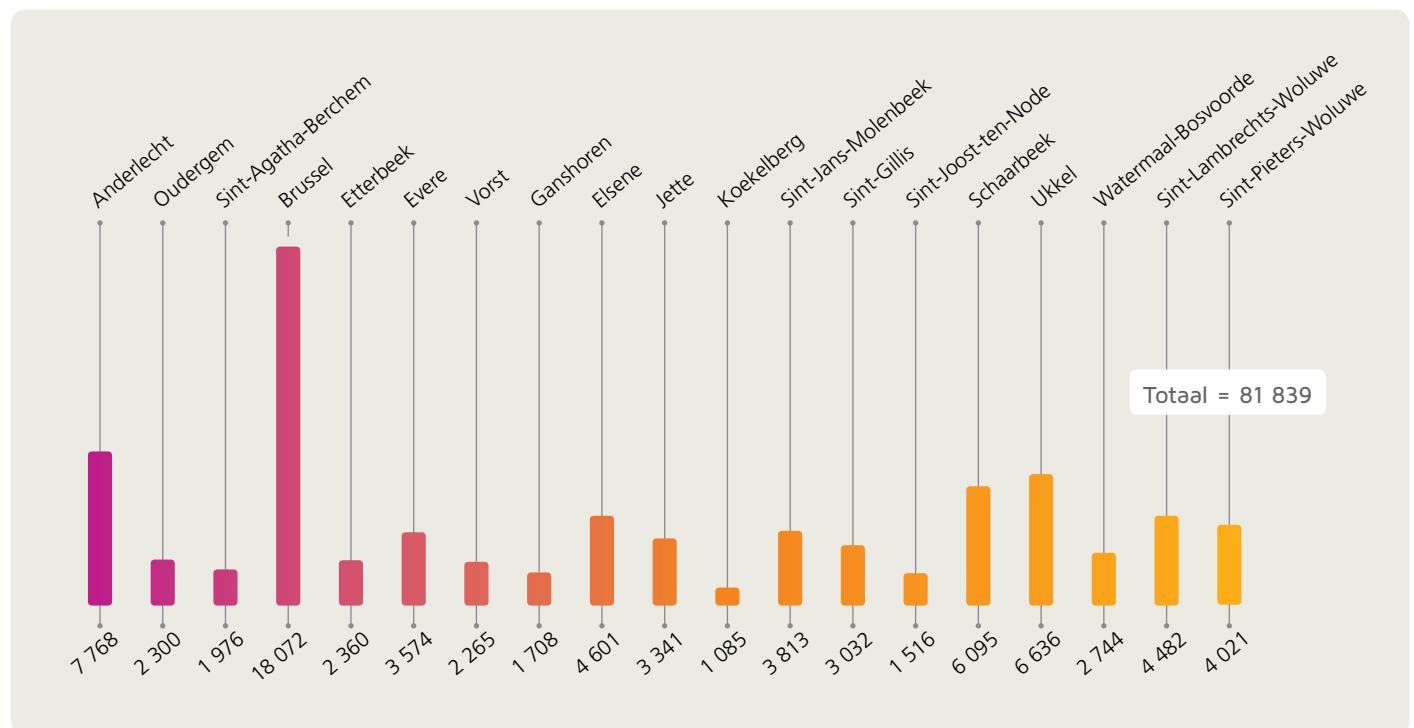
	2015	2014	2013
Aantal noodinterventies als gevolg van oproepen voor het melden van gasreuk	4 273	4 424	5 147
Aantal gaslekken op aftakkingen (ontdekt dankzij oproepen van derden en systematische opsporing)	789	845	1 237
Aantal gaslekken op leidingen (ontdekt dankzij oproepen van derden en systematische opsporing)	77	76	121
Gaslekken op leidingen veroorzaakt door agressie door derden	77	100	157
Aantal zware incidenten gemeld aan de FOD Economie en Energie - Afdeling "Veiligheid"	3	3	6

Openbare verlichting

	2015	2014	2013
Aantal armaturen op de gemeentewegen	81 389	79 940	78 379
Aantal nieuwe armaturen	3 979	3 725	3 363
Geïnstalleerd elektrisch vermogen (kW)	12 093	12 297	12 461
Totaal verbruik (kWh) (geheel ten laste van Sibelga)	51 171 101	51 676 028	51 804 533
Aantal herstellingen	8 758	7 619	7 489
Aantal vervangen lampen n.a.v. defect	4 532	3 221	3 168
Aantal vervangen lampen in het kader van het beleid van systematische vervanging	19 659	25 599	28 649

Aantal armaturen per gemeente

Gedecentraliseerde energieproductie

Warmte-krachtkoppeling in partnership

Installatie	Indienst- stelling	Renovatie	Elektrisch vermogen (kW)	Thermisch vermogen (kW)	Aantal motoren	Netto-elektriciteitsproductie (kWh)	
						2015	2014
Werkhuizenkaai (ontspanningsturbine) (Sibelga)	2000	2010	5 168	3 350	2	15 498 630	10 320 113
Arts et Métiers	2000	2011	606	723	1	754 168	890 974
Villa's van Ganshoren	2000	2011	606	723	1	1 541 330	1 688 540
Vlaams Parlement	2003	-	341	476	1	718 736	597 460
ULB Solbosch	2002	2013	3 033	4 068	3	10 765 681	10 613 724
Essegheem I	2006	2015	139	207	1	389 052	294 868
Essegheem II	2006	2015	139	207	1	374 922	312 088
Jubelpark	2014	-	1 270	1 624	2	6 272 375	2 288 275
Parc Forum	2014	-	637	792	1	2 632 410	1 030 100
Les Mouettes	2014	-	200	267	1	771 755	262 520
TOTAAL			12 139	12 437	16	39 719 059	28 298 662

N.B. Merk op dat de site van Sibelga sinds 2009 uitgerust is met een wkk-installatie die moet zorgen voor de verwarming van de gebouwen.
In 2015 produceerde deze 596 606 kWh.

Groenestroomcertificaten afkomstig van de warmte-krachtkoppeling

	2015	2014
Aantal groenestroomcertificaten (Brugel)	20 654	15 729
CO ₂ -besparing* (ton)	5 634	3 994
Besparing aardgas (kWh)	25 963 134	18 405 530
Besparing aardgas (Nm ³)	2 816 875	2 084 431

* Berekend op basis van de groenestroomcertificaten + ontspanningsturbine van de warmte-krachtkoppeling "Werkhuizenkaai".

N.B. De verwarmingsinstallatie 'Werkhuizenkaai' heeft bovendien 365 groenestroomcertificaten opgebracht, wat overeenstemt met 79,2 ton vermeden CO₂-uitstoot.
N.B. De fotovoltaïsche panelen van de site (gebouw G + carport) hebben bovendien 125,9 groenestroomcertificaten opgebracht, wat overeenstemt met 10,2 ton vermeden CO₂-uitstoot.

Meters voor decentrale productie van energie

	2015	2014
Aantal nieuwe A+/A- meters geplaatst	151	
Totaal aantal A+/A- meters in dienst op 31/12	3 032	2881*

* Gegeven herberekend in 2015 naar aanleiding van het opschonen van de database.

Sociale maatregelen

	2015	2014
Aantal leveringspunten voor beschermde klanten* op 31/12		
Elektriciteit	2 362	2 973
Gas	1 983	2 530
Aantal leveringspunten voor 'winterklanten'* op 31/12		
Elektriciteit	392	143
Gas	320	117
Vermogensbegrenzers		
Aantal actieve vermogensbegrenzers op 31/12	21 085	21 221
Aantal geplaatste of vervangen vermogensbegrenzers	11 742	13 509
Beschermd	742	1 290
Niet beschermd	11 000	12 219
Aantal weggenomen vermogensbegrenzers	10 109	10 967

* Zie glossarium

Meteropname

	Aantal op te nemen meters	Aantal opgenomen meters*	Aantal meters opgenomen door de klanten**
Jaarlijkse meteropname	1 166 797	993 520 (85,1%)	81 268 (7,0%)
Maandelijkse meteropname (gecumuleerd)	50 507	49 685 (98,4%)	-
Meteropname op aanvraag	86 025	74 809 (87,0%)	-

* Meterstanden opgenomen door de opnemers, zonder de meterstanden meegegeeld door de netgebruikers.

** Meterstanden meegegeeld door de klanten (via telefoon, de website, ...).

Human resources

Personeelsbestand van de groep Sibelga (met inbegrip van de dochterondernemingen BNO en Metrix)

	2015		2014	
	TOTAAL	%	TOTAAL	%
Actief personeel op 31/12 (FTE*)	993,15		1 018,27	
Buiten langdurige afwezigheden	954,36		988,84	
Actief personeel op 31/12 (HC**)	1027		1 046	
Volgens geslacht				
Mannen	761	74,10%	778	74,38%
Vrouwen	266	25,90%	268	25,62%
Volgens de functie				
Kaderleden	176	17,14%	169	16,16%
Bedienden	851	82,86%	877	83,84%
Volgens de leeftijd				
< 25 jaar	39	3,80%	57	5,45%
van 25 tot 34 jaar	269	26,19%	278	26,58%
van 35 tot 44 jaar	301	29,31%	320	30,59%
van 45 tot 54 jaar	289	28,14%	269	25,72%
≥ 55 jaar	129	12,56%	122	11,66%

* FTE = Voltijds Equivalent (arbeidsratio in aanmerking genomen).

** HC = Head Count (aantal personen in dienst los van de arbeidsratio).

Glossarium

Meeteenheden

A - ampère - eenheid van elektrische stroomsterkte.

V - volt - eenheid van elektrische spanning.

LS - laagspanning (bij Sibelga: 230 en 400V)

HS - hoogspanning (bij Sibelga: 5; 6,6 en 11kV)

W - watt - eenheid van vermogen van elektrische of thermische stroom.

Wh - wattuur - eenheid van energieverbruik.

bar - meeteenheid van druk.

LD - lage druk (< 100 mbar)

MP - middendruk (> 100 mbar)

Vermenigvuldigingsprefixen

m - milli = een duizendste

k - kilo = duizend

M - mega = miljoen

G - giga = miljard

T - tera = duizend miljard

Markt

Aansluiting

Verzameling van elektriciteits- of gasinstallaties, meter inbegrepen, die de installatie van de klant met het distributienet verbindt.

Beschermde klant

Huishoudelijke klant die elektriciteit en/of aardgas verbruikt en problemen heeft om zijn energiefactuur te betalen en die erkend is als 'beschermde klant' en zo recht heeft op een beperkte hoeveelheid energie geleverd door de noodleverancier, in casu Sibelga.

Brugel

Brussel Gas Elektriciteit. Reguleringscommissie voor gas en elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Clearinghouse

Uitwisselingsplatform voor de spelers op de energiemarkt, dat alle gegevens verzamelt en alle transacties registreert met betrekking tot een leveringspunt.

CREG

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas. Federaal regulator van de energiemarkt.

DNB

Distributienetbeheerder.

DNG

Distributienetgebruiker. Wettelijke benaming voor een verbruiker die op het net is aangesloten voor één of meerdere energievormen.

EAN-code

European Article Numbering. Uniek identificatienummer van een leveringspunt (of toegangspunt) op de Europese energiemarkt.

ESCo

Energy Service Company of onderneming voor energiediensten. Onderneming die energieoplossingen biedt met energiebesparing als voornaamste doelstelling.

Leefmilieu Brussel

Milieu- en energieadministratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Leverancier

Onderneming die gas en/of elektriciteit verkoopt aan eindafnemers, daarbij gebruik makend van de transmissie- en distributienetten.

Leveringsadres

Adres aan de openbare weg waar 1 of meer leveringspunten gelegen kunnen zijn.

Leverings- of toegangspunt

Bepaalt de meter(s) voor de levering van een energie aan een netgebruiker.

Meter

Toestel dat het elektriciteits- of aardgasverbruik meet.

Moza

'Move out zonder afspraak': één van de scenario's die op een leveringspunt kunnen voorkomen, namelijk een verhuizing die niet door de klant gemeld wordt en die niet gevolgd wordt door een officiële energie-overname door een ander verbruiker.

Technisch reglement

Tekst die de verhoudingen tussen de DNB en de andere spelers op de energiemarkt vastlegt (leveranciers, klanten, enz.) vanuit technisch en administratief oogpunt. Het technisch reglement omvat de voorwaarden voor aansluiting, de situaties waarin toegang tot het Sibelga-net verkregen kan worden, de regels met betrekking tot de meting, enz. Het technisch reglement werd goedgekeurd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

TNB

Transmissienetbeheerder.

Toegangsregister

Elektronisch register dat door de distributienetbeheerder wordt beheerd, waarin alle technische en administratieve gegevens met betrekking tot de energieleveringspunten worden verzameld (EAN-code, naam van de klant, leverancier, enz.).

Winterklant

Huishoudelijke klant die elektriciteit en/of aardgas verbruikt en problemen heeft om zijn energiefacturen te betalen bij wie de afsluiting van de toevoer die geautoriseerd is door de vrederechter, niet mag uitgevoerd worden tussen 1 oktober en 31 maart. Tijdens die periode staat Sibelga in voor de energielevering.

Andere**Arm/rijk gas**

Aardgastypes die in België verdeeld worden en verschillen door hun calorische waarden. De samenstelling ervan verschilt in de tijd en naargelang van het land van oorsprong. Rijk gas bevat gemiddeld 10,9 kWh/m³ en arm gas gemiddeld 9,9 kWh/m³.

Ballast

Hulpmiddel dat de ontsteking mogelijk maakt van ontladingslampen, met name gebruikt in de openbare verlichting, en de correcte werking van de lamp garandeert zodra de lamp is aangestoken, door de stroom te beperken die erdoorheen gaat. Gaat het om een ballast van het elektromagnetische type, dan moet er een 'starter' aan gekoppeld worden.

Dimming

Tijdelijke verlaging van de lichtstroom van een lamp, waardoor het energieverbruik daalt en de lichthinder vermindert.

Ernstgraad

Meet de ernst van de ongevallen binnen een groep werknemers over een bepaalde periode (duur van de arbeidsongeschiktheid x 1 000 / aantal uren risicoblootstelling).

Fluidumincident

Arbeidsongeval met betrekking tot het fluidum elektriciteit of het fluidum gas.

Frequentiegraad

Meet het aantal ongevallen binnen een groep werknemers over een bepaalde periode (aantal ongevallen x 1 000 000 / aantal uren risicoblootstelling).

Groenestroomcertificaat (GSC)

Recht dat toegekend wordt voor de opwekking van zogenaamde groene stroom (warmte-krachtkoppeling, installatie met hernieuwbare energiebronnen). Elk GSC is goed voor 217 kg minder CO₂. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden de groenestroomcertificaten afgeleverd door Brugel.

Intelligent Street Lighting (ISL)

Communicatiesysteem om het in- en uitschakelen van de openbare verlichting vanop afstand te beheren en informatie te verkrijgen over de toestand van het net (defecten, verbruik, ...). Dat systeem kan werken via draaggolf, radiofrequentie of het gsm-netwerk. Het kan verschillende types sensoren of dimmingsscenario's omvatten.

Netverliezen

Verliezen van elektrische energie die zich op het net en in de transformatoren voordoen als gevolg van natuurkundige verschijnselen (Joule-effect). Bovenop deze technische verliezen komen de 'administratieve' verliezen, dat zijn hoeveelheden energie die niet geregistreerd en niet-factureerbaar zijn (diefstal, meetfouten, enz.). Al deze verliezen worden door de netbeheerder gedragen.

ReMI

Remote Metering for Industry. Project om vanop afstand de meters van middelgrote commerciële en industriële verbruikers (KMO's, grote winkels, scholen, ...) op te nemen die vroeger elke maand manueel werden opgenomen.

Slimme meter (smart meter)

Elektronische apparatuur bestaande uit een metrologische eenheid voor het meten van fysische grootheden en een programmeerbare eenheid voor gegevensverwerking, -opslag en -uitwisseling. Dankzij deze geavanceerde technologie wordt het mogelijk het energieverbruik van een leveringspunt gedetailleerder en frequenter op te vragen en vanop afstand bepaalde bewerkingen op de meters uit te voeren (openen, vermogensbeperking, ...).

Slim net (smart grid)

Stroomdistributienet dat IT-technologieën aanwendt voor een betere afstemming tussen aanbod (de producenten) en vraag (de afnemers) en om de veilige werking van het net, met een decentrale intermitterende en onvoorspelbare productie (zon, wind), te waarborgen.

Warmte-krachtkoppeling

Gecombineerde opwekking van warmte en stroom.

Klantendienst

Émile Jacqmainlaan 96
1000 Brussel

Maandag tot donderdag: 8 uur - 16.30 uur, vrijdag: 8 uur - 15.45 uur

02 549 41 00

Maandag tot vrijdag: 8 uur - 17 uur

Noodnummers

Gasreuk (24/24) : 0800 19 400

Elektriciteitsstoringen (24/24)

en storingen aan de openbare verlichting: 02 274 40 66

Zetel van de vennootschap

Sibelga c.v.b.a.
Werkhuizenkaai 16
1000 Brussel
BCE 0222 869 673

Colofon

Coördinatie

Clarisse Poncelet & Stéphanie Migeot - Departement Communicatie

Realisatie

www.manderlierconsulting.be

Foto's

Emmanuel Manderlier & Alain Pierot

Druk

www.bietlot.be

Verantwoordelijke uitgever

Philippe Massart - Departement Communicatie
Werkhuizenkaai 16
1000 Brussel

www.sibelga.be

Sibelga

Sibelga cvba

Werkhuizenkaai 16 - 1000 Brussel
Tel.: 02 274 31 11 - Fax: 02 549 43 34
e-mail: info@sibelga.be
www.sibelga.be

Sibelga
energizing the city

Financieel verslag --- 2015

Sibelga

Financieel verslag 2015

Verslag van de Raad van Bestuur	4
Verslag van de commissaris	22
Jaarrekening	24
Balans	24
Resultatenrekening	28
Resultaatverwerking	29
Analyse van de resultaten	30
Toelichting	32
Waarderingsregels	46

Benaming en vorm

Sibelga is een intercommunale vereniging in de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, beheerst door de wet van 22 december 1986.

Zetel van de vennootschap

Werkhuizenkaai 16 - 1000 Brussel

Oprichting

Gemachtigd bij Koninklijk besluit van 24 juni 1982.
Opgericht op 29 juni 1982, volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 8 juli 1983 onder het nummer 1755-1.

Statuten en statutenwijzigingen

De statuten van de intercommunale werden goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 1 december 1982 en gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 8 juli 1983 onder het nummer 1755-1.

Zij werden herhaaldelijk gewijzigd, voor de laatste maal door de buitengewone algemene vergadering van 24 november 2014 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 29 december 2014.

De statuten staan op www.sibelga.be, rubriek "Publicaties".

Verslag van de Raad van Bestuur

Aan de Algemene vergadering van vennoten van 20 juni 2016 met betrekking tot de activiteiten van het boekjaar 2015

Geachte dames en heren,

Overeenkomstig de wet en de statuten hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de activiteiten van onze onderneming tijdens haar vierendertigste boekjaar en leggen wij u de balans, de resultatenrekening op 31 december 2015, de toelichting en de winstverdeling, zoals deze moet worden uitgevoerd volgens artikel 44 van de statuten, ter goedkeuring voor. Dit verslag werd opgesteld overeenkomstig artikels 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen.

I. WOORD VOORAF

Zoals gezegd brengt Sibelga hier verslag uit over activiteiten tijdens haar vierendertigste boekjaar. In werkelijkheid hebben wij het hier over het dertiende boekjaar in haar huidige opbouw, die het resultaat is van de bundeling van alle activiteiten inzake beheer van de distributienetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en over het negende boekjaar in een volledig vrijgemaakte omgeving.

- Als gevolg van de volledige vrijmaking van de gas- en elektriciteitsmarkt focust de intercommunale volledig op haar vakgebied als distributienetbeheerder en bestaat haar omzet bijna uitsluitend uit vergoedingen voor het gebruik van de netten, die door de leveranciers betaald worden (gridfee).
- We herinneren eraan dat de geassocieerde privévennootschap zich uit de intercommunale teruggetrokken heeft op 31 december 2012. De geassocieerde overheden bezitten sindsdien alle bewijzen van deelgerechtigdheid in het kapitaal.
- Tot slot herinneren we eraan dat een ordonnantie tot wijziging van de ordonnanties elektriciteit en gas, en tot ondermeer de organisatie van een nieuw tariefkader voor de distributietarieven, op 25 april 2014 door het Brussels parlement werd goedgekeurd. Zij is, wat de nieuwe bepalingen inzake tariefmethodologie en tarieven betreft, in werking getreden op 1 juli 2014, namelijk de datum van inwerkingtreding van artikel 19 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staats hervorming die de bevoegdheden inzake distributietarieven aan de gewesten overdraagt.

Krachtens die ordonnantie komen de bevoegdheid om een tariefmethodologie op te stellen voor de distributie van elektriciteit en gas alsook de bevoegdheid om de distributietarieven zoals volgens die methodologie vastgelegd, goed te keuren, toe aan Brugel, de Brusselse regulator voor de elektriciteits- en gasmarkt.

II. OPMERKELIJKE FEITEN

1. Het nieuwe reguleringskader

BESLISSINGEN (BRUGEL-BESLISSING-20140901-16 en 17) betreffende de tariefmethodologie elektriciteit en gas

In haar beslissingen 20140901-16 en 17 stelde Brugel nieuwe tariefmethodologieën voor elektriciteit en gas op, overeenkom-

stig art. 9 quater ingevoerd door de ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die nieuwe methodologieën werden van kracht op 1 september 2014.

In oktober 2014 werd door de vzw TPCV voor het Hof van Beroep in Brussel een beroep ingediend tot nietigverklaring van de tariefmethodologie van Brugel. Dat beroep heeft geen opschortend effect.

BESLISSINGEN (BRUGEL-BESLISSING-20141212-20 en 21) met betrekking tot de goedkeuring van de elektriciteits- en aardgastarieven

In het kader van de nieuwe tariefmethodologieën heeft Sibelga in september 2014 twee tariefvoorstellen 2015-2019 ingediend. Eind november werden licht aangepaste voorstellen ingediend op verzoek van Brugel, die half december de tarieven van Sibelga voor vijf jaar goedgekeurde in haar beslissingen 20141212-20 en 21.

Zoals het nieuwe reguleringskader bepaalt, werden in januari en februari 2015 de goedgekeurde tarieven gewijzigd om rekening te houden met de aanpassingen van de gebruikskosten van het transportnet en de bijbehorende toeslagen, de indexering van de wegenisretributie en de onderwerping aan de vennootschapsbelasting. Die wijzigingen werden door Brugel goedgekeurd in haar beslissingen 20150123-22 en 20150220-23.

In januari 2015 werd door de nv Lampiris voor het Hof van Beroep in Brussel een beroep ingediend tot nietigverklaring van de tariefbeslissingen elektriciteit en gas 20141212-20 en 21 van Brugel. Dat beroep heeft geen opschortend effect.

SYNTHESE

Het tariefvoorstel omvat een gepland **tariefbudget** voor vijf jaar en de verwachte verdeelde **hoeveelheden** over vijf jaar. De **tarieven** van de regulatoire periode werden verkregen door het budget te delen door de hoeveelheden.

Het tariefbudget omvat drie belangrijke elementen: de **beheers-**

bare kosten, de **niet-beheersbare** kosten en de **billijke marge**. De billijke marge wordt berekend op grond van de verwachte **RAB** (waarde van het net) en een rendementsformule gebaseerd op een verwachte risicovrije rente (OLO op tien jaar) en op het verwachte eigen vermogen.

Het optimale rendement van het eigen vermogen is bereikt wanneer de verhouding tussen het eigen vermogen en de RAB (**S**) 40% is. Boven die verhouding van 40% wordt de door het eigen vermogen gefinancierde RAB vergoed tegen de risicovrije rente + 100 bp.

De kosten worden volgens de methodologie ingedeeld in beheersbare en niet-beheersbare kosten. De OPEX waarover de DNB controle heeft, worden als beheersbaar beschouwd. De belastingen, verliezen, rentelasten, afschrijvingen en buitengebruikstellingen, openbaredienstverplichtingen, niet-gekapitaliseerde pensioenlasten en de uitzonderlijke lasten zijn de belangrijkste niet-beheersbare kosten.

Het tariefvoorstel omvat het tariefbudget, de geraamde hoeveelheden en de tarieven voor vijf jaar en is ter goedkeuring voorgelegd aan de regulator die het voorstel onderzoekt. Na afloop van de procedure wordt het eventueel aangepaste voorstel goedgekeurd.

De reële vergoeding van de DNB omvat twee elementen: **de reële billijke marge** berekend op grond van de reële RAB (gemiddelde van het jaar), het reële eigen vermogen (gemiddelde van het jaar) en de reële risicovrije rente van het jaar en **de incentive op de beheersbare kosten**.

De verschillen tussen de verschillende verwachte elementen en de reële elementen zijn onderverdeeld in drie **saldi**: het saldo op de beheersbare kosten, het saldo op de niet-beheersbare kosten (dat het verschil tussen de reële billijke marge en de verwachte billijke marge omhelst) en het volumesaldo.

Het saldo op de beheersbare kosten is de basis van de incentive op de beheersbare kosten. Die is echter (opwaarts en neerwaarts) beperkt tot 50% van 5% van de beheersbare kosten.

De niet-beheersbarealdi, het volumesaldo en het beheersbare saldo niet inbegrepen in de incentive op de beheersbare kosten, worden opgenomen in het **Tariefreguleringsfonds**. Als dat fonds een schuld omvat (te veel ontvangen), kan het worden aangewend voor het verminderen of afvlakken van de tarieven en/of de dekking van specifieke niet-beheersbare kosten op het moment van het tariefvoorstel. Omvat het een vordering (te weinig ontvangen), dan wordt die vordering bij de opmaak van het tariefvoorstel integraal toegevoegd aan de aan de klanten doorgerekende kosten.

UITTREKSELS EN TOELICHTING

► I - De totale inkomsten en de billijke marge

A. De totale inkomsten

a. Samenstelling van de totale inkomsten

De totale inkomsten omvatten alle kosten (en kostenverminderingen) die nodig of nuttig zijn voor het boekjaar en door de netbeheerder in de loop van de regulatorie peri-

ode gemaakt zijn in het kader van zijn activiteiten en wettelijke of reglementaire verplichtingen krachtens de elektriciteits- of gasordonnantie.

Voor het tariefvoorstel 2015 bedragen ze 323,0 miljoen euro.

b. De beheersbare kosten

De beheersbare kosten omvatten de kosten (en kostenverminderingen) met betrekking tot de veiligheid, efficiëntie en betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten waarover de netbeheerder rechtstreekse controle heeft.

Voor het tariefvoorstel 2015 bedragen ze 104,1 miljoen euro.

c. De niet-beheersbare kosten

De niet-beheersbare kosten omvatten de kosten (en kostenverminderingen) met betrekking tot de veiligheid, efficiëntie en betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten waarover de netbeheerder geen rechtstreekse controle heeft. De belangrijkste niet-beheersbare kosten zijn:

- aankoopkosten voor netverliezen of de dekking ervan door productiemiddelen van de netbeheerder;
- niet-gekapitaliseerde aanvullende pensioenlasten;
- belastingen;
- heffingen, bijdragen en retributies;
- afschrijvingen (inclusief meerwaarde RAB);
- buitengebruikstellingen;
- financiële kosten;
- kosten voor openbaredienstverplichtingen;
- transport;
- uitzonderlijke kosten en opbrengsten opgelegd door de evolutie van het wettelijke of reglementaire kader of regels en procedures die de organisatie of goede werking van de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt ondersteunen.

Voor het tariefvoorstel 2015 bedragen ze 175,8 miljoen euro (exclusief transport).

d. De billijke marge

De billijke marge wordt elk jaar vastgesteld door het hierna toegelichte rendementspercentage toe te passen op het gemiddelde van de initiële waarde (op 1 januari) van het gereguleerde actief en de eindwaarde van het gereguleerde actief (op 31 december) van het betreffende boekjaar, waarbij het gereguleerde actief berekend wordt en jaarlijks evolueert volgens de hierna vermelde regels.

De billijke marge is een nettovergoeding, na toepassing van de vennootschapsbelasting en de rechtspersonenbelasting, maar vóór toepassing van de roerende voorheffing op dividenden.

Voor het tariefvoorstel 2015 komt ze uit op 43,1 miljoen euro.

B. Het gereguleerde actief (RAB)

a. De initiële waarde van het gereguleerde actief

De initiële waarde van het gereguleerde actief stemt overeen met de waarde van de gereguleerde materiële vaste activa op 31 december 2013 zoals goedgekeurd door Brugel.

Brugel heeft de initiële waarde van het gereguleerde actief goedgekeurd, berekend op basis van de methodologie vastgelegd in het koninklijk besluit van 2 september 2008, met uitsluiting van de bedrijfskapitaalbehoefte.

Op 30 juli 2014 keurde Brugel de initiële waarde van het gereguleerde actief per 31 december 2013 goed. Die waarde bedraagt 1 133,0 miljoen euro.

b. Evolutie van het gereguleerde actief in de tijd

De waarde van het gereguleerde actief evolueert elk jaar vanaf 1 januari 2014 door:

- de toevoeging van de aanschaffingswaarde van nieuwe gereguleerde materiële vaste activa. Die investeringen betreffen onder meer die welke vermeld zijn in de door de regering goedgekeurde investeringsplannen;
- de toevoeging van de aanschaffingswaarde van nieuwe software of informaticaontwikkelingen, geboekt onder gereguleerde immateriële vaste activa in de loop van het betreffende jaar;
- de aftrek van de nettoboekwaarde van de gereguleerde materiële en immateriële vaste activa die tijdens het jaar buiten gebruik gesteld worden;
- de aftrek van de afschrijvingen van gereguleerde materiële en immateriële vaste activa geboekt in de loop van het betreffende jaar;
- de aftrek van de afschrijvingen tegen het tarief van de onderliggende activa, waardeverminderingen of buitengebruikstellingen van de RAB-meerwaarde geboekt in de loop van het betreffende jaar;
- de aftrek van de interventies van derden met betrekking tot de gereguleerde materiële en immateriële vaste activa geboekt in de loop van het betreffende jaar;
- de aftrek van het deel van de eventuele subsidies met betrekking tot gereguleerde materiële en immateriële vaste activa geboekt in de loop van het betreffende jaar.

Het resultaat van de voormelde verwerking bepaalt de eindwaarde van de RAB van het jaar N en kan als initiële waarde van het gereguleerde actief van het jaar N+1 worden genomen.

c. Afschrijvingspercentage

Het jaarlijkse bedrag van de afschrijvingen waarnaar verwezen wordt in het vorige punt wordt bepaald op grond van de historische aanschaffingswaarde en de afschrijvingspercentages vastgelegd door de regulator.

C. Het op het gereguleerde actief toe te passen rendementpercentage

De formule die van toepassing is voor de berekening van het rendementpercentage (R) werd gehaald uit het Capital Asset Pricing Model (CAPM) en luidt als volgt:

Vergelijking 1: Op het gereguleerde actief toe te passen rendementpercentage

- $\text{Si } S \leq 40\% \rightarrow R = 40\% * (t_{OLO} + (RP \times B))$
- $\text{Si } S > 40\% \rightarrow R = [40\% * (t_{OLO} + (RP \times B))] + [(S - 40\%) * (t_{OLO} + 100 \text{ bp})]$

Met:

- S = verhouding tussen de gemiddelde waarde van het eigen vermogen van het betreffende jaar en de gemiddelde waarde van het gereguleerde actief (%)
- t_{OLO} = risicovrije rente (%)
- RP = risicopremie (%)
- B = de bètafactor die het specifieke risico eigen aan de DNB omvat

Die verschillende factoren worden hierna verder toegelicht.

a. De risicovrije rente

De risicovrije rente wordt elk jaar bepaald op grond van het reële gemiddelde rendement van de OLO-obligaties op tien jaar die in de loop van dat jaar uitgegeven zijn door de Belgische overheid. Het reële gemiddelde rendementpercentage gepubliceerd door de Nationale Bank van België wordt als referentie genomen, meer bepaald de gemiddelde referentierente berekend op grond van de dagelijkse gegevens van de lineaire obligaties, berekend op grond van het rendement van de Belgische leningen op de secundaire markt.

Voor het tariefbudget zijn de risicovrije rentes vermeld in het tariefvoorstel de rentes die door het Planbureau als 'long term interest rate (10 years)' meegedeeld werden in de laatste editie van de macro-economische vooruitzichten.

De rentes vermeld in het tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2015-2019 zijn dus die van de macro-economische vooruitzichten 2014-2019, gepubliceerd in maart 2014, met name:

2015	2016	2017	2018	2019
2,80 %	3,10 %	3,40 %	3,70 %	3,70 %

Hierna zien we hoe het staat met de realiteit ex post.

b. De risicopremie

De risicopremie van de markt is de factor die het extra rendement verwacht door de beleggers in andere ondernemingen op de markt weerspiegelt ten opzichte van de risicovrije rente.

Onverminderd hetgeen hierna vermeld wordt, is de risicopremie vastgesteld op 4,50%.

c. De bètafactor

De bèta-coëfficiënt is de factor die het specifieke risico eigen aan de DNB omvat. Voor zover de DNB niet beursgenoteerd is, stemt de bèta niet overeen met de theoretische bèta maar weerspiegelt ze de illiquiditeit die verbonden is aan die niet-beursnotering.

Onverminderd hetgeen hierna vermeld wordt, is de bèta-factor (β) vastgesteld op 0,7.

d. De S-factor

De S-factor is de verhouding tussen de gemiddelde waarde van het eigen vermogen van het betreffende jaar en de gemiddelde waarde van het gereguleerde actief (%). De S-factor vertegenwoordigt dus het deel van het gereguleerde actief dat gefinancierd wordt met het eigen vermogen. Het complement ervan, dus 1-S, is het deel van het gereguleerde actief dat gefinancierd wordt door de schulden.

Zowel de waarde van het eigen vermogen als de waarde van het gereguleerde actief worden voor het overeenkomstige jaar berekend volgens het wiskundige gemiddelde van de eindwaarde na bestemming van het resultaat van het jaar voorafgaand aan het overeenkomstige jaar en de eindwaarde na bestemming van het resultaat van het overeenkomstige jaar.

Brugel raamt de optimale waarde van de S-factor op 40%. Het rendement $t_{OLO} + (RP \times \beta)$ wordt dus enkel opgenomen voor $S < 40\%$. Boven die optimale waarde gaat Brugel ervan uit dat het optimale niveau niet meer bereikt is en dat de toegestane vergoeding dus lager moet zijn, maar toch in de buurt moet liggen van de schuldskosten voor de DNB.

Brugel legt de vergoeding van het eigen vermogen boven 40% vast op de OLO-rente + 100 bp. Indien $S > 80\%$, zal de vergoeding van het eigen vermogen boven 80% echter gelijk zijn aan nul.

e. Berekeningsregels

Na afloop van elk jaar van de regulatoire periode herberekent de netbeheerder de OLO- en S-parameters volgens de waarden die van toepassing zijn op het betreffende jaar afhankelijk van de bepalingen in de voorgaande punten, met inbegrip van de berekening achteraf van de financiële structuur op grond van de reële balans na bestemming van het resultaat, en niet op grond van de geraamde balans die gebruikt wordt in het budget.

De netbeheerder en Brugel houden rekening met die herberekende parameters bij het vaststellen van het verschil tussen de reële billijke marge toegestaan aan de netbeheerder en de billijke marge geraamd in het goedgekeurde budget zoals bedoeld in de tariefmethodologie.

f. Herziening van de parameters

De bovenvermelde parameters in de formule die van toepassing is voor de berekening van het rendementspercentage (R) zijn vast voor de hele duur van de regu-

latoire periode. Indien op grond van objectieve en transparante gegevens blijkt dat het op grond van die parameters verkregen rendementspercentage bij een internationale vergelijking niet langer tot een normale vergoeding van het door de netbeheerder in het gereguleerde actief geïnvesteerde kapitaal leidt, kan Brugel de parameter(s) waarmee rekening gehouden moet worden voor de volgende regulatoire periode herzien, met inachtneming van artikel 9 quater § 3 van de elektriciteitsordonnantie.

► II - De saldi

A. Definitie

De saldi zijn de vastgestelde verschillen, voor elk van de vijf jaar van de regulatoire periode, tussen enerzijds de verwachte kosten opgenomen in het goedgekeurde budget en de gerapporteerde kosten en anderzijds de geraamde inkomsten opgenomen in het goedgekeurde budget en de geboekte reële inkomsten.

Het saldo van elk jaar bestaat uit drie soorten saldi:

- het saldo 'beheersbare kosten': het verschil tussen de reële beheersbare kosten en de geraamde kosten ex post gecorrigeerd door de nationale index van de consumptieprijzen;
- het saldo 'niet-beheersbare kosten':
  - het verschil tussen de reële indexering en de verwachte indexering van de beheersbare kosten;
  - het verschil tussen de reële niet-beheersbare kosten en de geraamde kosten;
  - het verschil tussen de reële billijke marge en de geraamde billijke marge;
- het saldo 'volume', dat bestaat uit het verschil tussen de reële inkomsten en de geraamde inkomsten.

B. Beheer en bestemming van de saldi

- Het saldo 'beheersbare kosten' wordt toegewezen aan het boekhoudkundige resultaat van de netbeheerder en/of aan het Tariefreguleringsfonds, afhankelijk van de principes van de incentiveregulering.
- De saldi 'niet-beheersbare kosten' en 'volume' worden toegewezen aan het Tariefreguleringsfonds. Als dat fonds een schuld omvat (te veel ontvangen), kan het worden aangewend voor het verminderen of afvlakken van de tarieven en/of de dekking van specifieke niet-beheersbare kosten op het moment van het tariefvoorstel of tijdens de regulatoire periode. Omvat het een vordering (te weinig ontvangen), dan wordt die vordering in het tariefvoorstel integraal toegevoegd aan de aan de klanten doorgerekende kosten.
- Wat aardgas betreft, bestaat er een specifiek fonds 'gasvolume' dat evolueert volgens het volumesaldo en waarvoor automatische mechanismen bestaan voor toewijzing aan het Tariefreguleringsfonds.

► III - Kostenbeheersing – incentiveregulering

A. Incentiveregulering op de kosten

Ongeacht of het saldo 'beheersbare kosten' positief of negatief is, het deel van dat saldo boven 5% van het budget van de beheersbare kosten van het betreffende boekjaar wordt beschouwd als niet-beheersbaar en wordt automatisch overgedragen naar het Tariefreguleringsfonds elektriciteit/gas.

Voor het deel dat niet hoger is dan 5% van het budget van de beheersbare kosten, wordt dat saldo voor de helft toegewezen aan het boekhoudkundige resultaat van de netbeheerder en voor de helft overgedragen naar het Tariefreguleringsfonds elektriciteit/gas. In het kader van de controle ex post verricht door Brugel vindt elk jaar een controle van de bestemming van het boekhoudkundige resultaat en de overdracht aan het Tariefreguleringsfonds elektriciteit/gas plaats.

Voor 2015 bedraagt de maximale incentive voor Sibelga 2,6 miljoen euro (50% van 5% van 104,1 miljoen euro).

B. Incentiveregulering op de doelstellingen

Voor de regulatoire periode 2015-2019 zal geen enkele incentiveregulering gebaseerd op doelstellingen van kracht zijn.

Brugel zal tijdens die periode en in overleg met de DNB echter de verschillende elementen bepalen die de invoering van een incentiveregulering op grond van doelstellingen vanaf 2020 mogelijk zouden kunnen maken.

Die elementen zullen onder meer betrekking hebben op de verschillende op te volgen indicatoren, te bereiken normen en eraan verbonden financiële incentives.

2. Evolutie van de OLO-rente op tien jaar

De OLO-rente op tien jaar vormt een essentiële parameter in de formule tot vergoeding van de belegde kapitalen.

De grafiek hierna toont de evolutie van de OLO-rente op tien jaar tijdens de afgelopen jaren. In volle regeringscrisis in 2011 ging die rente als een pijl omhoog, om op 25 november uit te komen op 5,80%. Daarna is ze blijven dalen om in april 2015

rond 0,32% (minimum) uit te komen en vervolgens weer enigszins te stijgen.

Ter herinnering: de OLO-rente op tien jaar in het meerjarentariefvoorstel 2015-2019 bedroeg 2,80% voor het boekjaar 2015.

In werkelijkheid bedraagt de OLO-rente op tien jaar die in die berekening gehanteerd wordt nog maar 0,8602%.

De impact van de daling van de OLO-rente op tien jaar bedraagt 16 651 331 euro voor het boekjaar 2015.

Hieruit volgt dat in het nieuwe reguleringskader een variatie van de OLO-rente op tien jaar van 1% (of 100 bp) zorgt voor een variatie van de billijke vergoeding van 1% van het eigen vermogen (zowel naar boven als naar beneden toe).

3. Het nieuwe belastingkader

Programmawet van 19 december 2014 en herstellwet van 10 augustus 2015 – Onderwerping van de intercommunales aan de vennootschapsbelasting – Samenvatting van de bepalingen die relevant zijn voor Sibelga

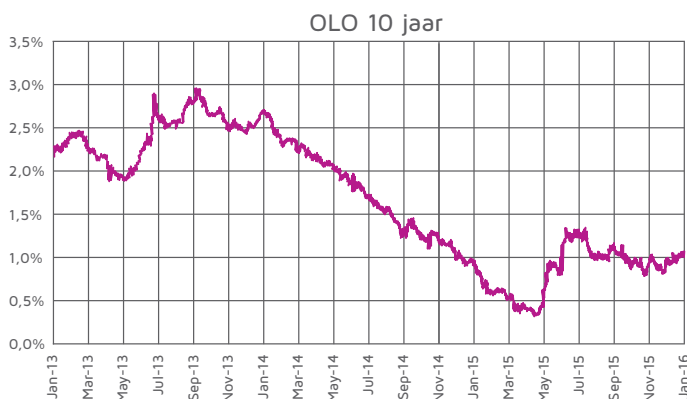
De inhoud van de belangrijkste wettelijke bepalingen die de intercommunales onderwerpen aan de vennootschapsbelasting wordt hierna samengevat:

1) Artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB), dat bepaalt dat intercommunales niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn, wordt herroepen. Het nieuwe artikel wordt van kracht vanaf aanslagjaar 2015 en is van toepassing op de boekjaren afgesloten ten vroegste op 1 juli 2015.

Dat betekent dat een intercommunale die haar boekhouding per kalenderjaar bijhoudt voor aanslagjaar 2015 (boekjaar van 1 januari tot 31 december 2014) onderworpen blijft aan de rechtspersonenbelasting en voor de eerste keer aan de vennootschapsbelasting onderworpen wordt voor aanslagjaar 2016 (boekjaar van 1 januari tot 31 december 2015).

2) De vrijstelling van roerende voorheffing bepaald in artikel 264, alinea 1, 1°, van het WIB wordt vervangen door een nieuwe bepaling die de vrijstelling beperkt tot het deel van de dividenden dat toegewezen of toegekend wordt aan de Staat, de gemeenschappen, de gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten, de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en dus niet meer aan de intercommunales.

Dat houdt in dat de dividenden die Sibelga toekent aan de gemeenten dus vrijgesteld blijven van roerende voorheffing krachtens artikel 264, alinea 1, 1°, van het WIB (ii), maar dat de dividenden die Sibelga toekent aan Interfin op grond van deze bepaling niet langer vrijgesteld zijn van roerende voorheffing. Het verlies van die laatste vrijstelling heeft echter geen praktische gevolgen omdat een andere vrijstelling van toepassing is, namelijk de zogenaamde vrijstelling 'moederdochter', bepaald in artikel 106, § 6, van het koninklijk uitvoeringsbesluit van het WIB.

3) De overschakeling naar de vennootschapsbelasting gebeurt onder de volgende voorwaarden:

- het deel van het maatschappelijk kapitaal, de uitgiftepremies of de bedragen waarop is ingeschreven ter gelegenheid van de uitgifte van winstbewijzen dat effectief werd volgestort tijdens de afgesloten boekjaren vóór het boekjaar dat samenhangt met het eerste aanslagjaar waarvoor de intercommunale onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, wordt beschouwd als volgestort kapitaal zoals bedoeld in artikel 184 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, volgens de voorwaarden uiteengezet in de alinea's 1 en 2 van dat artikel;
- de voorheen gereserveerde winsten, al dan niet geïncorporeerd in kapitaal, en de voorzieningen voor risico's en lasten die door de intercommunale zijn geboekt in de jaarrekeningen met betrekking tot het boekjaar dat afgesloten werd vóór het boekjaar dat samenhangt met het eerste aanslagjaar waarvoor de intercommunale onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, worden beschouwd als reeds belaste reserves;
- de herwaarderingsmeerwaarden en de kapitaalsubsidies die door de intercommunale zijn geboekt in de jaarrekeningen met betrekking tot het boekjaar dat afgesloten werd vóór het boekjaar dat samenhangt met het eerste aanslagjaar waarvoor de intercommunale onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, worden enkel vrijgesteld indien ze worden geboekt op een of meerdere verschillende rekeningen van het passief en kunnen niet als basis worden gebruikt voor welke vergoeding of toekenning ook;
- de kosten die werkelijk gedragen worden door de intercommunale tijdens een aanslagjaar dat begint vanaf de eerste dag van het aanslagjaar vanaf hetwelk ze onderworpen is aan de vennootschapsbelasting en die het voorwerp uitmaakten van een voorziening voor risico's en lasten zoals bedoeld in de boekhoudwet en aangelegd tijdens een aanslagjaar waarvoor de intercommunale onderworpen was aan de rechtspersonenbelasting, zijn aftrekbaar als beroepskosten voor het aanslagjaar waarin ze werkelijk gedragen werden voor zover voldaan werd aan de voorwaarden van artikel 49 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992;
- de definitieve verliezen op activa, die door de intercommunale werden gerealiseerd zoals bedoeld in artikel 49 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 tijdens een aanslagjaar waarvoor ze onderworpen is aan de vennootschapsbelasting en die het voorwerp uitmaakten van een waardevermindering die werd geboekt tijdens een aanslagjaar waarvoor de intercommunale onderworpen was aan de rechtspersonenbelasting, zijn aftrekbaar als beroepskosten voor het aanslagjaar waarin ze werden gerealiseerd;
- de afschrijvingen, minder- of meerwaarden waarmee rekening moet worden gehouden voor de intercommunale op haar activa worden bepaald alsof de intercommunale altijd al onderworpen was geweest aan de vennootschapsbelasting;

- de vroeger geleden verliezen van de intercommunale die zijn geboekt in de jaarrekeningen met betrekking tot het boekjaar dat afgesloten werd vóór het boekjaar dat samenhangt met het eerste aanslagjaar waarvoor de intercommunale, de samenwerkingsstructuur of de projectvereniging onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, kunnen niet in aanmerking worden genomen om de maatstaf van heffing van de aanslagjaren waarvoor de intercommunale onderworpen is aan de vennootschapsbelasting te bepalen. Elke terugnemering van waardevermindering zoals bedoeld in alinea 1 zal desgevallend het voorwerp uitmaken van een verhoging van de beginsituatie van de belaste reserves van het betrokken aanslagjaar ten belope van het bedrag van die terugnemering. Wanneer bij de boekhoudcontrole van een aanslagperiode waarvoor de intercommunale onderworpen is aan de vennootschapsbelasting onderwaarderings van elementen van het actief of overwaarderings van elementen van het passief zoals bedoeld in artikel 24, alinea 1, 4° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 naar boven komen, dan worden deze, in afwijking van artikel 361 van hetzelfde Wetboek, niet beschouwd als winsten van die aanslagperiode, op voorwaarde dat de intercommunale aantoonde dat ze hun oorsprong vinden tijdens een aanslagperiode waarvoor ze onderworpen was aan de rechtspersonenbelasting.

Wat de handelsvorderingen betreft die betrekking hebben op activiteiten die bij de hoofdactiviteit van het beheer van de gas- en elektriciteitsdistributienetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest horen, met name:

1) de verplichte levering van gas en elektriciteit aan 'beschermde klanten'

2) gevallen van 'zegelverbreking'

3) fraudegevallen

4) andere bijzondere gevallen:

- het verhuren van radiatoren
- kermissen en festiviteiten
- verbruik zonder contract (uitgezonderd fraude en zegelverbreking)
- diverse prestaties (kleine werkzaamheden)

verkreeg Sibelga van de Dienst Voorafgaande beslissingen in fiscale zaken een ruling waarmee ze de waardeverminderingen op deze verschillende categorieën van vorderingen kan verwerken.

Deze ruling is gebaseerd op een methodologie die de fiscale aftrekbaarheid toestaat volgens de bepalingen van artikel 48 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB) en de artikelen 22, 23 en 27 van het uitvoeringsbesluit van het WIB (KB/WIB).

De methodologie bestaat erin over te gaan tot waardeverminderingen per vorderingscategorie op basis van de historische statistische oninbaarheidsgegevens van de zes boekjaren die het afgesloten boekjaar voorafgaan.

Dat cijfer wordt elk jaar aangepast volgens de gemeten realiteit.

Samengevat ziet de impact van de belasting op het tariefbudget ex ante op grond van de hiervoor uiteengezette elementen er als volgt uit:

JAAR	TARIEFBUDGET SIBELGA BUITEN VEN.B. (miljoen euro)	VEN.B. SIBELGA (miljoen euro)	DELTA IN %
2015	306,2	16,8	5,5 %
2016	313,3	17,4	5,6 %
2017	320,5	18,8	5,9 %
2018	326,2	20,1	6,2 %
2019	326,9	20,0	6,1 %
TOTAAL	1 593,1	93,1	5,8 %

III. RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

1. Risico's in verband met de onzekerheid betreffende het reguleringskader

In 2014 namen de risico's in verband met de onzekerheid omtrent het reguleringskader sterk af. Naar aanleiding van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid voor de controle van de distributietarieven voor elektriciteit en aardgas immers overgedragen van de federale overheid naar de gewesten. De Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 heeft die bevoegdheid vanaf 1 juli 2014 toevertrouwd aan Brugel. De overdracht van de tariefbevoegdheid naar de gewestelijke regulatoren vond plaats op 1 juli 2014.

Op grond van die nieuwe bevoegdheid heeft Brugel tariefmethodologieën voor aardgas en elektriciteit opgesteld. Bij het opstellen van de methodologie werd rekening gehouden met de richtlijnen in de ordonnantie. Ze werd door Brugel uitgewerkt volgens een in overleg met de distributienetbeheerder overeengekomen procedure op grond van een expliciet, transparant en niet-discriminerend akkoord.

Brugel wil een stabiel reguleringskader in stand houden, alsook een systeem van het type 'Cost +' ingevoerd door de vorige bevoegde autoriteit, met toevoeging van een incentiveregulering. De grondbeginselen van transparantie en niet-discriminatie hebben Brugel gebracht tot het opstellen van een reeks regelgevende mechanismen.

Sibelga heeft nu een stabiel kader dat gekend is voor de komende vijf jaar (periode 2015-2019), waarbij het de intentie is van de regulator om het hele reguleringskader stabiel te houden in de toekomst. Door de methodologie verdwenen een hele reeks mogelijke risico's voor Sibelga, vooral het feit dat het volumerisico gedragen wordt door de tarieven en niet door Sibelga. Toch zijn er nog altijd twee grote financiële risico's voor Sibelga:

1) De billijke vergoeding van Sibelga is, zoals in het verleden, gebaseerd op een model dat geïnspireerd is op het Capital Asset Pricing Model (CAPM) waarin de risicovrije rente een centrale rol speelt. Als referentie voor de risicovrije rente werd de OLO-rente op tien jaar genomen. Net als in het verleden

zal de reële billijke vergoeding van Sibelga dus afhankelijk zijn van de reële OLO-rente op tien jaar. Die laatste is sinds de invoering van de tariefmethodologieën echter sterk gedaald en bereikt vandaag haar historische bodemkoers, wat mechanisch een daling van de billijke vergoeding van Sibelga met zich meebrengt. Indien de OLO-rentes op tien jaar langdurig op dergelijk laag peil blijven, dan zal de vergoeding van Sibelga daar geruime tijd onder lijden.

2) De incentiveregulering vormt zowel een risico als een opportuniteit voor Sibelga om haar resultaat met 2,5% van haar beheersbare kosten te doen stijgen/dalen, hetzij ongeveer 2,6 miljoen euro in 2015. Ter herinnering: het reguleringskader tot eind 2014 bevatte die beperking op de beheersbare kosten niet.

De tariefmethodologie elektriciteit is het voorwerp van een beroep tot nietigverklaring, door derden ingesteld, voor het Hof van Beroep in Brussel (zie hiervoor punt II. Opmerkelijke feiten – 1. HET NIEUWE REGULERINGSKADER).

2. Financiële risico's

2.1. Renterisico

Sibelga is actief in een gereguleerde sector. Het reguleringskader dat van toepassing is voor de huidige regulatoire periode bepaalt dat alle kosten in verband met het financieringsbeleid (rente- en andere kosten) gedekt worden door de regulatoire tariefenveloppe. Aangezien de tarieven echter voor meerjarenperiodes van vijf jaar vastgelegd worden, kunnen veranderingen inzake rentekosten die zich tijdens een tariefperiode voordoen pas tijdens de volgende tariefperiode worden doorgerekend.

Om de renterisico's te beperken, heeft Sibelga een beleid ingesteld tot beheer van de renterisico's waarbij de rentes op de schuld gediversifieerd worden tussen vaste rente en variabele rente. De verdeelsleutel daarbij ligt rond 50-50 maar kan marktgestuurd veranderen. Sibelga werkt niet met derivaten van het type 'swap' of 'cap'. Regelmatig en ook bij elke nieuwe financieringsronde worden de rentepositities opnieuw bekeken.

2.2. Liquiditeits- en kredietrisico

Het liquiditeits- en kredietrisico is gekoppeld aan het feit dat Sibelga genoodzaakt is om de nodige externe financieringen binnen te halen, onder meer voor de uitvoering van haar investeringsprogramma alsook voor de herfinanciering van de bestaande financiële schulden. De liquiditeit van Sibelga berust onder meer op het aanhouden van kassaldi en van bevestigde kredietfaciliteiten.

Een verslechtering van de kwetsbare toestand op de Europese krediet- of kapitaalmarkt zou een weerslag kunnen hebben op de activiteiten, de financiële toestand en de resultaten van Sibelga.

Het gediversifieerde en aangepaste financieringsbeleid dat Sibelga voert, strekt ertoe dit liquiditeits- en renterisico te beperken. De obligatie-uitgifte in de loop van 2013 paste ten volle in dit beleid, net als de herstructurering van het eigen vermogen in 2014.

2.3. Risico inzake commerciële operaties – Concentratierisico

In het kader van haar risicobeleid voor haar commerciële activiteiten heeft Sibelga voor het merendeel van haar activiteiten de mogelijkheid om een bankwaarborg te vragen aan die tegenpartijen, die niet aan de gestelde solvabiliteitscriteria voldoen. Beleidsmatig doet Sibelga aan nauwgezette opvolging van haar handelsvorderingen en verricht systematisch onderzoek naar de financiële draagkracht van haar tegenpartijen. Het faillietrisico wordt daardoor beperkt.

Evenwel, gelet op het feit dat Sibelga een beperkt aantal debiteuren heeft – één enkele debiteur (Electrabel) is goed voor meer dan 60% van de Sibelga-omzet – is het risico in verband met de solvabiliteit van de Sibelga-debiteuren sterk geconcentreerd.

2.4. Pensioenrisico

Vóór 1993 bestond het pensioenstelsel van de werknemers (of hun rechthebbenden) dat Sibelga aangerekend werd uit rentes. De jaarlijkse rentebetalingen zijn langzaam maar zeker aan het verminderen aangezien ook het aantal rechthebbenden terugloopt. In 2015 bedroegen de daadwerkelijk uitgekeerde bedragen 8 183 218,48 euro.

De uitgekeerde rentes worden op het ogenblik van betaling als bedrijfskosten geboekt en door dochteronderneming BNO aan Sibelga gefactureerd. Deze rentekosten (net als alle andere personeelsgebonden kosten) worden door Sibelga doorgerekend in de distributietarieven.

We stippen evenwel aan dat de actuariële waarde van die toekomstige betalingsverbindenissen krachtens de Belgische boekhoudnormen niet erkend wordt als financiële schuld. De actuariële waarde van die toekomstige rentebetalingen wordt, rekening houdend met een aantal veronderstellingen, onder meer inzake actualisatierente en residuele levensverwachting, geraamd op een bedrag van circa 56 672 000,00 euro. Die raming kan afhankelijk van de gehanteerde veronderstellingen schommelen.

Het personeel dat recht had op het rentestelsel kreeg in 1993 de mogelijkheid om over te stappen naar een regeling met een pensioenkapitaal op de pensioenleeftijd. Hiertoe heeft de nv Electrabel (backservice) de nodige voorzieningen in haar boeken aangelegd. Bij de vrijmaking van de markt werd voor de pensioenverbindenissen voor die personeelsleden een verrekening gemaakt tussen de nv Electrabel en dochteronderneming BNO. Volgens de Belgische boekhoudnormen (BGAAP) is het de DNB's toegestaan om de overname van die verbindenissen in de tijd te spreiden, verbindenissen die integraal in de distributietarieven doorgerekend worden, op de overlopende rekeningen aan de actiefzijde geboekt worden en aan de passiefzijde een bankschuld vormen. Het nog niet afgeschreven bedrag van die verbindenissen lag in 2015 op 70 067 486,26 euro (inclusief de rentes die vervolgens werden gekapitaliseerd). Hier moet worden aangestipt dat de niet-gekapitaliseerde pensioenlasten uit het verleden in het huidige reguleringstelsel beschouwd worden als heffingen op de tarieven, en niet als tarieven. De ordonnantie bepaalt daarom dat ze niet verworpen kunnen worden

door de regulator. Indien de wetgeving in de toekomst in dit opzicht zou veranderen, zou dat een negatieve impact kunnen hebben op de rentabiliteit.

2.5. Belastingrisico

Als intercommunale was Sibelga op grond van artikel 180 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB) onderworpen aan de rechtspersonenbelasting, en niet, zoals dat voor haar dochterondernemingen het geval is, aan de vennootschapsbelasting. Het stelsel van de rechtspersonenbelasting, zoals beschreven in artikel 220 en volgende van het WIB, is een gunstiger stelsel dan dat van de vennootschapsbelasting.

De programmawet van 19 december 2014 en de herstellwet van 10 augustus 2015 onderwerpen de intercommunales zoals Sibelga voortaan aan de vennootschapsbelasting.

De evolutie van het belastingkader en de impact op het tariefbudget werden hiervoor uiteengezet in punt II. Opmerkelijke feiten – 3. HET NIEUWE BELASTINGKADER.

De gevolgen van die maatregel voor Sibelga zullen echter beperkt zijn, aangezien de aangerekende belastingen normaal gezien in de tarieven doorgerekend zullen worden overeenkomstig de ordonnantie van 8 mei 2014.

2.6. Bijkomende schulden van Sibelga

Sibelga zou in de toekomst ervoor kunnen kiezen om haar schuldgraad op te trekken. Elke eventuele verhoging zou echter, gelet op de rol die Sibelga toekomt, in hoofdzaak bestemd zijn voor de financiering van haar investeringen in de netten. De last van die financiering op de tarieven zou wellicht worden gecompenseerd door een vermindering van de billijke vergoeding met een gering effect op de tarieven. Sibelga zou kunnen evolueren naar een verhouding van het eigen vermogen op de belegde kapitalen die nooit minder dan 40% mag bedragen, afhankelijk van de fiscale en regelgevende context.

3. Technische en operationele risico's

3.1. Risico op black-out

Door de evolutie van de Europese energiecontext en de groot-schalige doorbraak van de decentrale, intermitterende productie is het risico op een black-out van het nationale of internationale stroomnet fundamenteel groter geworden. Alhoewel op allerlei niveaus maatregelen getroffen zijn om dat risico in te perken (meer samenwerking tussen landen, invoering van incentives om in productiemiddelen te investeren, toenemende aansturing van de vraag) is de distributienetbeheerder volledig afhankelijk van het nationale transmissienet dat energie aanlevert en de stabiliteit ervan beheert. De gevolgen van een black-out voor de distributienetbeheerder hebben te maken met mogelijk imagoverlies in de ogen van de verbruikers en met de uitdaging om de toelevering snel te herstellen, dat in nauwe coördinatie met de transmissienetbeheerder (TNB). Sibelga heeft dit risico onderkend en heeft allerlei maatregelen getroffen om het desgevallend op te vangen. Diverse interne middelen werden uitgerold: versterking van het telecomnet, verhoging van de capaciteit van de batterijen in de leveringsposten, opgedreven bedrijfszeker-

heid van de IT-systemen voor controle en bediening. Een specifiek intern organisatieplan werd uitgewerkt met opgave van de taken die de verschillende operationele spelers toekomen. Valideringsproeven van dat plan werden uitgevoerd en een updateproces werd uitgeschreven, inclusief opleiding van het personeel, regelmatige opvolging van de contacten met de TNB en overleg met de verschillende sectorspelers in deze materie.

3.2. Risico's in verband met de slijtage van de netten

Sibelga beheert haar netten zodanig dat zij zo betrouwbaar mogelijk zouden zijn. Toch zijn deze nooit volledig beschermd tegen incidenten, die tot een plaatselijke of algemene uitval van de distributie kunnen leiden. Dergelijke incidenten kunnen te wijten zijn aan natuurverschijnselen, onvrijwillige beschadiging of kwaad opzet (sabotage, koperdiefstal ...). Verzekeringspolissen zijn bedoeld om de financiële gevolgen van die risico's deels te dekken.

3.3. Informatica- en telecommunicatierisico's

Nu er in het kader van haar operationele activiteiten steeds meer een beroep wordt gedaan op digitale oplossingen, moet Sibelga twee voorname risico's beheren op het vlak van informatica en telecommunicatie:

- de continuïteit van de informaticaoplossingen: een storing – zelfs al is ze maar tijdelijk – zorgt immers voor een onbeschikbaarheid waardoor het betrokken personeel zijn dagelijkse activiteiten niet meer kan uitvoeren of veroorzaakt mogelijk fouten die schadelijk zijn voor de operationele activiteiten van Sibelga;
- de veiligheid van de informaticasystemen en in het bijzonder de bescherming van de persoonsgegevens die tijdelijk of blijvend worden opgeslagen.

Om die risico's te beheren, heeft Sibelga, naast de maatregelen die in het verleden reeds werden aangekondigd en genomen, het volgende gedaan:

- de risico's werden formeel geïdentificeerd in het riskmanagementsysteem op corporatieniveau en er werden maatregelen genomen om het risico te temperen (zie hierna).
- Sibelga definieerde een governance voor de veiligheid van de informatiesystemen. Deze governance voorziet in activiteiten die regelmatig moeten worden herhaald om het vereiste veiligheidsniveau te handhaven en ze bepaalt de bijhorende rollen om dat te doen.
  - In het kader hiervan stelde Sibelga een 'Information Security Board' aan dat toezicht houdt op de veiligheid van de informatiesystemen, alsook een 'Data Privacy Officer' die waakt over de vertrouwelijkheid van privégegevens.
  - Sibelga voerde eveneens een actieplan 'Veiligheid van de informatiesystemen' in gespreid over 2016 en 2017.
- in 2016 lanceert Sibelga een project 'Business Continuity Plan/ Disaster Recovery Plan' (BCP/DRP). De doelstelling van het plan is op termijn voor elk informaticasysteem van Sibelga beschikbaarheidsstreefdoelen op te stellen en te implementeren en de operationele diensten instrumenten te verschaffen waarmee

ze hun activiteiten kunnen voortzetten bij een langdurige onbeschikbaarheid van de informatiesystemen.

3.4. Risico's i.v.m. juridische geschillen

Het risico op juridische geschillen is inherent aan de activiteiten van Sibelga. Om dit risico te dekken, werden of worden desgevallend gepaste voorzieningen doorgevoerd.

► Risicodekking en verzekeringen

Sibelga zorgt ervoor dat alle risico's zoveel mogelijk afgewenteld worden op de verzekeringsmarkt.

Daarom heeft Sibelga op 1 januari 2014, samen met de ondernemingen Eandis en Ores, nieuwe polissen afgesloten die haar burgerlijke aansprakelijkheid dekken tot een bedrag van 150 000 000 euro (alle rangen bijeen), naargelang van het geval per schadegeval en/of per verzekeringsjaar. De eerste rang, die de vorm heeft van een eigen polis voor elke onderneming, biedt een waarborg van 5 000 000 euro, daar waar de volgende rangen een waarborg van 145 000 000 euro bieden via een voor de drie operatoren gemeenschappelijke polis. Het milieurisico is ingedekt door middel van een specifieke verzekering met een dekking van 20 miljoen euro, alle rangen bijeen. Net zoals de hierboven vermelde polis BA exploitatie dekt deze polis naast de accidentele verontreiniging ook de graduele verontreiniging, de eigen schade en de schade aan de biodiversiteit.

Tot slot zijn de belangrijkste onderdelen van het vastgoedpatrimonium van Sibelga verzekerd door een polis 'alle risico's behalve'.

3.5. Macro-economische en conjuncturele risico's

De economische crisis die momenteel in Europa en in de rest van de wereld woedt, zou een weerslag kunnen hebben op de vraag naar gas en elektriciteit. Een daling van de volumes door macro-economische of conjuncturele factoren is evenwel een risico dat niet door Sibelga gedragen wordt, aangezien binnen het huidige regulatoire stelsel het inkomstenverlies door volumedalingen normaal gezien teruggenomen kan worden in het kader van de goedkeuring van de saldi aan het einde van de regulatoire periode en in principe doorgerekend mag worden in de tarieven van de volgende regulatoire periode.

IV. ANALYSE VAN DE VERSCHILLEN TUSSEN DE 'WERKELIJKE SITUATIE 2015' EN DE 'BUDGET/TARIEFNORM'

Het resultaat van het boekjaar bedraagt **27 779 836,96 euro**.

Het vloeit voort uit onze netbeheeractiviteiten:

- niet-gereguleerde activiteiten: -669 377,26 euro, waarvan -112 737,77 euro voor de activiteit 2015 (voornamelijk de overblijfselen van de activiteit ex-supply, de randactiviteit 'radiatoren') en -556 639,49 euro correctie van de regulatoire saldi 2013/2014;
- gereguleerde activiteiten: 28 449 214,22 euro; dit is onze corebusiness.

Het gereguleerde resultaat (na verwerking van de niet-beheersbare saldi) laat zich activiteitgerelateerd als volgt opdelen:

	Elektriciteit	Gas
Billijke vergoeding 2015	€ 14 953 623,67	€ 10 893 763,90
Incentiveregulering	€ 1 576 021,75	€ 1 025 804,90
TOTAL	€ 16 529 645,42	€ 11 919 568,80

1. Toelichting bij de rubrieken

De billijke vergoeding wordt bepaald door toepassing van de formule opgenomen in de door Brugel goedgekeurde tariefmethodologie.

50% van wat de beheersbare kosten van de werkelijke waarden afwijken van de budget-/tariefnorm wordt door de incentiveregulering toegekend aan Sibelga. De incentive bedraagt maximaal 5% van de geïndexeerde gebudgetteerde beheersbare kosten. De beheersbare saldi die niet zijn inbegrepen in de incentiveregulering worden overgemaakt aan het reguleringsfonds.

De saldi die bij het passief van de balans worden opgenomen, kunnen in twee groepen worden onderverdeeld:

- De overdracht aan het reguleringsfonds van de beheersbare saldi die niet zijn inbegrepen in de incentiveregulering. In dit geval zijn de beheersbare saldi positief, wat betekent dat zowel voor 'elektriciteit' als voor 'gas' de werkelijke kosten onder het toegestane tariefbudget gebleven zijn.
- De niet-beheersbare saldi, in hoofdzaak met betrekking tot:
  - de uitzonderlijke kosten en opbrengsten;
  - de financiële kosten (embedded costs);
  - de afschrijvingen;
  - de billijke winstmarge;
  - de openbaredienstverplichtingen;
  - de supplementen en de inhoudingen zoals de belasting en de pensioenlasten;
  - de volumeverschillen (inkomsten);
  - de kosten van verliezen.

In dit geval vormen de niet-beheersbare saldi van de activiteiten 'elektriciteit' en 'gas' een te veel ontvangen bedrag (schuld) ten aanzien van de markt.

De som van deze rubrieken levert een gereguleerd courant resultaat op van 81 675 324,17 euro.

Dit wordt gecompenseerd door regularisatieboekingen die verband houden met de bepaling van de saldi voor een totaal bedrag van -53 226 109,95 euro. Hierdoor valt het gereguleerde resultaat terug tot 28 449 214,22 euro.

2. Toelichting bij de tendenzen

De billijke vergoeding werd naar beneden toe beïnvloed, in hoofdzaak door de evolutie van de OLO-rente op tien jaar, die een essentiële parameter in de vergoedingsformule vormt. Onze investeringen waren lager dan het bij de regulator ingediende tariefbudget en daardoor is de vergoedingsgrondslag kleiner.

Dankzij de incentiveregulering kunnen we, zoals de methodologie voorschrijft, een bijkomend resultaat vrijmaken doordat de beheersbare kosten lager uitvallen dan het budget.

De incentiveregulering wordt voornamelijk gegenereerd door de volgende elementen:

- een lagere loonmassakost;
- de spreiding in de tijd van bepaalde projecten;
- een grotere efficiëntie van de diensten van de intercommunale.

Een analyse van de niet-beheersbare saldi brengt een aantal opvallende elementen aan het licht:

- de billijke vergoeding is beduidend lager dan in het tariefvoorstel werd geschat;
- de belasting is dit jaar een stuk lager dan het budget dankzij de effecten van de overgangperiode van RPB naar Ven.B. en de daling van de billijke vergoeding;
- de reconciliaties van het verbruik van de vorige boekjaren hebben de intercommunale in staat gesteld om haar schuldvorderingen bij de markspelers te recupereren;
- de tijdens het boekjaar verdeelde volumes liggen daarentegen lager dan de verwachte volumes, zowel voor elektriciteit als voor gas, wat leidt tot minder inkomsten.

3. Samengevat

Volgens onze analytische aanpak is het resultaat van het boekjaar 2015 als volgt samengesteld:

Billijke vergoeding	€ 25 847 387,57
Incentiveregulering	€ 2 601 826,65
Gereguleerd resultaat	€ 28 449 214,22
Niet-gereguleerd resultaat	€ -669 377,26
Resultaat van het boekjaar	€ 27 779 836,96

De billijke vergoeding geeft een rendement van 3,02% op het belegde eigen vermogen, uitgezonderd kapitaalsubsidies.

Rekening houdend met de positieve impact van de beheersbare saldi stijgt het rendement tot 3,32%.

V. VERVOLG VAN HET JAARVERSLAG ZOALS BEDOELD IN ARTIKELEN 95 EN 96 VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN

1. Toelichting op de jaarrekening om op getrouwe wijze de ontwikkeling van de zaken en de situatie van de vennootschap uiteen te zetten

1.1. Balansrekeningen

Het balanstotaal komt uit op 1 370 799 255,58 euro tegenover 1 405 168 937,54 euro over het voorgaande boekjaar, dat is een daling met 34 369 681,96 euro.

De hierna volgende beknopte toelichting gaat over de opvallendste verschuivingen.

► **Actief**

Vaste activa:

1 158 824 331,20 euro (+ 7 057 013,00 euro)

• **Materiële vaste activa:**

1 154 627 758,29 euro (+ 7 057 013,00 euro)

Bijna de hele rubriek heeft betrekking op de waarde van onze netten of 'Regulatory Asset Base' (RAB) die de basis vormt van de billijke vergoeding.

De stijgende evolutie vloeit voornamelijk voort uit de uitvoering van het investeringsprogramma, na aftrek van de afschrijvingen en de buitengebruikstellingen.

De voornaamste investeringen gedaan in 2015 kunnen in vijf punten worden samengevat:

1) de saneringswerken in het net om de continuïteit van de dienstverlening en de beheersing van de exploitatiekosten te verzekeren;

2) de werken verricht met het oog op het versterken van de veiligheid van ons net. We merken op dat het einde van het langdurige programma voor de vervanging van gasleidingen in gietijzer of vezelcement voor een daling van de uitgaven heeft gezorgd;

3) de werken uitgevoerd in het kader van wettelijke verplichtingen waaronder de vervanging van de meters opgelegd door de metrologie;

4) de werken gevraagd door derden zoals uitbreidingen, verstevigingen, nieuwe aansluitingen en verplaatsingen van leidingen of installaties.

Voorbeelden hiervan zijn de werven 'DOCKXS BRUXSEL' voor de bouw van een nieuw winkelcentrum en 'Parking C' voor de aanleg van de site waar het nieuwe nationale stadion wordt gebouwd, beide in Brussel;

5) de investeringen in glasvezel in het kader van het project 'Backbone' met de bouw van 40,5 km infrastructuur met het oog op de plaatsing van die glasvezel (3,2 km geplaatst op het einde van het boekjaar).

• **Financiële vaste activa: 4 196 572,91 euro (s.q.)**

De rubriek heeft voornamelijk betrekking op het belang dat Sibelga heeft in haar dochteronderneming Brussels Network Operations (BNO).

Vlottende activa:

211 974 924,38 euro (- 41 426 694,96 euro)

• **Voorraden en bestellingen in uitvoering:**

10 598 289,73 euro (+ 1 737 450,00 euro)

De stijging van deze rubriek wordt verklaard door de opname in de voorraden van de leveringen 'openbare verlichting' (nieuw element) voor een bedrag van 2 915 009,01 euro aan het einde van het boekjaar.

Dat bedrag wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de daling van de leveringen 'elektriciteit', 'gas' en 'gemengd'.

• **Vorderingen op ten hoogste één jaar:**

84 420 250,14 euro (+ 5 626 557,66 euro)

Het grootste deel van de rubriek heeft betrekking op de handelsvorderingen, voor een bedrag van 71 215 595,54 euro. Globaal genomen is dat bedrag vrij stabiel. Het daalt met 615 736,53 euro en wordt als volgt onderverdeeld:

M€ 43,9	voor de facturering van diverse prestaties en toebehoren hierboven opgesomd in de nieuwe fiscale context;
M€ 43,6	voor de facturering van de gridfee en de werkzaamheden;
M€ 12,0	voor op te stellen facturen en eventueel creditnota's, met name inzake de gridfee;
M€ - 28,3	voor waardeverminderingen op vorderingen in het kader van de ruling verkregen door de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB) van de FOD Financiën (zie hierboven in de nieuwe fiscale context).
M€ 71,2	

Deze rubriek wordt aangevuld met diverse vorderingen voor een bedrag van 13 204 654,60 euro, gestegen met 6 242 294,19 euro.

De belangrijkste posten zijn de volgende:

M€ 4,0	voor de boeking van de 'Openbaredienstverplichtingen' (stabiel);
M€ 2,5	voor het recupereren van de btw (0,3 miljoen euro vorig jaar);
M€ 2,4	voor de regularisatie van de geschatte fiscale last (0 vorig jaar);
M€ 2,5	voor voorschotten van fondsen aan ATRIAS (gestegen met 1,5 miljoen euro).

• **Geldbeleggingen en liquide middelen:**

45 149 662,15 euro (- 36 009 213,11 euro)

De regulatoire saldi droegen bij tot overtollige cash-inkomsten. Die trend werd bevestigd tijdens het voorbije boekjaar en houdt verband met de historisch lage rentevoeten.

Zo zijn wij overgegaan tot de vervroegde terugbetaling van een banklening met vaste rentevoet voor een bedrag van 21 miljoen euro, naast de geplande terugbetalingen van de andere lopende leningen en kredietlijnen.

• **Overlopende rekeningen (activa):**

71 806 722,36 euro (- 12 781 489,51 euro)

Dit bedrag, dat in dalende lijn gaat, heeft in hoofdzaak betrekking op de vooruitbetaalde pensioenkapitalen, die een over te dragen kost vormen. Die kosten zullen na afloop van het boekjaar 2026 verdwenen zijn.

► **Passief****Eigen vermogen:****858 194 170,16 euro (- 420 689,25 euro)**

- Na de herstructurering van het eigen vermogen tijdens het vorige boekjaar, zijn de rubrieken die er deel van uitmaken maar weinig veranderd.
- Kapitaal: 580 000 000,00 euro (s.q.)
Bestaande uit:
2 170 000 maatschappelijke aandelen A
ter waarde van 217 000 000,00 euro
3 630 000 maatschappelijke aandelen E
ter waarde van 363 000 000,00 euro
- Herwaarderingsmeerwaarden:
228 106 690,47 euro (- 6 669 897,96 euro)
Deze daling is het resultaat van de afschrijving van de Regulatory Asset Base (RAB) zoals ingeschreven onder de materiële vaste activa.
- Wettelijke reserve: 200 000,00 euro (s.q.)
Deze is samengesteld conform artikel 428 van het Wetboek van vennootschappen en is beperkt tot 10% van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.
- Onbeschikbare reserves:
48 383 597,40 euro (+ 6 669 897,96 euro)
Deze worden bepaald in toepassing van de afwijking inzake herwaardering van de materiële vaste activa en stemmen overeen met de afschrijving van de meerwaarde van deze vaste activa en de herwaarderingsmeerwaarden op buiten gebruik gestelde installaties volgens het advies 113/6 van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN).
De stijging van deze reserves vormt de tegenboeking van de vermindering van de herwaarderingsmeerwaarden (zie hierboven).
- Beschikbare reserves: 0,00 euro (s.q.)
Deze reserves werden verdeeld na afloop van het vorige boekjaar. Deze maatregel werd genomen om een belasting te vermijden bij een latere verdeling onder het toepassingsgebied van de Ven.B. zoals opgenomen in de programmawet die oorspronkelijk werd opgesteld vóór de verbetering (zie hierboven, nieuw belastingkader).
- Kapitaalsubsidies:
1 503 882,29 euro (- 420 689,25 euro)
Deze rubriek omvat de subsidies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de werken voor de verplaatsing van leidingen, alsook de 'energiepremies' van het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM).
Onder het toepassingsgebied van de Ven.B. werd een aandeel van 33,99% van de nieuwe subsidies overgedragen naar de rubriek 'Uitgestelde belastingen' (zie lager).

Algemeen genomen gaat het eigen vermogen van 858 614 859,41 euro eind 2014 naar 858 194 170,16 euro eind 2015, wat een daling met 420 689,25 euro is.

**Voorzieningen en uitgestelde belastingen:
28 090 836,33 euro (- 9 595 300,06 euro)**

- Voorzieningen voor risico's en lasten:
27 316 454,32 euro (- 10 369 682,07 euro)
Deze rubriek is sterk gedaald.
Over het algemeen wordt de afdekking van de risico's en geïdentificeerde lasten voortdurend aangepast.
De rubriek 'Voorzieningen voor risico's en lasten' in de rekeningen omvat bij afsluiting van het boekjaar nog maar vijf posten:
  - Rest term (17,9 miljoen euro / - 9,1 miljoen euro)
Dit is de financiële afdekking van het verschil tussen de toegekende energievolumes (ex ante) en de bij reconciliatie gemeten energievolumes (ex post). Deze afdekking werd verminderd naar aanleiding van het gebruik van de voorziening in het kader van de regeling van het geschil over de aankoop van 'gas' met Sibelgas.
  - Warmte-krachtkoppeling
(1,2 miljoen euro / - 0,1 miljoen euro)
Deze voorziening dekt de niet-courante onderhoudswerken en herstellingen aan onze warmte-krachtkoppelinginstallaties.
  - Sanering van de sites
(2,5 miljoen euro / - 0,1 miljoen euro)
Deze voorziening werd gebruikt voor de saneringswerken uitgevoerd in 2015.
  - Compensatievergoedingen voor zelfstandigen
(0,1 miljoen euro / s.q.)
Deze voorziening, die bedoeld is om de hinder tijdens de werken te dekken, blijft behouden. Met verwijzing naar een juridische analyse zullen de eventueel verschuldigde bedragen verjaren in 2016, 2017 en 2018.
  - IT-geschillen (0,0 miljoen euro / - 1,2 miljoen euro)
Het betreft twee voorzieningen die volledig werden aangewend tijdens het boekjaar om de regeling van informaticageschillen te dekken.
  - Vroegere aanbeveling van het Controlegeslacht cc(g) 2003/13 (5,6 miljoen euro / s.q.)
Deze voorziening wordt op een afzonderlijke rekening gehouden. Ze levert momenteel zeer weinig interesten op. Ze vormt eigenlijk een schuld tegenover de klanten.
- Uitgestelde belastingen:
774 382,01 euro (+ 774 382,01 euro)
Onder het toepassingsgebied van de Ven.B. werd een aandeel van 33,99% van de kapitaalsubsidies geboekt in de rubriek 'Uitgestelde belastingen'. Dat aandeel wordt vervolgens verminderd volgens het tempo van de afschrijving van het onderliggende actief dat gefinancierd wordt door de subsidie.

Schulden: 484 514 249,09 euro (- 24 353 692,65 euro)

- Schulden op meer dan één jaar:
160 554 610,65 euro (- 34 129 145,16 euro)
De rubriek omvat drie elementen:
  - de obligatielening (100 miljoen euro / s.q.);

- de bankleningen (9,6 miljoen euro / - 26,6 miljoen euro);
- de kredietlijnen 'pensioenen' (50,9 miljoen euro / - 7,5 miljoen euro).

In de loop van het voorbije boekjaar waren er geen nieuwe leningen. De bestaande bankleningen en kredietlijnen 'pensioenen' waren het voorwerp van geplande terugbetalingen.

Zoals hierboven verduidelijkt in de rubriek 'Geldbeleggingen en liquide middelen' zijn wij bovendien overgegaan tot een vervroegde terugbetaling van een banklening met vaste rentevoet voor een bedrag van 21 miljoen euro.

- Schulden op ten hoogste één jaar: 108 579 816,99 euro (- 28 153 030,17 euro)

De rubriek omvat voornamelijk vier elementen:

- de schulden op meer dan één jaar die vervallen binnen het jaar (14,5 miljoen euro / - 3,2 miljoen euro);
- de handelsschulden (52,4 miljoen euro / - 3,9 miljoen euro);
- de ontvangen voorschotten (0,9 miljoen euro / 0,4 miljoen euro);
- de overige schulden (40,8 miljoen euro / - 20,6 miljoen euro).

De schulden op meer dan één jaar die vervallen binnen het jaar zijn licht gedaald en worden gevoed door de overdracht van een deel van de langlopende schulden naar de kortlopende schulden.

De handelsschulden dalen met name door de afname van de te ontvangen facturen.

De ontvangen voorschotten zijn beperkt en dalen lichtjes.

De overige schulden dekken voornamelijk de dividenden aan vennoten en het saldo van de wegenisretributie aan de gemeenten. De vermindering is toe te schrijven aan de daling van de nog uit te keren dividenden en aan de daling van het te betalen saldo voor de wegenisretributie.

- Overlopende rekeningen (passiva): 215 379 821,45 euro (+ 37 928 482,68 euro)
- Stijging vanwege de regulatoire schuld voor de niet-beheersbare activiteiten.

Deze vormt een over te dragen opbrengst.

Algemeen genomen gaan de schulden van 508 867 941,74 euro eind 2014 naar 484 514 249,09 euro eind 2015, wat een daling met 24 353 692,65 euro is.

1.2. Resultatenrekening

Algemeen genomen boekt Sibelga over het boekjaar 2015 een winst van 27 779 836,96 euro tegenover 37 381 066,30 euro over het voorgaande boekjaar, wat neerkomt op een daling met 9 601 229,34 euro.

Onderstaande toelichtingen geven de verklaring voor die daling.

► **Bedrijfsopbrengsten** **305 156 821,49 euro (- 10 230 191,95 euro)**

Deze worden beïnvloed door:

- de omzet (285,5 miljoen euro / - 4,3 miljoen euro);
- de andere bedrijfsopbrengsten (19,6 miljoen euro / - 5,9 miljoen euro).

Voor de activiteit 'elektriciteit' heeft Sibelga tijdens het voorbije boekjaar een vergoeding voor het gebruik van het distributienet (gridfee) aangerekend aan de leveranciers van geliberaliseerde klanten.

Die vergoeding slaat op 640 792 actieve leveringspunten (EAN).

De gefactureerde hoeveelheden komen uit op 4 761 304.671 kWh, wat een vermindering met 0,94% inhoudt tegenover het voorgaande boekjaar. Aangestipt moet worden dat de energie in de meter (verbruikte maar niet opgenomen energie) in dit stadium niet meegerekend werd.

We wijzen er ook op dat de tijdens het boekjaar verdeelde hoeveelheden op het laagste peil zitten sinds de oprichting van Sibelga in 2003. Die vaststelling heeft alles te maken met de crisis, het rationele gebruik en het energiebesparingsbeleid.

Voor die hoeveelheden kon de intercommunale 205 449 801,64 euro factureren (inclusief de wegenisretributie ten belope van 22 831 406,65 euro), goed voor een daling met 2,53%.

De daling in euro is sterker dan de daling in verdeelde hoeveelheden. Die vaststelling geldt zowel voor de hoog- als laagspanningsklanten.

De inkomsten daalden niet alleen door het lagere verbruik maar ook door een daling van de distributietarieven voor bijna alle klantengroepen.

Voor de activiteit 'gas' heeft Sibelga tijdens het voorbije boekjaar een vergoeding voor het gebruik van het distributienet (gridfee) aangerekend aan de leveranciers van geliberaliseerde klanten.

Die vergoeding slaat op 426 935 actieve leveringspunten (EAN).

De gefactureerde hoeveelheden komen uit op 9 642 404 965 kWh, dit is een toename met 4,51%. De energie in de meter werd in dit stadium niet meegerekend.

Het aantal graaddagen tijdens het boekjaar 2015 bedroeg 2 112. Dat aantal is hoger dan het vorige jaar (1 828), dat beschouwd kan worden als een zeer warm jaar. Dit is een toename met 15,54%. Het aantal graaddagen blijft evenwel onder de normale seizoenswaarde (2 363), wat een tekort is van 10,62%.

De 'volume'-effecten hadden gevolgen voor alle klantengroepen.

Voor die hoeveelheden kon de intercommunale een bedrag factureren van 111 895 503,46 euro (inclusief de wegenisretributie ten belope van 11 117 152,49 euro), wat neerkomt op een daling van 1,66%.

Ondanks het feit dat de verdeelde hoeveelheden toenamen, stellen we een daling van de inkomsten vast. Die daling is te wijten aan een verlaging van de distributietarieven voor alle klantengroepen.

Opgelet: zowel voor elektriciteit als voor gas wordt de gridfee merkbaar beïnvloed door de aanpassingen op de niet-beheersbare saldi voor het boekjaar 2015. De gridfee vormt het gros van de omzet, die in totaal uitkomt op 285 523 990,81 euro, tegenover 289 817 670,29 euro over het voorgaande boekjaar.

De omzet wordt aangevuld met andere bedrijfsopbrengsten, die uitkomen op 19 632 830,68 euro, tegenover 25 569 343,15 euro het voorgaande boekjaar.

Die overige opbrengsten slaan in hoofdzaak op recuperaties op facturen voor fraude, zegelverbreking, vergeten meters, kermissen en festiviteiten en dergelijke.

De meest voelbare daling vinden we bij de facturering van fraude en zegelverbrekingen en in de regeling van de te ontvangen facturen.

Met de geboekte omzet, aangevuld met andere bedrijfsopbrengsten, moet de intercommunale haar kosten kunnen dekken.

► **Bedrijfskosten:**
271 207 016,08 euro (+ 538 967,77 euro)

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen:
33 873 025,28 euro (+ 8 618 542,52 euro)

Deze sterk stijgende rubriek dekt de aankopen en de voorraadschommelingen.

Zoals voorgeschreven door de wet op de overheidsopdrachten worden die aankopen toegekend tegen de economisch meest voordelige voorwaarden, rekening houdend ook met de technische criteria zoals vermeld in de bestekken.

- De aankopen voor voorraadleveringen ten belope van 15,0 miljoen euro zijn gestegen met 0,3 miljoen euro.

Voor de aankopen voor voorraadleveringen 'openbare verlichting' noteren we een bedrag van 1,5 miljoen euro.

Dat is een nieuw element. Die stijging wordt onder meer name gecompenseerd door de daling van de aankopen voor voorraadleveringen 'gas' ten belope van 1,0 miljoen euro.

- De energieaankopen vervolledigen de rubriek ten belope van 20,7 miljoen euro, zijnde een stijging met 9,6 miljoen euro.

Verder heeft de financiële reconciliatie tussen de spelers in de vrijgemaakte markt voor de boekjaren 2011 (definitieve reconciliatie), 2012 en 2013 (voorlopige reconciliatie) ervoor gezorgd dat Sibelga voor de activiteit 'gas' een bedrag van -7,3 miljoen euro kon recupereren tegenover -6,4 miljoen euro vorig jaar (- 0,9 miljoen euro) en voor de activiteit 'electriciteit' een aanvullend bedrag betaalde van 0,1 miljoen euro tegenover 0,7 miljoen euro vorig jaar (- 0,6 miljoen euro).

Bovendien nemen we in de rekeningen een bijkomende gasaankoop op voor een bedrag van 10,7 miljoen euro in het kader van de regeling van een geschil met de intercommunale Sibelgas.

De stroomaankopen voor beschermde klanten, netverliezen en openbare verlichting ten bedrage van 12,5 miljoen euro dalen met 1,1 miljoen euro vergeleken met de aankopen van het vorige boekjaar, met name dankzij de dalende netverliezen.

De gasaankopen voor beschermde klanten, alsook voor warmte-krachtkoppeling ten belope van 4,7 miljoen euro stijgen met 1,5 miljoen euro.

Die stijging is voornamelijk te wijten aan de gasaankopen voor warmte-krachtkoppeling. De elektriciteitsproductie steeg hierbij immers met 40%.

Tot slot doen de voorraadschommelingen het resultaat voor het boekjaar toenemen met 1,8 miljoen euro, wat een stijging van 1,3 miljoen euro betekent ten opzichte van vorig boekjaar. Die stijging is voornamelijk te wijten aan de opname in de voorraden van leveringen 'openbare verlichting'.

Diensten en diverse goederen:
184 997 720,77 euro (+ 3 371 828,71 euro)

Deze rubriek is goed voor meer dan twee derde van alle bedrijfskosten.

Over het algemeen stijgt ze met 1,86%.

De belangrijkste elementen zijn:

- de facturen voor het beheren van de dochterondernemingen BNO en Metrix, die met 103,7 miljoen euro de grootste kost uitmaken, wat een daling met 3,3 miljoen euro is;
- de pensioenlasten ten belope van 12,2 miljoen euro, wat een daling met 0,6 miljoen euro is;
- de onderaannemers die ingezet worden voor onderhouds- en herstellingswerken ten belope van 36,0 miljoen euro, wat een daling met 1,2 miljoen euro is;
- consultancy, waarin IT de grootste brok vormt en goed is voor 34,0 miljoen euro, wat een stijging met 7,6 miljoen euro is;
- de rechtstreekse aankopen ten belope van 11,2 miljoen euro, wat een daling met 2,0 miljoen euro is;
- de wegenisretributies ten belope van 33,9 miljoen euro, wat een status quo is. Die stagnatie is toe te schrijven aan een terugloop van de verdeelde hoeveelheden waarvan de waardering niet gecompenseerd werd door de indexering.

We merken ook op dat de uitvoering van investeringswerken geleid heeft tot de overdracht van beheerskosten naar de materiële vaste activa, die van 74,3 miljoen euro naar 71,7 miljoen euro gaan.

Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen:
23 975,04 euro (+ 69,48 euro)

Deze rubriek is niet meer significant sinds de overdracht van het personeel naar BNO op 1 oktober 2009.

**Afschrijvingen en waardeverminderingen:
53 367 093,69 euro (+ 8 861 455,26 euro)**

Dit komt overeen met een toename van 19,91%.

We gaan uit van het principe dat de afschrijvingen en waardeverminderingen de zelffinanciering vormen van onze investeringen.

In verhouding tot de netto-investeringen (uitgezonderd subsidies) bedraagt het zelffinancieringstekort 9,6 miljoen euro voor de activiteit 'elektriciteit', hetzij 21,61%. Voor de activiteit 'gas' daarentegen hebben we een overschot van 2,6 miljoen euro dat overeenstemt met 12,89%.

Over het algemeen komt het zelffinancieringstekort overeen met de toename van de RAB.

We merken op dat de boeking van de RAB op de actiefzijde van de balans voor een meerwaarde heeft gezorgd.

Die was het voorwerp van forfaitaire waardeverminderingen die werden geboekt in de rubriek 'Andere bedrijfskosten' en dat tot het einde van het vorige boekjaar.

Rekening houdend met het nieuwe reguleringskader dat van kracht is, is de meerwaarde voortaan het voorwerp van afschrijvingen volgens het tempo van de onderliggende activa, hetgeen geen afwijking op het boekhoudrecht meer vormt. De impact van die verandering (nieuw element) bedraagt 6,7 miljoen euro.

We noteren eveneens dat de afschrijvingen op de aanschaffingswaarde van de RAB stegen met 2,2 miljoen euro. De verklaring hiervoor is de toename van de afschrijfbare basis en de toename van het afschrijvingspercentage van de niet-slimme elektriciteitsmeters en de meters in de ontvangststations gas (zie Evaluatieregels van de jaarrekeningen).

Waardeverminderingen op voorraden en op handels-schulden: - 2 994 161,69 euro (- 41 832 475,43 euro)

De waardering van de voorraden wordt doorlopend aangepast op grond van de activiteit van de intercommunale en de economische realiteit. In de loop van het boekjaar noteerden we geen belangrijke bewegingen.

Bijna de hele rubriek heeft betrekking op de handelsvorderingen. Voor die handelsvorderingen had de nieuwe fiscale context – met de overheveling van de RPB naar de Ven.B. – een duidelijke impact die uiteindelijk leidde tot een negatieve kost.

Tijdens het voorgaande boekjaar (RPB) gingen we over tot massale waardeverminderingen op alle handelsvorderingen betreffende onze diverse activiteiten en accessoires ten belope van 38,9 miljoen euro.

Tijdens dit boekjaar (Ven.B.) noteren we waardeverminderingen op hetzelfde type handelsvorderingen ten bedrage van 8,0 miljoen euro, hetgeen de lasten doet dalen met 30,9 miljoen euro.

In het kader van een opschoning van de dossiers hebben we eveneens vroeger gevormde waardeverminderingen aangewend en teruggenomen ten belope van respectievelijk - 8,4 miljoen euro en - 2,6 miljoen euro.

Deze negatieve kost moet vergeleken worden met - 0,1

miljoen euro die aangewend werd tijdens het voorgaande boekjaar, wat voor het resultaat een positieve delta van 10,9 miljoen euro oplevert.

Samengevat zien de bewegingen op de waardeverminderingen op handelsvorderingen er als volgt uit:

(in miljoen euro)	2015	2014	delta (impact résultat)
dotaties	8,0	38,9	+ 30,9
aanwendingen	- 8,4	- 0,1	+ 8,3
terugnemingen	- 2,6	0,0	+ 2,6
	- 3,0	38,8	+ 41,8

**Voorzieningen voor risico's en lasten:
- 10 298 238,32 euro (+ 16 559 421,23 euro)**

Deze vormen een negatieve kost (opbrengst) van 10 298 238,32 euro, tegenover een negatieve kost van 26 857 659,55 euro voor het voorgaande boekjaar.

Hiervoor gelden volgende verklaringen:

- de *dotaties aan de voorzieningen* gaan van + 14,0 miljoen euro naar + 2,3 miljoen euro. Deze daling is te wijten aan het afschaffen van de dotaties om de oninbaarheid van de handelsvorderingen te dekken, het oplossen van informaticageschillen waardoor geen bijkomende dotaties meer nodig zijn en de aanpassing van de voorziening om het 'rest term'-risico te dekken;
- de *aanwendingen van de voorzieningen* gaan van - 39,4 miljoen euro naar - 12,3 miljoen euro. Die sterke daling resulteert uit de aanpassing van de voorzieningen vermeld in de rubriek 'Voorzieningen' op de passiefzijde van de balans, en vooral uit de opschoning van de hiervoor genoemde dubieuze vorderingen. Het bedrag van de aanwendingen tijdens het boekjaar heeft voornamelijk betrekking op de rubriek 'Rest term' naar aanleiding van de regeling van een geschil met Sibelgas over gas-aankopen. In tweede instantie heeft het betrekking op de regeling van de hierboven genoemde informaticageschillen;
- de *terugnemingen van voorzieningen* gaan van - 1,4 miljoen euro naar - 0,3 miljoen euro.

De verklaring hiervoor is voornamelijk te vinden in de terugnemingen van overtollige voorzieningen aangelegd om de risico's van oninbaarheid van handelsvorderingen te dekken. Merk ook de aanpassing op van de voorziening 'rest term', die jaar na jaar gevolgd wordt.

Samengevat zien de bewegingen op de voorzieningen er als volgt uit:

(in miljoen euro)	2015	2014	delta (impact résultat)
dotaties	2,3	14,0	+ 11,7
aanwendingen	- 12,3	- 39,4	- 27,1
terugnemingen	- 0,3	- 1,4	- 1,1
	- 10,3	- 26,8	- 16,5

Andere bedrijfskosten:
12 237 601,31 euro (+ 4 960 126,00 euro)

Deze rubriek heeft voornamelijk betrekking op twee posten waarvan de evoluties elkaar gedeeltelijk compenseren:

- de minderwaarden op realisaties van materiële vaste activa ten belope van 1,9 miljoen euro omvatten voornamelijk de afbraakwerken, maar omvatten geen waardeverminderingen van de RAB-meerwaarde meer, waarvan de kost voortaan als afschrijving geboekt wordt. De impact bedraagt - 5,2 miljoen euro;
- de minderwaarden op realisaties van handelsvorderingen zijn opgenomen ten belope van 10,2 miljoen euro, in overeenstemming met het boekhoudrecht en het nieuwe belastingkader (nieuw element).

Voor we overgaan tot het bedrijfsresultaat, lijkt het ons nuttig om de bewegingen op de handelsvorderingen die een impact hebben op de drie vorige rubrieken in perspectief te plaatsen:

(in miljoen euro)	2015	2014	delta (impact resultaat)
Waardeverminderingen	- 3,0	38,8	+ 41,8
Voorzieningen	0,0	- 35,8	- 35,8
Andere bedrijfskosten	10,2	0,0	- 10,2
	7,2	3,0	- 4,2

We kunnen stellen dat het beheer van de handelsvorderingen vandaag volledig overeenstemt met het boekhoudrecht en het nieuwe belastingkader (zie hierboven).

- **Het bedrijfsresultaat komt uit op 33 949 805,41 euro tegenover 44 718 965,13 euro vorig boekjaar.**

Dat bedrijfsresultaat, dat met 10 769 159,72 euro gedaald is, vormt een winst die meer neerwaarts beïnvloed wordt door de daling van de opbrengsten dan door de toename van de kosten.

- **Het financieel resultaat vormt een kost. Het bedraagt - 5 732 410,45 euro tegenover - 5 254 419,99 euro vorig boekjaar.**

Dat financiële resultaat verslechtert enigszins in een context van historisch lage rentevoeten en vereist enige toelichting.

Naast de obligatielening op tien jaar uitgegeven in 2013, bestaat het financiële beleid erin om de andere lopende leningen terug te betalen en het liquiditeitsoverschot tegen het beste tarief risicoloos te beleggen.

De liquiditeitsoverschotten die bijna niets opbrengen, werden gedeeltelijk gebruikt om een banklening met vaste

rentevoet vervroegd terug te betalen voor een bedrag van 21 miljoen euro.

Die verrichting zorgde meteen voor een bijkomende financiële kost van 0,7 miljoen euro voor de wederbeleggingsvergoeding waarmee evenwel toekomstige financiële kosten van 2,3 miljoen euro over de periode 2016-2022 bespaard konden worden.

We stippen aan dat de uiterst lage rentevoeten gezorgd hebben voor een verlichting van de financiële kosten van de intercommunale, en vooral dan van de kost voor de financiering van de kosten uit het verleden, waarvan de vergoeding gebaseerd is op de OLO-rente op vijf jaar.

De impact van de financiële opbrengsten op het resultaat is klein gelet op de lage rentevoeten.

- **Het courant resultaat voor belasting komt uit op 28 217 394,96 euro, tegenover 39 464 545,14 euro voor het voorgaande boekjaar.**

- **Het buitengewoon resultaat**

Het buitengewoon resultaat heeft geen enkele invloed op het courant resultaat voor belasting in het afgelopen boekjaar. Tijdens het voorgaande boekjaar vormde dit resultaat nog een kost van - 1 997 201,80 euro.

- **De winst van het boekjaar voor belasting komt uit op 28 313 994,18 euro, tegenover 37 467 343,34 euro voor het voorgaande boekjaar.**

- **Belasting op het resultaat**

De intercommunale is voor het eerst onderworpen aan de Ven. B. Deze belasting bedraagt 574 007,13 euro voor het voorbije boekjaar, een bedrag dat ver onder de voorzieningen in het tariefvoorstel ligt.

De verklaring hiervoor is enerzijds dat de OLO-renten op tien jaar extreem laag zijn, waardoor onze billijke vergoeding en de daarmee samenhangende belasting verlagen; anderzijds werden onze rekeningen sterk beïnvloed door de verwerking van de voorzieningen zoals bepaald in de herstelwet van de programmawet die geen belasting heft op de aanwendungen en terugnemingen van voorzieningen (zie hoger).

- **De winst van het boekjaar komt uit op 27 779 836,96 euro tegenover 37 381 066,30 euro voor het voorgaande boekjaar.**

Bestemming van de winst

De winst van het boekjaar werd niet beïnvloed door bewegingen op de reserves. Daardoor bedraagt de toe te wijzen winst van het boekjaar 27 779 836,96 euro.

Aan de gewone Algemene vergadering van 20 juni 2016 wordt voorgesteld om een dividend uit te keren van 27 779 836,96 euro, wat overeenstemt met de winst van het boekjaar.

Dat bedrag zal eind juni 2016 worden betaald.

1.3. Financieringstabel

Deze samenvattende tabel toont alle middelen die tijdens het boekjaar ingezet werden, alsook het gebruik dat ervan gemaakt werd.

	Detail	Totaal
Cashflow 'operationele activiteiten'		
Resultaat van het boekjaar	M€ 27,8	
Niet-uitgegeven kosten	M€ 50,2	
Evolutie van het bedrijfskapitaal	M€ 26,2	
CASHFLOW 'OPERATIONELE ACTIVITEITEN' = (A)		M€ 104,2
Cashflow 'investeringsactiviteiten'		
Investeringen van het boekjaar	M€ -62,3	
Desinvesteringen	M€ 1,9	
CASHFLOW 'INVESTERINGSACTIVITEITEN' = (B)		M€ -60,4
Cashflow 'financieringsactiviteiten'		
Kapitaal – verhoging	M€ 0,0	
– vermindering	M€ 0,0	
Uitgiftepremie	M€ 0,0	
Reserves – dotaties	M€ 0,0	
– opnemingen	M€ 0,0	
Kapitaalsubsidies & Uitgestelde belastingen	M€ 0,4	
Reserves – dotaties	M€ 0,0	
– opnemingen	M€ -37,3	
Betaalde dividenden	M€ -42,9	
CASHFLOW 'FINANCIERINGSACTIVITEITEN' = (C)		M€ -79,8
NETTOCASHFLOW = (A) + (B) + (C)		M€ -36,0
Geldbeleggingen en liquide middelen		
Begin van de periode = (D)		M€ 81,1
Einde van de periode = (F)		M€ 45,1
Delta = (F) – (D)		M€ -36,0

2. Gegevens over belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden na afsluiting van het boekjaar

Nihil.

3. Aanwijzingen over de omstandigheden die mogelijk een ingrijpende invloed kunnen hebben op de verdere ontwikkeling van de onderneming

3.1. Derde investeerder(s)

Nu de privévennootschap Electrabel zich op 31 december 2012 uit de intercommunale teruggetrokken heeft, zetten de gewijzigde Sibelga-statuten de deur open voor één of meer derde investeerders, ten belope van hoogstens 30% van het maatschappelijk kapitaal.

De geassocieerde overheden zullen een participatie van minstens 70% van het maatschappelijk kapitaal behouden.

3.2. Verbetering van de balansstructuur

In het huidige regulatoire kader meet de coëfficiënt S van de billijke vergoeding de verhouding tussen het eigen vermogen en de belegde kapitalen.

Momenteel bedraagt hij 73,60% voor de activiteiten 'elektriciteit' en 76,30% voor de activiteiten 'gas'.

Het is niet uitgesloten dat die coëfficiënt S evolueert naar 40% afhankelijk van de fiscale en regulatoire context.

De impact zal drieledig zijn:

- een vermindering van de enveloppe voor de billijke vergoeding in absolute waarde;
- een stijging van het vergoedingspercentage op het eigen vermogen;
- een verhoging van de rentelasten.

Naast de fiscale en regulatoire context zal die evolutie ook afhangen van de komst van een derde investeerder (zie hoger) maar ook, voor Sibelga, van de voorwaarden tot herfinanciering van haar activiteiten en, voor Interfin, van mogelijke alternatieve beleggingen.

3.3. Risico's en onzekerheden

Het hoofdstuk 'Risico's en onzekerheden' hierboven bevat ook aanwijzingen over de omstandigheden die een ingrijpende invloed kunnen hebben op de verdere ontwikkeling van de onderneming.

4. Aanwijzingen in verband met activiteiten inzake onderzoek en ontwikkeling

Nihil.

5. Aanwijzingen inzake het bestaan van bijkantoren van de vennootschap

Nihil.

6. De balans toont een uitgesteld verlies waarbij de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies over het boekjaar laat zien

Nihil.

7. Alle gegevens die volgens het wetboek van vennootschappen in dit verslag opgenomen moeten worden

Nihil.

8. Gebruik van financiële instrumenten door de vennootschap

De intercommunale, die tijdens het boekjaar nog over thesaurieoverschotten beschikte, heeft een beleid 'van goede huisvader' gevolgd dat erin bestaat die overschotten te beleggen in thesauriebeveks waarvan het risico uiterst beperkt is (rating AAA of AA) of in termijnrekeningen.

Daarmee is onze toelichting bij de jaarrekening 2015 afgerond.

Tot slot verzoeken wij u om de jaarrekening zoals die u is voorgelegd goed te keuren.

Kwijting

Wij verzoeken u om via een bijzondere stemming kwijting te willen verlenen aan uw Bestuurders en Commissaris-Revisor voor de uitvoering van hun mandaat tijdens het boekjaar 2015.

Als u de balans, de resultatenrekening, de toelichting en de winstverdeling goedkeurt, zullen de dividendensaldi die aan de vennoten toekomen, betaalbaar worden gesteld op het einde van de maand juni 2016.

Brussel, 09 mei 2016

De Raad van bestuur

VI. BESTUUR EN TOEZICHT

Verkiezingen

Er dient te worden overgegaan tot de verkiezing van:

- een bestuurder, die het mandaat zal voltooien dat voorheen bekleed werd door mevrouw Suzanne COOPMANS, ontslagnemend. De gemeente Oudergem heeft de heer Didier MOLDERS, wonende Dorpelingstraat 7 te 1160 Oudergem, aangeduid om haar te vervangen;
- een bestuurder, die het mandaat zal voltooien dat voorheen bekleed werd door de heer Peter DECABOOTER, ontslagnemend. De gemeente Sint-Agatha-Berchem heeft mevrouw Agnès VANDEN BREMT, wonende Zevensterrenstraat 35 bus 3.1 te 1082 Sint-Agatha-Berchem, aangeduid om hem te vervangen;
- een bestuurder, die het mandaat zal voltooien dat voorheen bekleed werd door mevrouw Sarah TURINE, ontslagnemend. De gemeente Sint-Jans-Molenbeek heeft mevrouw Khadija TAMDITI, wonende Verrept Dekeyserstraat 40 te 1040 Sint-Jans-Molenbeek, aangeduid om haar te vervangen.

Er dient ook te worden overgegaan tot de herverkiezing of de vervanging van het bureau 'Ernst & Young', commissaris-revisor, waarvan het mandaat eindigt na deze Algemene vergadering. Dat mandaat, dat op die manier wordt toegekend, zal met onmiddellijke ingang eindigen na de zitting van de Algemene vergadering in 2019.

Verlag van de commissaris

aan de algemene vergadering van der leden van de coöperatieve van Sibelga cvba over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2015, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2015 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk "de Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verlag over de Jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Jaarrekening van Sibelga cvba ("de Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 1.370.799.256 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 27.779.837.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale auditstandaarden ("International Standards on Auditing" – "ISA's") uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Vennootschap.

Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2015, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, in overeenstemming met artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen, evenals het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de van toepassing zijnde bijkomende norm uitgegeven door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 augustus 2013 (de "Bijkomende Norm"), is het onze verantwoordelijkheid om bepaalde procedures uit te voeren aangaande de naleving, in alle van materieel belang zijnde opzichten, van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen, zoals gedefinieerd in de Bijkomende Norm. Op grond hiervan, doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de Jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de Jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- De evolutie en de specificaties van het nieuwe regelgevende kader voor de periode 2015-2019 worden beschreven in het jaarverslag, met name in de punten II.1 en III.1. Wij vestigen de aandacht op deze inlichtingen die het mogelijk maken de resultaten van het boekjaar en de waarschijnlijke ontwikkeling van de resultaten tot 2019 in perspectief te zetten.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Diegem, 9 mei 2016

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA

Commissaris

vertegenwoordigd door Vincent Etienne

Vennoot*

*Handelend in naam van een BVBA

15VE0109

Jaarrekening

BALANS

Actieve toestand

	2015 EUR	2014 EUR
Vaste activa	1 158 824 331,20	1 151 767 318,20
III. Materiële vaste activa	1 154 627 758,29	1 147 570 745,29
A. Terreinen en gebouwen	64 255 312,77	64 560 327,07
B. Installaties, machines en uitrusting	1 065 327 068,14	1 061 674 830,24
C. Meubilair en rollend materieel	24 834 075,61	21 073 729,24
E. Overige materiële vaste activa	211 301,77	261 858,74
IV. Financiële vaste activa	4 196 572,91	4 196 572,91
A. Verbonden ondernemingen	4 192 459,58	4 192 459,58
1. Deelnemingen	4 192 459,58	4 192 459,58
B. Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	3 100,00	3 100,00
1. Deelnemingen	3 100,00	3 100,00
C. Andere financiële vaste activa	1 013,33	1 013,33
1. Aandelen	288,33	288,33
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	725,00	725,00
Vlottende activa	211 974 924,38	253 401 619,34
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	10 598 289,73	8 860 839,73
A. Voorraden	10 598 289,73	8 860 839,73
1. Grond- en hulpstoffen	10 598 289,73	8 860 839,73
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	84 420 250,14	78 793 692,48
A. Handelsvorderingen	71 215 595,54	71 831 332,07
B. Overige vorderingen	13 204 654,60	6 962 360,41
VIII. Geldbeleggingen	25 525 000,00	70 529 892,75
B. Overige beleggingen	25 525 000,00	70 529 892,75
IX. Liquide middelen	19 624 662,15	10 628 982,51
X. Overlopende rekeningen	71 806 722,36	84 588 211,87
Totaal der activa	1 370 799 255,58	1 405 168 937,54

Toelichting van de activa

III. Materiële vaste activa

Deze rubriek omvat de waarde van de materiële vaste activa, na aftrek van de tussenkomsten van de cliënteel en van de afschrijvingen

IV. Financiële vaste activa

A.1. Verbonden ondernemingen – Deelnemingen

- Inschrijvingen op het maatschappelijk kapitaal van de maatschappijen Metrix (€ 158 400,00 / € 158 400,00), Sibelga Operations (€ 18 800,00 / € 18 800,00) en Brussels Network Operations (€ 4 018 228,00 / € 4 018 228,00).
- Niet-volgestort aandeel bij de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van de maatschappij Sibelga Operations (€ -2 968,42 / € -2 968,42)

B.1. Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat - Deelnemingen

Inschrijving op 62 aandelen van het maatschappelijk kapitaal van de onderneming Atrias

C. Andere financiële vaste activa

1. Aandelen
Inschrijving op een aandeel van Laborelec
2. Vorderingen en borgtochten in contanten
Diverse waarborgen

VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering

A.1. Voorraden – Grond- en hulpstoffen

Valorisatie van de magazijnvoorraad gelegen aan de Werkhuizenkaai

VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar

A. Handelsvorderingen

- Vorderingen voor de activiteit « Acces & Transit » (€ 53 431 266,97 / € 50 755 989,47).
- Vorderingen voor energieleveringen elektriciteit en gas, voor de verhuur van radiators, voor werken en diversen (€ 10 757 716,62 / € 12 658 448,20).
- Dubieuze vorderingen voor diversen en werken (€ 35 134 665,80 / € 38 947 878,47).
- Waardevermindering op oninvorderbare schuldvorderingen (€ -28 251 828,15 / € -31 313 963,91).
- Verschillende nog te regulariseren bedragen (€ 143 774,30 / € 782 979,84)

B. Overige vorderingen

- Inkohiering voor de financiering van de Openbaredienstverplichtingen krachtens artikel 26 van de Ordonnantie Elektriciteit van 19 juli 2001 en artikel 20 septiesdecies van de Ordonnantie Gas van 1 april 2004 (€ 4 039 201,30 / € 4 068 673,79)
- Bedragen van de B.T.W. (€ 2 497 013,51 / € 256 062,94) en nog te recupereren voorheffingen (€ 0,00 / € 986,40)
- Regularisatie van de fiscale last op het resultaat (€ 2 439 744,55 / € 0,00).
- Voorschotten van fondsen toegekend aan de vennootschap Atrias (€ 2 483 972,28 / € 981 848,00)
- Nog te recupereren federale bijdragen en vergoedingen elektriciteit (€ 1 075 137,74 / € 723 187,49)
- Vorderingen voor schade veroorzaakt aan het net (€ 664 311,13 / € 670 426,17)
- Borgtochten gestort voor werken en diversen (€ 0,00 / € 2 356,52)
- Diverse nog te recupereren bedragen (€ 5 274,09 / € 258 819,10)

VIII. Geldbeleggingen

B. Overige beleggingen

Situatie van de beleggingen bij diverse banken.

IX. Liquide middelen

Situatie van de zichtrekeningen geopend bij diverse banken.

X. Overlopende rekeningen

- Het saldo van de pensioenkapitalen, hierbij inbegrepen de gekapitaliseerde rentes waarvan de lasten moeten worden overgedragen naar volgende boekjaren (€ 70 067 486,26 / € 82 304 136,24)
- Geschatte waarde van het verbruik van de geleverde maar niet opgenomen energie voor beschermde klanten (€ 880 082,85 / € 1 124 343,30)
- Vooraf geboekte lasten (€ 194 939,57 / € 220 667,92)
- Verworven opbrengsten (€ 664 213,68 / € 939 064,41)

Passief

	2015 EUR	2014 EUR
Eigen vermogen	858 194 170,16	858 614 859,41
I. Kapitaal	580 000 000,00	580 000 000,00
A. Geplaatst kapitaal	580 000 000,00	580 000 000,00
III. Herwaarderingsmeerwaarden	228 106 690,47	234 776 588,43
IV. Reserves	48 583 597,40	41 913 699,44
A. Wettelijke reserve	200 000,00	200 000,00
B. Onbeschikbare reserves	48 383 597,40	41 713 699,44
2. Andere	48 383 597,40	41 713 699,44
VI. Kapitaalsubsidies	1 503 882,29	1 924 571,54
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	28 090 836,33	37 686 136,39
VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten	27 316 454,32	37 686 136,39
4. Overige risico's en kosten	27 316 454,32	37 686 136,39
B. Uitgestelde belastingen	774 382,01	0,00
Schulden	484 514 249,09	508 867 941,74
VIII. Schulden op meer dan één jaar	160 554 610,65	194 683 755,81
A. Financiële schulden	109 642 643,18	136 292 021,73
2. Niet-achtergestelde obligatieleningen	100 000 000,00	100 000 000,00
4. Kredietinstellingen	9 642 643,18	36 292 021,73
D. Overige schulden	50 911 967,47	58 391 734,08
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	108 579 816,99	136 732 847,16
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	14 522 449,40	17 711 176,44
C. Handelsschulden	52 352 111,35	56 287 082,09
1. Leveranciers	52 352 111,35	56 287 082,09
D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	880 082,85	1 293 680,81
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	7 330,81	3 699,00
1. Belastingen	7 330,81	3 699,00
F. Overige schulden	40 817 842,58	61 437 208,82
X. Overlopende rekeningen	215 379 821,45	177 451 338,77
Totaal der passiva	1 370 799 255,58	1 405 168 937,54

Toelichting van de passiva

I. Kapitaal

A. Geplaatst kapitaal

Nominale waarde van het maatschappelijk kapitaal, vertegenwoordigd door 2 170 000 / 2 170 000 maatschappelijke aandelen A (€ 217 000 000,00 / € 217 000 000,00) en 3 630 000 / 3 630 000 maatschappelijke aandelen E (€ 363 000 000,00 / € 363 000 000,00)

III. Herwaarderingsmeerwaarden

Meerwaarden ingevolge de herwaardering van de boekwaarde van de materiële vaste activa

IV. Reserves

A. Wettelijke reserve

Reserve aangelegd overeenkomstig artikel 428 van het Wetboek van vennootschappen en beperkt tot 10 % van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal

B.2. Onbeschikbare reserves - Andere

Reserves aangelegd als toepassing van de afwijking inzake de herwaardering van de materiële vaste activa, die overeenstemt met de afschrijving betreffende de meerwaarde van deze vaste activa, alsook de herwaarderingsmeerwaarden van de gesloopte installaties.

VI. Kapitaalsubsidies

Subsidies ontvangen voor investeringen.

VII. Voorzieningen en uitgestelde belastingen

A.4. Voorzieningen voor risico's en kosten - Overige risico's en kosten

- Voorzieningen aangelegd als toepassing van de aanbeveling van het Controlecomité c c (g) 2003/13 van 12/03/2003 (€ 5 579 553,68 / € 5 566 583,18)
- Voorziening « Rest-term » bestemd om het verschil te dekken tussen de reconciliatie en de allocatie van de verdeelde volumes, waarbij deze ten laste zijn van de DNB (€ 17 891 727,44 / € 26 976 944,51)
- Voorziening aangelegd om de saneringskosten van diverse sites te dekken (€ 2 530 556,25 / € 2 602 000,00)
- Voorziening aangelegd om de risico's te dekken van defecten in de verschillende warmtekrachtkoppelinginstallaties (€ 1 220 004,45 / € 1 280 196,20)
- Provisie aangelegd om IT-geschillen te dekken (€ 0,00 / € 1 165 800,00)
- Voorziening aangelegd om de vergoedingen te dekken voor de hinder, ondervonden door de zelfstandigen tijdens werken (€ 94 612,50 / € 94 612,50)

B. Uitgestelde belastingen

Belastingaandeel op de subsidies in kapitaal ontvangen voor investeringen

VIII. Schulden op meer dan één jaar

A. Financiële schulden

2. Niet-achtergestelde obligatieleningen
  - Obligatie-uitgifte voor een bedrag van € 100 000 000,00 op 23/05/2013 voor een duur van 10 jaar
4. Kredietinstellingen
  - Nog terug te betalen bedragen op de leningen op lange termijn toegestaan door:
    - Belfius (€ 5 139 025,16 / € 8 000 269,98);
    - KBC (€ 4 503 618,02 / € 28 291 751,75)

D. Overige schulden

Kredietlijn die de vooraf betaalde pensioenkapitalen dekt (€ 50 858 114,17 / € 58 337 880,78) alsook een borgsom, ontvangen in contanten (€ 53 853,30 / € 53 853,30)

IX. Schulden op ten hoogste één jaar

A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

- Vóór 31 december van het volgende boekjaar terug te betalen bedragen:
- op de leningen op lange termijn toegekend door Belfius (€ 4 254 549,06 / € 4 108 613,65)
  - op de leningen op lange termijn toegekend door de KBC (€ 2 788 133,73 / € 5 950 839,24)
  - op de kredietlijn die de vooraf betaalde pensioenkapitalen dekt (€ 7 479 766,61 / € 7 651 723,55)

C.1. Handelsschulden - Leveranciers

Facturen en creditnota's voor investeringsuitgaven, bedrijfskosten, aankoop van materiaal en benodigdheden alsook van diversen die nog te betalen zijn

D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen

Saldo van tussentijdse factureringen betreffende de klanten met jaarlijkse opname van het verbruik (€ 880 082,85 / € 1 124 343,30) en door klanten gestorte bedragen voor uit te voeren werken (€ 0,00 / € 169 337,51)

E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

1. Belastingen
  - Deze rubriek omvat de nog te betalen energiebijdragen

F. Overige schulden

- Komen onder deze rubriek voor:
- de nog aan de vennoten te betalen dividenden (€ 27 779 836,96 / € 42 841 039,98)
  - het saldo van de nog aan de gemeenten te betalen wegenisvergoeding (€ 6 945 710,09 / € 12 196 218,77)
  - het saldo van de opbrengst van de « bijdrage artikel 26 » van de ordonnantie betreffende de Organisatie van de Elektriciteitsmarkt van 19 juli 2001 en van de « bijdrage artikel 20 septiesdecies » van de Ordonnantie Gas van 1 april 2004, nog te betalen aan het BIM (€ 6 038 635,51 / € 6 291 882,61)
  - de door klanten gedeponeerde sommen om hun verplichtingen tegenover de intercommunale te dekken (€ 12 313,06 / € 17 000,11)
  - diverse nog te betalen bedragen (€ 41 346,96 / € 91 067,35)

X. Overlopende rekeningen

- Deze post omvat:
- de provisies voor financiële kosten (€ 2 078 836,94 / € 2 299 630,72)
  - de voorzieningen voor nog te vereffenen premies REG/RGG (€ 0,00 / € 933 527,19)
  - de saldo's van de niet-beheersbare kosten voor de afgelopen boekjaren (bonus-malus regulator) (€ 212 060 193,36 / € 172 457 718,24)
  - diverse nog te regulariseren bedragen (€ 1 240 791,15 / € 1 760 462,62)

RESULTATENREKENING

	2015 EUR	2014 EUR
I. Bedrijfsopbrengsten	305 156 821,49	315 387 013,44
A. Omzet	285 523 990,81	289 817 670,29
D. Andere bedrijfsopbrengsten	19 632 830,68	25 569 343,15
II. Bedrijfskosten	-271 207 016,08	-270 668 048,31
A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	33 873 025,28	25 254 482,76
1. Inkopen	35 678 449,35	25 724 918,06
2. Wijzigingen in de voorraden (toename -, afname +)	-1 805 424,07	-470 435,30
B. Diensten en diverse goederen	184 997 720,77	181 625 892,06
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	23 975,04	23 905,56
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	53 367 093,69	44 505 638,43
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoeging +, terugneming -)	-2 994 161,69	38 838 313,74
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)	-10 298 238,32	-26 857 659,55
G. Andere bedrijfskosten	12 237 601,31	7 277 475,31
III. Bedrijfswinst	33 949 805,41	44 718 965,13
IV. Financiële opbrengsten	217 411,15	591 384,32
A. Opbrengsten van de financiële vaste activa	5 802,17	6 165,64
B. Opbrengsten uit vlottende activa	114 375,92	409 971,22
C. Andere financiële opbrengsten	97 233,06	175 247,46
V. Financiële kosten	-5 949 821,60	-5 845 804,31
A. Kosten van schulden	5 932 826,43	5 837 603,80
C. Andere financiële kosten	16 995,17	8 200,51
VI. Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	28 217 394,96	39 464 545,14
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	96 599,22	4 183 404,69
C. Terugneming van voorzieningen voor risico's en kosten	0,00	3 656 303,51
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	96 599,22	527 101,18
VIII. Uitzonderlijke kosten	0,00	-6 180 606,49
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële vaste activa en materiële vaste activa	0,00	447 360,07
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	-71 443,75	-251 214,54
E. Andere uitzonderlijke kosten	71 443,75	5 984 460,96
IX. Winst van het boekjaar vóór belasting	28 313 994,18	37 467 343,34
IX bis.		
A. Onttrekkingen aan uitgestelde belastingen	39 849,91	0,00
X. Belastingen op het resultaat	-574 007,13	-86 277,04
A. Belastingen	574 007,13	86 277,04
XI. Winst van het boekjaar	27 779 836,96	37 381 066,30
XIII. Te bestemmen winst van het boekjaar	27 779 836,96	37 381 066,30

RESULTAATVERWERKING

	2015 EUR	2014 EUR
A. Te bestemmen winstsaldo	27 779 836,96	37 381 066,30
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	27 779 836,96	37 381 066,30
B. Onttrekking aan het eigen vermogen	0,00	72 238 955,39
2. Aan de reserves	0,00	72 238 955,39
F. Uit te keren winst	-27 779 836,96	-109 620 021,69
1. Vergoeding van het kapitaal	-27 779 836,96	-109 620 021,69

ANALYSE VAN DE RESULTATEN

	2015 Elektriciteit EUR	2015 Gas EUR	2014 Elektriciteit EUR	2014 Gas EUR
Activiteit gas- en elektriciteitsdistributie (Opbrengsten + / Kosten -)				
Bedrijfsopbrengsten	205 449 801,64	111 895 503,46	210 792 492,88	113 784 731,05
Netvergoedingen DNB	205 449 801,64	111 895 503,46	210 792 492,88	113 784 731,05
Distributiekosten	-87 443 197,01	-49 094 744,41	-92 451 640,72	-49 492 284,89
Onderhoud	-13 076 884,40	-7 349 311,38	-13 707 199,33	-7 312 104,96
Technische diensten	-28 626 070,18	-20 300 366,73	-29 755 645,49	-19 954 958,87
Algemene diensten (pensioenen niet inbegrepen)	-33 670 306,79	-22 530 915,28	-37 736 472,14	-25 077 389,96
Klantendiensten en commerciële diensten	-2 974 783,81	-2 162 289,06	-2 214 212,55	-1 682 179,91
Logistieke diensten	-4 404 745,50	-2 906 753,66	-4 725 744,14	-3 203 341,82
Systeembeheer	-6 269 892,98	-5 093 113,94	-6 788 933,29	-5 220 593,00
Meet- en telactiviteiten	-7 660 446,04	-5 106 964,07	-8 418 909,25	-5 382 486,75
Wegenisvergoedingen	-22 831 406,65	-11 117 152,49	-23 081 667,27	-10 671 894,05
Diverse vergoedingen	-1 492 333,86	-383 136,65	-1 460 307,04	-415 060,80
Compensatie van netverliezen	-7 520 541,98	0,00	-7 951 176,78	0,00
Werken voor rekening van derden	-816 450,36	-78 518,18	-834 122,93	-79 271,16
Gerecupereerde en overgedragen kosten	41 900 665,54	27 933 777,03	44 222 749,49	29 506 996,39
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen (gereguleerd)	-31 736 455,70	-22 119 071,31	-28 819 074,39	-21 499 454,12
Pensioenen (kapitaal en rente)	-11 920 335,22	-8 422 620,92	-12 779 381,13	-9 034 744,30
Openbaredienstverplichtingen (ODV)	-24 718 379,01	-2 475 439,96	-26 825 610,60	-1 652 197,29
Niet-gereguleerde activiteiten	-19 051,83	-93 685,94	0,38	-143 702,95
Tarifaire saldo's	-16 061 391,22	-23 541 083,90	-25 551 527,48	-18 270 189,34
Diverse opbrengsten en kosten	0,00	7 485 478,54	0,00	6 457 232,60

	2015 Elektriciteit EUR	2015 Gas EUR	2014 Elektriciteit EUR	2014 Gas EUR
Embedded Costs	-4 149 543,56	-1 734 185,70	-3 728 117,08	-1 700 889,44
Interesten betreffende de leningen	-3 261 720,68	-1 324 046,07	-2 622 952,25	-1 095 678,38
Interesten op pensioenkapitalen	-887 822,88	-410 139,63	-1 108 581,91	-607 489,11
Diverse opbrengsten en kosten	0,00	0,00	3 417,08	2 278,05
Niet-recurrent resultaat	-8 604 115,39	-2 789 076,52	-1 383 039,63	-219 668,70
Belastingen	-4 114 481,18	1 985 912,10	-40 222,23	-61 646,32
Winst van het boekjaar	16 682 851,52	11 096 985,44	19 213 880,00	18 167 186,30
Beweging op de reserves	0,00	0,00	33 452 301,30	38 786 654,09
Te verdelen winst	16 682 851,52	11 096 985,44	52 666 181,30	56 953 840,39
Te verdelen totale dividend	27 779 836,96		109 620 021,69	
Dividend aan Interfin	27 779 468,74		109 618 780,23	
Dividend aan de geassocieerde gemeenten	368,22		1 241,46	

TOELICHTING

Staat van de materiële vaste activa

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Terreinen en gebouwen			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P		93 648 949,67
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	1 290 642,31	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	6 938,96	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	94 932 653,02	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P		1 142 185,06
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231	21 928,18	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	1 120 256,88	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8321P		30 230 807,66
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1 567 067,03	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	277,56	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8321	31 797 597,13	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(22)	64 255 312,77	

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Installaties, machines en uitrusting			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P		1 469 009 033,88
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	51 257 296,76	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	10 238 318,96	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182	-1 644 916,40	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	1 508 383 095,28	
Meerwaarden per einde van het boekjaar			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8252P		233 731 585,63
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232	6 680 617,37	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242	13 077,71	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252	227 064 045,97	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8322P		641 065 789,27
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	38 269 866,2	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	8 383 239,77	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312	-832 342,59	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8322	670 120 073,11	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(23)	1 065 327 068,14	

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Meubilair en rollend materieel			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P		58 404 723,93
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	9 705 922,17	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173	4 215 498,47	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183	1 644 916,40	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	65 540 064,03	
Meerwaarden per einde van het boekjaar			
	8253P		8 638,36
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213	32 647,59	
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243	-13 077,71	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	28 208,24	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar			
	8323P		37 339 633,05
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	6 758 275,61	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303	4 196 054,59	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313	832 342,59	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8323	40 734 196,66	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(24)	24 834 075,61	

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Overige materiële vaste activa			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P		639 335,07
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165	67 588,26	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175	153 598,73	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	553 324,6	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8325P		377 476,33
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	101 986,89	
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305	137 440,39	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde v.h. boekjaar	8325	342 022,83	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(26)	211 301,77	

Staat van de financiële vaste activa

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Verbonden ondernemingen - deelnemingen en aandelen			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P		4 195 428,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8381		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	4 195 428,00	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar			
	8551P		2 968,42
Mutaties tijdens het boekjaar(+)/(-)			
	8541		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551	2 968,42	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(280)	4 192 459,58	
Ondernemingen met deelnemingsverhouding - deelnemingen en aandelen			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P		3 100,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8382		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	3 100,00	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(282)	3 100,00	
Andere ondernemingen - Deelnemingen en aandelen			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P		288,33
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	288,33	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(284)	288,33	
Andere ondernemingen - vorderingen			
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	285/8P		725,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593		
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen (+)/(-)	8623		
Overige mutaties (+)/(-)	8633		
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(285/8)	725,00	

Inlichtingen omtrent de deelnemingen

Deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		via de dochters	Jaarrekening	Munt-code	Eigen vermogen	Netto-resultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
1) SIBELGA OPERATIONS 008 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BE 0870 681 304 Werkhuizenkaai 16, 1000 Brussel, België Variabel	752	99,00		31/12/2015	EUR	16 978,16	1 921,09
2) BRUSSELS NETWORK OPERATIONS 008 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BE 0881 278 355 Werkhuizenkaai 16, 1000 Brussel, België Vast	98	98,00		31/12/2015	EUR	20 002,34	2 197,14
3) METRIX 008 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BE 0870 565 793 Werkhuizenkaai 16, 1000 Brussel, België Variabel	6 336	99,00		31/12/2015	EUR	162 458,76	1 948,42
4) ATRIAS 008 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BE 0836 258 873 Galerij Ravenstein 4 bus 2, 1000 Brussel, België Variabel	62	16,67		31/12/2015	EUR	18 600,00	0,00

Overige geldbeleggingen en overlopende rekeningen (activa)

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Overige geldbeleggingen			
Aandelen	51		65 004 892,75
Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag	8681		65 004 892,75
Niet-opgevraagd bedrag	8682		
Vastrentende effecten	52		
Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen	8684		
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53	25 525 000,00	5 525 000,00
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van			
hoogstens één maand	8686		
meer dan één maand en hoogstens één jaar	8687	25 525 000,00	5 525 000,00
meer dan één jaar	8688		
Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen	8689		

Boekjaar

Overlopende rekeningen

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa, indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

1) Beheerskosten uitbetaalde pensioenkapitalen	65 629 632,53
2) Beheerskosten geliquideerde gekapitalis. renten	4 437 853,73
3) Energie in de meters	880 082,85
4) Andere	859 153,25

Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Staat van het kapitaal			
Maatschappelijk kapitaal			
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	100P		580 000 000,00
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	(100)	580 000 000,00	

	Code	Bedragen	Aantal aandelen
Wijzigingen tijdens het boekjaar			
Samenstelling van het kapitaal			
Soorten aandelen			
1) Aandelen A		217 000 000,00	2 170 000,00
2) Aandelen E		363 000 000,00	3 630 000,00
Aandelen op naam	8702		5 800 000,00
Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen	8703		

Aandeelhoudersstructuur van de onderneming op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen

5 799 962 aandelen voor Interfin (99,9993 %) en 38 aandelen voor de 19 Brusselse Gemeenten (0,0007 %)

Voorzieningen voor overige risico's en kosten

	Boekjaar
Uitsplitsing van de post 163/5 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt	
1) Voorziening Rest-term	17 891 727,44
2) Voorziening volgens aanbeveling C.C.(gas) 2003/13	5 579 553,68
3) Voorziening sanering sites	2 530 556,25
4) Voorziening Warmtekrachtkoppeling	1 220 004,45
5) Andere	94 612,50

Staat van de schulden en overlopende rekeningen (passiva)

	Code	Boekjaar
Uitsplitsing van de schulden met een oorspronkelijke looptijd van meer dan een jaar, naar gelang van hun resterende looptijd		
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
Financiële schulden	8801	7 042 682,79
Kredietinstellingen	8841	7 042 682,79
Overige schulden	8901	7 479 766,61
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	14 522 449,40
Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar		
Financiële schulden	8802	9 642 643,18
Kredietinstellingen	8842	9 642 643,18
Overige schulden	8902	25 787 942,63
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar	8912	35 430 585,81
Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar		
Financiële schulden	8803	100 000 000,00
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	100 000 000,00
Overige schulden	8903	25 124 024,84
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	125 124 024,84

	Code	Boekjaar
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
Belastingen (post 450/3 van de passiva)		
Vervallen belastingenschulden	9072	
Niet-vervallen belastingenschulden	9073	7330,81
Geraamde belastingenschulden	450	
Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 van de passiva)		
Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	9076	
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	
Overlopende rekeningen		
Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt		
1) Bonus/malus regulator		212 060 193,36
2) Andere		3 319 628,09

Bedrijfsresultaten

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
1) Elektriciteit		195 732 839,97	192 561 591,48
2) Gas		89 791 150,84	97 256 078,81
Uitsplitsing per geografische markt			
1) België		285 523 990,81	289 817 670,29
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740	370 344,00	368 188,00
Bedrijfskosten			
Personeelskosten			
Pensioenen	624	23 975,04	23 905,56
Waardevermindering			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110	67 974,07	45 321,80
Teruggenomen	9111		
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	7 958 618,10	38 924 032,43
Teruggenomen	9113	11 020 753,86	131 040,49
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115	2 334 248,38	13 990 736,55
Bestedingen en terugnemingen	9116	12 632 486,70	40 848 396,10
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	70 580,93	29 649,47
Andere	641/8	12 167 020,38	7 247 825,84

Financiële en uitzonderlijke resultaten

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële resultaten			
Andere financiële opbrengsten			
Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening			
Kapitaalsubsidies	9125	77 420,94	107 968,60
Interestsubsidies	9126		
Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
1) Meerwaarde op beleggingen			52 184,50
			Boekjaar
Uitzonderlijke resultaten			
Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten			
1) Opkuis diverse dossiers			96 599,22
Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten			
1) Sanering sites			71 443,75

Belastingen

	Code	Boekjaar
Belastingen op het resultaat		
Belastingen op het resultaat van het boekjaar		
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9134	574 007,13
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen of voorheffingen	9135	3 013 751,68
Geraamde belastingssupplementen	9136	2 439 744,55
	9137	
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren		
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	9138	
Geraamde belastingssupplementen of belastingssupplementen waarvoor een voorziening werd gevormd	9139	
	9140	
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst voor belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst		
1) Notionele interestaftrek		-10 068 789,16
2) Verworpen uitgaven		127 769,63
3) Bew op voorz., afschrijv. en belaste waardeverm.		-17 054 786,35
4) Investeringsaftrek		-32 917,48

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

	Code	Boekjaar
Bronnen van belastinglatenties		
Actieve latenties	9141	
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	9142	
Andere actieve latenties		
1) Voorzieningen voor risico's en kosten (belaste)		24 982 205,94
2) Waardevermind. op handelsvorderingen (belaste)		20 293 210,05
Passieve latenties	9144	
Uitsplitsing van de passieve latenties		
1) Herwaarderingsmeerwaarden op mat. vaste activa		228 106 690,47

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Belastingen op de toegevoegde waarde en belastingen ten laste van derden			
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde			
Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	87 621 135,02	72 541 340,30
Door de onderneming	9146	106 619 476,93	109 077 862,97
Ingehouden bedragen ten laste van derden als			
Bedrijfsvoorheffing	9147	43 267,92	44 116,57
Roerende voorheffing	9148	43 267,92	

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verplichtingen voortvloeiend uit de technische waarborgen verbonden aan reeds gepresteerde verkopen of diensten

Waarborgen gegeven aan de regio (€ 1 076 320,00)
Waarborgen gegeven door verschillende leveranciers (€ 5 440 613,75)
Waarborg gegeven door Electrabel en Interfin om de pensioenlasten te dekken geliquideerd in de vorm van kapitaal ten voordele van het personeel dat vroeger was aangewezen voor de distributie-activiteiten op het grondgebied van de intercommunale (€ 157 314 771,15)
Verbintenissen van de klanten voor de in huur genomen toestellen (€ 780 519,78)
Boekhoudwaarde van de installaties in vruchtgebruik (€ 3 692 060,62)

Belangrijke hangende geschillen en andere belangrijke verplichtingen

In voorkomend geval, beknopte beschrijving van de regeling inzake het aanvullend rust- of overlevingspensioen ten behoeve van de personeels- of directieleden, met opgave van de genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

Pensioenverbintenissen tegenover bestuurders en commissarissen van oude intercommunales
----

Betekeningen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

	Code	Boekjaar	Vorig boekjaar
Verbonden ondernemingen			
Financiële vaste activa	(280/1)	4 192 459,58	4 192 459,58
Deelnemingen	(280)	4 192 459,58	4 192 459,58
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281		
Vorderingen op verbonden ondernemingen	9291	344 567,90	36 588,99
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	344 567,90	36 588,99
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351	21 318 693,44	21 806 237,54
Op meer dan één jaar	9361		
Op hoogstens één jaar	9371	21 318 693,44	21 806 237,54
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421	5 780,30	5 695,13
Opbrengsten uit vlottende activa	9431		
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461		
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Gerealiseerde meerwaarden	9481		
Gerealiseerde minderwaarden	9491		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat			
Financiële vaste activa	(282/3)	3 100,00	3 100,00
Deelnemingen	(282)	3 100,00	3 100,00
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292	2 489 754,22	995 906,20
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312	2 489 754,22	995 906,20
Schulden	9352		111 303,53
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372	111 303,53	111 303,53

Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap:

1) Nihil

Financiële betrekkingen

	Code	Boekjaar
Met bestuurders en zaakvoerders, natuurlijke of rechtspersonen die de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks controleren zonder verbonden ondernemingen te zijn, of andere ondernemingen die door deze personen rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerd worden		
Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon		
Aan bestuurders en zaakvoerders	9503	261 801,14
Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders	9504	5 370,66
Met de commissaris(sen) en de personen met wie hij (zij) verbonden is (zijn)		
Bezoldiging van de commissaris(sen)	9505	28 787,00
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)		
Andere controleopdrachten	95061	
Belastingadviesopdrachten	95062	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95063	7 110,00
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)		
Andere controleopdrachten	95081	
Belastingadviesopdrachten	95082	19 367,00
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95083	

Verklaring betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

---

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden :

- de onderneming is zelf dochteronderneming van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt.

In voorkomend geval, motivering dat aan alle voorwaarden tot vrijstelling, opgenomen in artikel 113, paragrafen 2 en 3 van het Wetboek van vennootschappen, is voldaan:

Verwijzend naar artikel 113 §2- 2°, verklaren wij dat CVBA INTERFIN, die over 99,9993 % van de materiële aandelen beschikt in het maatschappelijk kapitaal van Sibelga, door de methode van globale integratie, de gegevens van onze intercommunale consolideert in haar geconsolideerde rekeningen.

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming die de geconsolideerde jaarrekening opstelt en openbaar maakt, op grond waarvan de vrijstelling is verleend:

INTERFIN CVBA
BE 0222 944 897
Werkhuizenkaai 16,
1000 Brussel
België

Inlichtingen die moeten worden verstrekt door de onderneming indien zij dochteronderneming of gemeenschappelijke dochteronderneming is

---

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming en de aanduiding of deze moederonderneming een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt:

INTERFIN CVBA
BE 0222 944 897
Werkhuizenkaai 16,
1000 Brussel
België

De moederonderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening opgesteld en openbaar gemaakt.

De informatie handelt over het grootste geheel van de ondernemingen.

WAARDERINGSREGELS

1. Immateriele vaste activa

De ontwikkelings- of softwarekosten worden ten laste geboekt in de loop van het boekjaar waarin zij werden betaald of aanvaard.

2. Materiële vaste activa

Gelet op de boekhoudkundige verplichtingen voortvloeiend uit het bijzonder controlestelsel waaraan de bedrijven van onze sector zijn onderworpen, heeft het Ministerie van Economische zaken ons toegestaan, krachtens artikel 15 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de bedrijven, de rubrieken van de materiële vaste activa van de balans aan te passen.

Die wijziging bestaat hoofdzakelijk uit een transfer:

- van de burgerlijke bouwkunde, van rubriek 22 naar rubriek 23
- van het gereedschap, van rubriek 23 naar rubriek 24
- van de woonhuizen, van rubriek 26 naar rubriek 22

Aanschaffingswaarde

De materiële vaste activa worden geactiveerd op de balans tegen hun aanschaffings- of kostprijs, of tegen hun inbrengwaarde.

Bijkomende kosten

De bijkomende kosten worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. Deze kosten omvatten meer in het bijzonder de niet-afrekbare btw op de investeringen tot 30 juni 1980. De bijkomende kosten worden afgeschreven in hetzelfde tempo als de installaties waarop ze betrekking hebben.

Interventies van derden

De interventies van derden in de financiering van de materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de aanschaffingswaarden van deze activa. Zij worden bovendien afgetrokken van de afschrijvingsgrondslag van de desbetreffende installaties.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode. De af te schrijven installaties zijn de installaties die bestaan op 31 december van het boekjaar waarvan sprake.

De volgende afschrijvingspercentages moeten worden toegepast:

- 0% op de in post III A opgenomen terreinen
- 3% op de in post III A opgenomen industriële gebouwen
- 2% op de in post III A opgenomen andere constructies
- 2% op de in post III B opgenomen laag- en hoogspanningskabels
- 2% op de in post III B opgenomen lage- en middendrukleidingen
- 3% op de in post III B opgenomen posten, cabines en stations
- 3% op de in post III B opgenomen aansluitingen

- 3% op de in post III B opgenomen niet-intelligente meetapparaten gas
- 6% op de in post III B opgenomen niet-intelligente meetapparaten elektriciteit
- 6,67% op de in post III B opgenomen meters in de ontvangstations gas
- 10% op de in post III B opgenomen overige vaste activa
- 20% op het in post III C opgenomen rollend materieel, 33,33% op de in post III C opgenomen IT- en kantoorautomatiseringsapparatuur
- 10% op de in post III C opgenomen overige vaste activa
- 20% op de in post III E opgenomen verhuurde radiatoren

De wijziging van het afschrijvingspercentage op de meters in de gasontvangststations van 3% naar 6,67% verhoogt de afschrijvingen met € 11 732,90.

De wijziging van het afschrijvingspercentage op de niet-intelligente meters elektriciteit van 3% naar 6% verhoogt de afschrijvingen op de aanschaffingswaarde met € 2 422 764,26 en met € 844 745,99 op de meerwaarde.

Initieel verschil tussen de RAB en de boekwaarde van de materiële vaste activa:

Tot eind 2009 werden de materiële vaste activa op het actief van de balans gewaardeerd op basis van de boekwaarde (zijnde de aanschaffingswaarde na aftrek van het afschrijvingsfonds), geherwaardeerd in overeenstemming met de afwijking die op 22 november 1985 verkregen werd van het Ministerie van Economische Zaken.

De initiële waarde van de geïnvesteerde kapitalen (iRAB) werd bepaald op basis van een technische inventaris van de materiële vaste activa, gewaardeerd tegen hun economische waarde op 31 december 2001 voor de materiële vaste activa elektriciteit en op 31 december 2002 voor de materiële vaste activa gas.

De tariefbesluiten bepalen dat de RAB moet evolueren volgens de onderstaande formule: $RAB_n = iRAB + \text{investeringen } n - \text{afschrijvingen } n - \text{buitengebruikstellingen } n$.

De regulator eist de in de tariefvoorstellen ingevoerde RAB te allen tijde in overeenstemming te kunnen brengen met de boekhoudkundige staten van de DNB's.

Sibelga heeft beslist de RAB vanaf 2010 in haar rekeningen te boeken en heeft daarom:

- de historische meerwaarden in haar rekeningen geannuleerd,
- het verschil geboekt tussen de RAB en de (niet-geherwaardeerde) boekwaarde van de materiële vaste activa op 31 december 2009. Dat verschil, RAB-meerwaarde genoemd, wordt geboekt in rubrieken die losstaan van de materiële vaste activa.

Artikel 5 § 1 van het Koninklijk besluit van 2 september 2008 bepaalt dat het deel van de RAB-meerwaarde betreffende uitrustingen die buiten gebruik zijn gesteld in de loop van het

desbetreffende jaar, jaarlijks in mindering moet worden gebracht van de RAB. Deze vermindering van meerwaarde wordt "in de kosten opgenomen a rato van 2% per jaar in de eerste regulatoire periode (2009-2012).

Sibelga heeft deze bepaling toegepast vanaf het boekjaar 2010 en het afschrijvingspercentage werd op 2% gehandhaafd als gevolg van de bevrozing van de tarieven voor 2013 en 2014.

Sinds 2015, volgt Sibelga de methodologie die is ingevoerd door de nieuwe voorgedijhoudende Tarifaire Regulator die oplegt om de RAB-meerwaarde af te schrijven tegen het percentage van het onderliggend actief, overeenkomstig het boekhoudkundig recht.

3. Voorraden

De uitgaande voorraden worden gewaardeerd tegen de gewogen gemiddelde prijs.

De voorraadartikelen waarvoor geen beweging werd geregistreerd tijdens meer dan 12 maanden, worden systematisch onderzocht :

- als zij niet meer bruikbaar zijn, worden zij voor 100% verschroot;
- als zij wel bruikbaar zijn, maar de voorraadhoeveelheid meer dan 5 jaar verbruik bedraagt, ondergaan zij een waardevermindering van minstens 50%.

In de andere gevallen behouden de voorraadartikelen hun oorspronkelijke waarde.

4. Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen waaruit deze rubriek bestaat, worden opgenomen tegen hun nominale waarde. Zij omvatten met name de van de cliënteel en van de gemeenten te ontvangen bedragen voor leveringen van energie, werken en diversen. Zij worden vermindert met die vorderingen die als oninbaar worden beschouwd met inbegrip van de vorderingen betreffende gekende faillissementen.

Die oninbare schuldvorderingen leiden tot waardeverminderingen die ten laste worden genomen via het debet van de resultatenrekening (Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en commerciële schuldvorderingen II/E). Wanneer een gedeelte ervan later wordt geïnd, wordt het gerecupereerde bedrag geboekt op de creditzijde van de resultatenrekening (Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en commerciële schuldvorderingen II/E of Andere bedrijfsopbrengsten I/D).

Wat betreft de commerciële schuldvorderingen betreffende nevenactiviteiten van de hoofdactiviteit distributienetbeheer gas en elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, namelijk:

- a) de verplichte levering van gas en elektriciteit aan de « beschermde klanten »
- b) de gevallen van « zegelverbreking »
- c) de « fraudegevallen »

d) andere bijzondere gevallen:

- de verhuring van radiatoren
- de markten en festiviteiten
- verbruik zonder contract (buiten fraude en zegelverbreking)
- de diverse prestaties (kleine werken),

heeft Sibelga van de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken een ruling verkregen die het mogelijk maakt de waardeverminderingen toe te passen op die verschillende categorieën van schuldvorderingen.

Die ruling baseert zich op een methodologie die de fiscale aftrekbaarheid toestaat overeenkomstig de bepalingen van artikel 48 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB) en van de artikels 22, 23 en 27 van het uitvoeringsbesluit van het WIB (KB/WIB).

De methodologie bestaat erin waardeverminderingen toe te passen per categorie van schuldvorderingen in functie van statistische gegevens van oninbaarheid over de 6 boekjaren die het afgesloten boekjaar voorafgaan.

Dat percentage wordt elk jaar aangepast in functie van de gemeten realiteit.

5. Kapitaalsubsidies

De subsidies waaruit deze post bestaat, worden in hetzelfde tempo afgeschreven als de installaties in de post « Materiële vaste activa » waarvoor die subsidies verkregen werden.

6. Voorzieningen voor risico's en kosten

Deze voorzieningen worden aangelegd naargelang van de onderkende risico's en worden berekend overeenkomstig de door de Raad van Bestuur genomen besluiten.

7. Schulden op meer dan één jaar en schulden op ten hoogste één jaar

De bedragen waaruit deze posten bestaan, worden geboekt tegen hun nominale waarde.

8. Overlopende rekeningen

De overlopende rekeningen van de activa bevatten voornamelijk de pensioenlasten die werden uitbetaald in de vorm van kapitaal ten gunste van het personeel dat voorheen was toegewezen aan de distributieactiviteiten op het grondgebied van de intercommunale.

De tenlasteneming van deze kosten door de intercommunale wordt, volgens het principe van de periodieke overeenstemming tussen de baten en lasten, gespreid over een periode van ten hoogste 20 jaar. Deze tenlasteneming zal eindigen na afloop van het boekjaar 2026.

De overlopende rekeningen van de passiva bevatten voornamelijk de niet-beheersbare regulatoire saldi. Deze worden toegewezen afhankelijk van de door de bevoegde regelgever te nemen schikkingen.

Sibelga

Sibelga cvba

Werkhuizenkaai 16 - 1000 Brussel
Tel.: 02 274 31 11 - Fax: 02 549 43 34
e-mail: info@sibelga.be
www.sibelga.be